

دغه کتاب له ماهر-Maaher چينل

څخه ترلاسه کولی شئ

له انس او جن سره خبرې

لنډې کيسې

ليکوال: سيد داود قادري

لومړۍ چاپ چاپ

۱۳۹۸ / ۲۰۱۹

له انس او جن سره خبرې

ليکوال: سيد داود قادري

خپرندوی: شهباز خپرندويه ټولنه. جلال اباد

چاپ وار: لومړی

کمپور: پخپله ليکوال

ډيزاين: نعمت الله پيردوست

چاپ کال: ۱۳۹۸ ل / ۲۰۱۹ م

چاپ شمېر: ۱۱۰۰

د کتاب د ترلاسه کېدو ځای

لومړی پته: شهباز کتاب او قرطاسيه پلورنځی: د بي بي حوا عالي لیسې تر څنگ،
حاجي زمان کوڅه څلورم نمبر دوکان افغانستان.

اړیکي شمېرې: 077692008-0797920008

دوهمه پته: روغانيوال کتاب پلورنځی: اسحاقزی مارکېټ، لاندينی پور، جلال اباد
ښار افغانستان.

اړیکي شمېرې: 0787830302-0772994040-0787868816

درېیمه پته: فتح الله قرطاسيه او کتاب پلورنځی: د کندز ولايت د دښت اړچي

ولسوالی بازار: اړیکي شمېرې: 0783443052

ليکلو

- ۵..... دالۍ
- ۶..... سريزه
- ۷..... د ليکوال څو خبرې
- ۸..... ځانگړې مننه
- ۹..... په کيسې کې
- ۱۰..... د مخاطبينو لپاره څو کرښې
- ۱۱..... شپون او جنون !!
- ۱۲..... د پيريانو مور !!
- ۱۶..... لويه بلا او دوه بچي !!
- ۱۸..... د پيري ملگرۍ
- ۲۱..... سپين ږيري پيرۍ !!
- ۲۴..... په سپين کفن کې پيرۍ !
- ۲۶..... لنډې او واړه پيريان !!
- ۲۹..... په چينه کې پيري !!
- ۳۱..... ((۹)) کلن هلک او د پيريانو بازار !!
- ۳۵..... د غوا په بڼه پيرۍ !!
- ۳۷..... غرور او بې اعتباره ملگرۍ !
- ۴۱..... لبت صفا! منزل اسان !

- ۴۷ شهزاده مزدور!
- ۵۱ بېټ پريان!
- ۵۳ په خان باور!
- ۵۶ بد نصيبه او غريبه!
- ۵۸ تاوې د پريانو لومړنی هدف
- ۶۱ نابره پېرې!!
- ۶۴ بې وفا ملګری! بې وفا دنیا!
- ۶۷ سخت نازولی! سخت خوارېږي
- ۷۰ مرګ په وعده دی!
- ۷۳ کمزورې بلا!
- ۷۷ د پريانو مولوي!!
- ۸۳ د پريانو سره مناظره!
- ۸۶ شوخ پېرې!!
- ۸۸ د بدو مينه!
- ۹۴ ويرجنه او غمجنه مينه!
- ۹۸ خوتکاره سړی!
- ۱۰۳ بې وسه کونډه!
- ۱۰۷ بې سُکره مالدار!
- ۱۱۰ د زور مينه!

ډالۍ

زما هغه درنو او محترمو والدينو (مور او پلار) ته چې زه
يې د آدب هغه سالم رقابت ته هڅولې يم چې، خپل د
هيواد لپاره دوه جملې ليکلي سم. او هيڅکله به ونه
توانېږم چې احسان يې ادا کړم!

يوه ځانگړې ډالۍ زما دروند او زړه ته تېر ورور طلحه
کاکړ ته چې اوس د مسافري شپې او ورځې د فرانسې
هيواد د پاریس په ښار کې سبا کوي

سريزه

د مهربانه پروردگار (ج) په سپېڅلې نامه!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

که د بشر او عشر ډگر ته پام وکړو نو زموږ فکر کي د انساني بدلون او تمدون ځيني اطلاعات او مالومات راڅرخي او په دې پوهېږو چي د انساني پيدايښت په لومړيو کي ژوند ډېر ساده او پياده وو. له يوې خوا د انسان فطرتي غوښتنې او له بلې خوا په نړۍ کي نوی رواج انسان دې ته اړ کړ چي، د ژوند په بېلابېلو برخو کي وده وکړي، چي همدا لاملونه په تدريجي توگه ددې سبب سول نني عصري نړۍ ته موږ گوته په غاښ ناست يو.

ما هم د يو ځوان په حيث چي ددې نړۍ ددغه عصري رواج څخه ليري پاتي نه سم خپل د ژبي او هيواد د لا ودي لپاره مي دا څلورم اثر دی چي د پښتو ادب ته يې ډالۍ کوم. ځکه چي ژبه مي حق راباندي لري ترڅو خدمت ورته وکړم او زما مسئوليت دی چي دغه حق يې په سره او خوږه سينه اداکړم.

په دې هيله چي دغه څلورم اثر مي هم د پښتو ادب ته يو څيز وي! او درانه هيوادوال وکولی سي چي ورڅخه خپل ادبي تنده خړوبه کړي.

د ليکوال خو خبرې

ژوند اسان دی، په ژوند کې انسان دی، انسان کې شیطان دی، شیطان کې خورا توان دی، توان خورا گران دی او گران تاوان دی، تاوان هم بېخي بې شان دی.

ژوندون ته مبارزه په کار ده مبارزې ته وسله په کار ده، وسلې ته بیا واسطه په کار ده، واسطې ته جذبه په کار ده او جذبې ته وظیفه په کار ده. خان چې د چا سیال نه کړې ژوند به خوشال نه کړې، خوشال به په ښه حال نه کړې، حال به دې خپل مال نه کړې او مال به دې خپل کمال نه کړې.

بسم الله الرحمن الرحيم!

پورته چې مي کومي جملې او کليمې ليکلي دي په ټولو کې مي خپل د ژوند او خوند موضوع او تنوع را اخيستی ده. ژوند يوه لويه مانا لري څوک چې په دې مانا پوی نه سي او دغه لفظ تشخيص نه کړي، هغه ته به خورا د ژوند او پيوند شپې او ورځې گراني سي، ممکن زياتي ستونزي موږ او تاسي په دغه لفظ کې ولرو خو د نه حلېدو لامل يې دغه هم کېدلی سي چې، موږ د ژوند مانا او دنيا نه ده درک کړې.

د ژوند غلامان تل هڅه کوي چې له دوی څخه بل غلام لوړ مقام ونه لري چې دا لامل دی چې انسان و يوه داستان ته په خورا ډيرو کرکېچنو حالاتو خان اړوي. مهمه هم نه ده چې موږ دې هغه کسان مشخص کړو چې کوم کسان داسي حالاتو ته زمينې برابرې، ځکه چې ځانگړي نه دي بلکې ددې نړۍ ټول غلامان همداسي فکر او ذکر لري. دلته به خان پخپله د جمالاتو او کمالاتو سرحد ته رسوي بلکې د بل چا څخه به هيله نه کوي.

په خورا خوږې او افغاني مينې

سيد داود قادري

ځانگړې مننه

نړۍ یو ګډ کور دی چې، په هغه کور کې بیا انسان اوسېږي. خو ځینو بیا دا فارمول له ذهن څخه کښلی دی نو ځکه د انسان د مرستې لاس لنډ سوی دی.

خو اوس هم په نړۍ کې داسې ځینې اشخاص پیدا کېږي چې د انسانیت مینه ورباندې ماتېږي. ځینې داسې کسان سته چې د انسانیت مثال یې په نورو کې هم ژوندی کړی. دلته سړی فکر کوي چې انسانیت خپلوانو پورې تړاو نه لري بلکې دا بنکلی صفت د خدای تعالی ج په بنده کې خوندي دی، هغه که هر څوک وي خو یوازې یو انسان وي.

زه هم نن درته د داسې کس صفت کوم چې، د علم هغه ډېوه یې زما په زړه کې لگولې ده چې اوس یې تاسې مطالعه کوئ. گوهر په دریابونو کې ډېر سته خو، دې ته هم یو داسې کس باید پیدا سي ترڅو گوهر ته یې تشویق کړي او هغه له دریاب څخه را وباسي او بیا یې ددې خوار ملت په درد درمل کړي.

((طلحه کاکړ)) زما هغه نالیدلی ملگری او ورور دی چې، د نړۍ د یوې لیرې فضا څخه یې زه هڅولی يم ترڅو زما په بدن کې پټ علم ښکاره کړم او ددې ملت د درد یو ناڅیزه درمل ترې جوړ کړم.

طلحه کاکړ اوس له هیواد څخه بهر د فرانسې هیواد په پاریس ښار کې خپل د ژوند شېبې تېروي. په دې هیله چې یوه ورځ یې د گران هیواد په جنتي خاوره کې ووینم او د لومړي ځل لپاره ورسره لېدنه وکړم. (زه دي د پوره احسان مندوی يم وروره)

په کيسې کې

کيسه خوږه ده، ترخه ده. تېره ده، پسته ده. بښه ده. بڼه ده بېخي نه ده
 ممکن څوک ورته خپل د نظره وگوري خو، ځيني ورته له خبره گوري!
 ځيني چوکاټونه ورته لري خو، ځيني بيا ورته ذهنونه لري!
 يا به يې له خانه ليکي! يا به يې له جهان ليکي!
 ځيني مخاطب په نظر کې نيسي خو، ځيني بيا مرتکب
 ځيني د دنيا مني خو، ځيني بيا د هيج
 ځيني له فکره کار اخلي خو، ځيني له ميکره
 ځيني له هنره استفاده کوي خو، ځيني له ډگره
 ځيني ملت په ذهن کې نيسي — خو، ځيني دولت
 ځيني دردونه لري خو، ځيني شرطونه
 ځيني يې له زوره ليکي خو، ځيني يې له اوره
 ځيني يې له ميني ليکي خو، ځيني يې له ويني
 ځيني مومن خان خوښوي خو، ځيني سلمان خان
 ځيني جنگ خوښوي خو، ځيني بنگ
 ځيني ملاله خوښوي خو، ځيني گل پانه
 ځيني کمال خوښوي خو، ځيني شال
 ځيني درمل پکښي غواړي خو، ځيني توکل
 ځيني خوند ترې اخلي خو، ځيني پند
 ځيني يې په خبر گوري خو، ځيني يې له پېغور

د مخاطبينو لپاره خو کرښي

د بشر د پيدايښت گام د خطا او وفا سره يو ځای اينودل سوی دی! ما خپل د هيواد د ابادۍ او ودې لپاره دا ناخيز اثر چاپ کړ، ترڅو د علم او ادب مينوال وکولی سي چي ادبي تنده پرې ماته او خړوبه کړي. ما تر ډېره هڅه کړې چي داسي لفظونه او لغاتونه استعمال کړم چي د پښتو ژبي د مشهورو لهجو څخه د يوې حق هم راپسي ډېر رانه سي.

دا چي زموږ لويه ستونزه داده چي، د هيواد په کچه د ليکلو يوه معياري لهجه نه لرو نو ځکه ځيني وخت زما غوندي غريب ليکوالان د ستونزو سره مخ کېږي.

ما خپل د کمزوري ذهن پر وزن دغه کتاب (د انس او جن سره خبرې) داسي ليکلی چي، له يوې خوا مخاطب اغيزمن کړي او بيا مي ورته خپل نظر د هرې کيسې په پای کي ليکلی دی، چي د نصيحت بڼه لري او شخصي نظر مي هم دی. کيسې مي ټولي هغه رښتني کيسې دي چي پر ځينو انسانانو باندې خپل په ژوند کي تېري سوي دي او بيا ما له هغوی څخه ليکلي.

که بيا هم راڅخه په کومه برخه کي تېروتنه سوې ما وبخښئ او تاسي يې له ځان سره اصلاح کړئ. ځکه چي انسان له تېروتنو خالي نه دی، دا ځکه چي زموږ نبي کرامو او صحابه کرامو هم تېروتنې کړې دي او بيا الله ج بخښلي دي.

په وروستيو جملو کي درته دا وایم چي راسی ددې هيواد د ابادولو لپاره متبي راوټفاري او کار ورته وکړئ. ضد او کينه پرېږدئ يو او بل تشوق کړئ، ترڅو پرمختگ وکړو او دې دردناکه ملت ته مو خير ورسېږي.

شپون او جنون !!

توره شپه وه، سپوږمۍ د شنه اسمان پر مخ د خالونو او ستورو په منځ کې گرځېدل او را گرځېدل.

ما مې خپل مېړې را وشلې، ترڅو کور ته یې بوخم او وې رسوم. په بسم الله را ولاړ سوم سپین او خیرن لرگی مې راواخیست د چاوو پیاوړتیا مې په زوړ څادر کې وپیچلې، یوه د پاسه بله د بغل غوټه مې ورکړه او تر ملا مې وتړلې.

د مېړو تر کنگو غوږونو مې خپل اواز ورسوی او د کور پر لور مې حرکت ورکړ. په دغه ورځ له ما سره کوم بل شپون نه وو، چې را سره د مالونو په بیولو کې مرسته وکړي. زه هم ورو، ورو را روان سوم.

د لارې په اوږدو کې وم ومې کتل چې، یو څه مېړو بلي خوا ته مخه نیولې ده او پر بل لوري رواني دي. زه هم په تشویش کې سوم، چې څه کبه به وي!! ورغلم تر څو په اصلي موضوع ځان پوی کړم.

خو کله چې ورغلم ومې کتل چې یو تور څیز ناست دی، د لاسونو ټولي ګوتې یې نه سته پرې دي او مېړو ته وایي: پې، پې په عزت اوسې! پې، پې په عزت اوسې!!

خپل د پرې ګوتو لاسونه ورته بنوروي او همدغه جملې ورته تکراروي. کله چې مې دا حالت ولید، ژبه مې ګونګۍ سوه، غوږونه مې کانه سوه، شولې مې پنډې سوې، ټول بدن مې لرزې واخیست.

لار رانه ورکه سوه او ددې سره بلي نړۍ ته داخل سوم. هڅه مې وکړه چې ددغه حالت څخه ځان وژغورم.

خو د بدن هیڅ غړي مې ملتیا نه راسره کول. ترڅو ځان له دغه حالت

څخه را وباسم. خو بس په وروستيو کي مي خپل رب (ج) راباندي ورحمېدی چې، حياء کړسي مي ذهن ته راغله او ومي ويل، وروسته مي پر خان چوږ کړل. له هغه وروسته د خان په گټه پوی سوم چې اوس پر بڼه کېدو يم.

نو په ډېرې سختۍ مي خان له هغه حالته را خلاص کړاو مېرې مي را وشړلې او حرکت مي را وکړ. کله چې کور ته را ورسېدم.

د کورنۍ ټول غړي مي په رنگ پوی سول. ټول راته هک پک سول، چې ستا رنگ ولي داسي ژر سوی دی؟ خدای مه کړه بېرېدلی خو نه یې؟ زه چې ډېر بېرېدلی وم، ورته مي ټوله کيسه بيان کړه. هغوی چې کله کيسه واورېده، ډېر افسوس یې وکړ او وې ويل: چې کاش يو بل کس هم درسره وای، ترڅو در باندي دا حالت نه وای راغلی.

زه تر سپاره هغې په يخ او وام کې پروت وم. نه ځمکي ځای را کوی او نه مي زړه سکون را بخښی.

بلاخره وروسته د څو ورځو او شپو مي بيا يو څه د بڼه کېدو احساس وکړ. له هغه را وروسته دا دی اوس په تورو شپو کي مېرې نه راولم او نه هم د شپې نامالوم ځايونو ته سفر کوم. ځکه چې ډېر بېرېرم چې بيا راسره ياد عمل تکرار نه سي.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

که چېرې کيسې ته فکر وکړو او ووايو چې دغې پېښې يو طبيعي حق دی! ممکن غلط فکر مو کړی وي.

علت یې دا دی که موږ د شپې په دغې- شيانو باندي کار ونه لرو، نو طبيعي حق له کومه سو!!!

نو هر کله چې انسان دې ته ورته موضوعاتو سره مخ کېږي، بايد له پوره فکر او ذکر څخه کار واخلي، ترڅو د نړۍ د يوه افت څخه خان وژغوري.

او ددې تر څنگ به یې خان ته کومه ستونزه هم نه وي اړولې. ځکه چې په نړۍ کي د خان ژغورني اصول همدغه دي چې، په داسي حالاتو کي بايد د عقل پروسه ډېره قوي کړي، ترڅو خان ته کوم زيان ونه رسوي.

د پيريانو مور!!

کوچنی پياله وه. د شنو چاوو ډکه وه. پر سر مي را واړول او ومي خټل!

وروسته مي د شنو نصوارو سپين قطی را واخيست او د چپه لاس د ورغوي څخه مي ووهی او ور وامي ړول. د نړۍ د مادي او معنوي خيالونو کي غرق و ېرق سوم.

پر سور بالېست پروت نوکيا موبایل ته مي زنگ راغی! ومي کتۍ چي کشر اکا مي اړيکه نيولې! نصوار مي توفف کړل او موبایل ته مي جواب ورکړ!!

- ورته مي وويل : بلې!

- کاکا مي: جوړ يې؟

- کاکا مي : هو بڼه يم ستاسي څه حال دی، د کورنۍ غړي مو بڼه دي؟

-زه: مننه کاکا جانۀ تاسي بڼه ياست؟

-کاکا مي : ژوندی اوسې، ټول بڼه يو! هلکه ته به داسي وکړې چي زه نن

يو ځای خم، ته مابڼام راسه زموږ کورته ځکه چي ماشومان يوازي دي!

ما ويل: سمه ده کاکا جانۀ، تاسي بېخي بې غمه اوسئ زه مابڼام

درځم ستاسي کور ته. تاسي پخیر خپل د موخي ځای ته ولاړ سئ.

د کاکا سره مي په موبایل کي اړيکه پرې کړه. د کاکا کور مي که څه

هم زموږ کور ته نژدې وو، پرېکړه مي وکړه چي مابڼام د ډوډۍ نه وروسته

به ورسې!

همداسي مي وکړل، مابڼام تېر سو ما مي هم د اکا د کور پر لوري

حرکت وکړ. کله چې مي د اکا کور ته نژدې سوم، د اکا د کور تر څنگ چې کوم چناران دي؛ له هغه ځايه د ماشوم ژړا راغله. کله چې مي دا حالت خپل په غوږونو واورېد، ور منډه مي کړه ترڅو د چنارانو خوا ته ورسم، چې دلته ماشوم څه کوي چې ژاړي !!! کله چې د چنارانو خوا ته ورغلم، ورته ومي کتل چې دننه په چنارانو کې يوه سپين سرې بنځه ناسته ده او په غېږ کې يې يو ماشوم دی. هغه کراروي.

ما فکر وکړ چې شايد د اکا مېرمن وي د کورنۍ سره به يې کومه خبره راغلې وي او خپه سوې به وي. حرکت مي ور وکړ. کله چې ورته نژدې سوم او بڼه ورته خبر سوم ومي کتل چې بنځه د انسانانو په څېر نه ده! جگ قد يې دی.

بېخي بل ډول ده. بدن مي لرزې واخيست ځکه چې پوی سوم کيښه خرابه سوه!

د دواړو زامو غاښونه مي د ډېري بېري نه کړپي کاوه. لاسونه مي بې واکه سوه. حيران پاتي سوم چې اوس څه وکړم !!! بلاخره مي څه چې زده وه، ومې ويل او پر ځان باندي مي چپ کړل!

له هغه وروسته مي د بدن غړو يوڅه په فعاليت پيل وکړ او شا ته مي په ډېري ستونزي مخه کړه او را منډه مي کړه. کله چې کور ته را ورسېدم دروازه مي په ډېر شدت سره خلاصه کړه او په کور ورننوتم، ماشومانو ټولو جگي کړې، چې څه وسول !!!

بلاخره کښېناستم ماشومانو ته مي ډاډ ورکړ چې هيڅ خبره نه سته. خو کله چې سهار سو، ماشومانو ته مي د تېري شپې کيسه بيان کړه. هغوی هم ډېر وېرېدل او ژمنه يې وکړه چې بيا به د شپې چنارانو ته نه ځي !

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

هر کار چې ترسره کېږي حتمن په عمل کې د ځان سره يو لامل لري. که چيرې دغه شخص د شپې و چنارانو ته نه وای ورغلی، نو بيا به دومره ستونزه له کومه کېدله؟

مالومه خبره ده چې، انسان غرضي څيز دی. ځکه ورته په ژوند کې ځيني ستونزې او خنډونه پيدا کېږي. هيڅکله بايد انسان په دغسې حالاتو کې و دې ته ورته شيانو باندې کار ونه لري! ترڅو په ستونزو کې راگير نه سي.

لويه بلا او دوه بچي!!

د لوی او نعمت لرونکي ذات خدای (ج) شنې دښتې وې، تکی شنې غونډۍ به وې او څاروي به پکښي گرځېدل.

شپون مي نه وو د ماشومانو مور راته وویل: چې سر په! نن شپون نه سته ته اړین یې، چې د هغه دنده په مخه وې سې. نن د عبدالقیوم کاکا وراره، جان محمد راغلی وو! چې پلانکي، کاکا ته ووايه چې نه شپه به مېرې او رمې ته څروې!

سپین لمر د شنه آسمان پرمخ په تېرېدو سو، بالاخره ژر سو او پرې وتی چې ددې سره ماښام سوزه هم د دندې د اجرا کولو لپاره د مېړو پر لور روان سوم. د نیمه شپه وه، د مېړو رڼه مي د غونډیو پر لوري و څرول.

ورو، ورو د مېړو په گامونو روان وم. چې یو وخت مي وکتل چې یو لیري ځای ته مي پام سو، چې یو څیز دی د اوبو د ذخېرې سره یوځل خوا واوړي او بیا دې خوا واوړي.

فکر مي وکړ چې شاید دوه مرغومان وي؛ را وبه یې شړې! کله چې ورغلم ور نژدې سوم. و مي کتل چې مرغومان خو تور دي، دا خو ډېر غټ مالومېرې. ددې لپاره چې ځان نور هم ډاډه کړم نور هم ور نژدې سوم. کله چې مي په خبر ورته وکتل چې یوه غټه بلا ناسته ده او دوه دانې بچي یې خوا دېخوا ورته اوړي او را اوړي او مستي ورېره کوي! کله چې مي دا حالت ولید پر بدن مي یخه تبه راغله!

د بدن ځواک مي له لاسه ورکړ. څه چې مي زده وو، هغه مي پر ځان چپ کړل او شاته مي ورو، ورو حرکت راوکړ او مېرې مي د کور پر لور وڅرولې!

په ډېر بد وضعیت مي خان تر کوره راوړسوي. کله چي کور ته راوړسېدم په ډېر بد حالت کي وم. خپلي مېرمني ته مي ټوله کيسه بيان کړه. هغه چي د کيسې په اوږدو سره سخته پرېښانه سوه ژر يې کمېل او تلکان راواخيستل او زه يې پکښي پټ کړم!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

که چيري د کيسې د پېښېدو علت وڅېړو؛ دا به راته څرگنده سي، چي ياده کيسه د غربت څخه رامنځته شوې. ځکه چي هيڅ څوک هم لېونی نه دی، چي د شپې پر يوه بجه را ولاړ سي او په دومره خطر ناکو غونډيو کي څاروي وڅروي، خو د موضوع اصلي اړخ دا دی

چي يو څوک نه بايد خپل خان خپل د مال لپاره په دغې- شېبو کي قرباني کړي. که چيري دغه کس خپل مېرې په دغه شېبه نه وای ويستلي تر سهاره به مېرې مړې سوي وای؟!

خو مالومه خبره ده چي د پوښتني جواب نه دی!

او که اوس د پوښتني بل اړخ ته پام وکړو! که چيري دغه کس ته هغه بلا مخ ور اړولی وای نو څه فکر کوې چي دغه کس ته به يې تاوان نه وای اړولی؟

نو څرگنده سوه چي بايد انسان د ژوند په ټولو چارو کي له پوره دقت څخه کار واخلي!!

د پېري ملگري

د معمول له مخې د شپې لخوا ټول وگړي خوب کوي، خو د مېرمنې دنده دا ده چې د شپې لخوا ځيني نا تمامه کارونه بشپړ کړي!

زه هم را ولاړه سوم، تور پورنۍ مې پر سر کړ، سترگي مې په لاسونو ومړلې د خېمې څخه بهر راووتم د شين اسمان په غيږ کي سپوږمۍ پرته او پر اړخونو يې ستورو چاپه وهلې وه، لکه د پېغلي پر زړه چې مور د خيال او ناز خالونه وهلې وې.

د وړو کاسه مې راواخيستل او د اشپز خانې پر لوري مې حرکت راوکړ. کله چې روانه سوم، د شا لخوا يو شين کالی سړی راغی او زما په شا باندي يې ولکه واچول.

چې ددې سره مې ټول بدن دروند سو، ساه مې بنده سوه فکر مې وکړ چې يو چا مې په اوږو باندي د هندوکش غر کېښود. بدن مې لرزه واخيستل او خپل د خان په غم اخته سوم.

په زړه کي مې پاک خداى ته زاری شروع کړې چې، زما سپېڅلې ځانه! زه ستا يو عاجزه بنده يم. ته راباندي رحم وکړې او ته مې مددگار سې. زه مې په همدغو زاريو بوخته وم، ورو، ورو مې بدن سپک توب احساس کړه.

خو بلاخره هغه شين کالی سړی مې له اوږو څخه کښته سو او د سترېا اهوڼه مې ترخوله ووتل. يو وخت وو، چې د ماشومانو پلار را باندي ږغ اغېز وکړ چې د پلانکي موري پاسه چې ناوخته دی ولاړه سه وړه دي واغېره! سترگي مې پرانيزلې ومي کتل چې خبر و خیرت دی او هرڅه خوب وو.

خو خير راپاسېدم ډوډۍ مې پخه کړل د کورنۍ غړو ته مې د شپې تېره سوې کيسه بيان کړه، هغوی راباندې وخنډل چې خوب دې ليدلی او د شپې لخوا خلک هر ډول خوب ويني.

بلاخره ! د ماسپښن خوا وه لارم د کلي د ملا څخه مې د تيري شپې د خوب پوښتنه وکړه. هغه ته مې ټوله کيسه بيان کړه.

هغه وخنډل وېل : د تشوېش د وړ خبره نه ده، ته د شپې ستوني ستخ بیده سوې يې ځکه درباندي ياده واقعه راغلې ده.

هر کله چې تاسې ويدېږئ هڅه وکړئ چې په راسته اړخ باندې بیده سئ. چې ددې سره به مو هم اسلامي رکن ادا کړی وي او هم به مو ددغي-اقت څخه ځان ژغورلی وي.

د خپشکي په نامه يو څيز دی هغه د هغه کسانو سره سر او کار لري چې د شپې ستوني ستخ پرېوځي، نو بيا دغه اقت ورباندې ځان اچوي. چې ددې سره انسان ډېر په تکليف کېږي.

که پورته اسلامي ذکر سوې طريقه هر مسلمان ادا کړي، نو نه به دا ستونزه ورته راولاړه سي او نه به هم په تکليف سي.

ځکه چې د خدای تعالی پر دنيا باندې د نعمتونو تر څنگ ځيني افتونه هم سته چې له هغو څخه يو هم دغه شمېرل کېږي، چې د بیده او بی پروا انسانانو سره کار لري او دنده يې داده چې، يو انسان څومره په عذابولی سي هغومره يې په عذابوي او دردوي.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

که چيرې موږ او تاسې د اسلام مبارک دين و ځينو لارښوونو ته پام وکړو د ژوند په هره برخه کې د برياليتوب سره مخ سو.

که بر عکس په دغه لارښوونو عمل ونه کړو ممکن ډېرې ستونزې راته په ژوند کې پيداسي.

د کایناتو سرور او د خدای ج د گران رسول حضرت محمد مصطفی (ص) و حادث ته که پام وکړو هغه فرمايي : تاسې د خوب په وخت کې پر بښې اړخ باندې پرېوځئ.

د کيسې نوعيت ته که پام وکړو دغه کيسه هم د غلط پوښتليو له اعل
رامنځته سوې ده، چي دغه مېرمن ستوني ستخ پرې وتلې ده.
نو بايد د اسلام مبارک دين پلويان و دغي مسائلو ته جدي پاملرنه وکړي.
ترڅو د دنيا د ناوړه پدېدو بنکار نه سي.

سپين ږيري پېړۍ!!

د لمر ژړ پای ته ورسېد. د ځمکې او اسمان پر مخ د توري شپې اغېزه څرگنده سوه.

ورور مې کور ته راننوتی وېل: څه مو پخ کړي دي، زما سره مېلمانې دي؟! مور مې ورته وېل: زويه غوښي او ورجي مو پخ کړي دي! بلاخره مې مېلمنو ته ډوډۍ ور وړل د ډوډۍ وروسته زه د حويلۍ څخه بهر راووتم. زموږ د کور مخ ته ايرې پرته وې. زما فکر نه وو پر هغه اېرو وختم او هلته مې جواب چای رفع کړ.

کور ته راغلم ومې کتل چې د کور په حويلۍ کې يو ښايسته ماشوم گرځي او خالپوسي کوي. ما مې گوته په غاښ ونيول د فکرونو په نړۍ کې ډوب سوم. فکر مې وکړ چې شايد د کور ماشوم مو وي او له خوني څخه به بهر راوتلی وي.

حرکت مې ور وکړ ترڅو وې نيم او بيرته يې خوني ته بوخم چې کوم تاوان ور ونه رسېږي.

کله چې زه ماشوم ته ورنژدې سوم راڅخه يې منډه کړه ما هم ورپسې- منډه کړه ترڅو وې نيم خو ماشوم د حويلۍ څخه بهر ووتی!

کله چې د حويلۍ څخه بهر ور ووتم ماشوم يو ځل راڅخه ورک سو!! ومې کتل چې زموږ د کور په مخامخ پټي کې يو سپين ږيري سړی ولاړ دی او ماته يې لاس وښوری چې دلته راسه!

پر بدن مې يخه تبه راغله غوږونه مې کنگس سول. بدن مې لرزه واخيستل په ماتو بندونو ور روان سوم. کله چې ورغلم راته يې وېل کښينه او غوږونه ونيسه!

زما چي ژامې يوله بله نېټي وې خبره مي نه سواي کولى. بالاخره سپر ږيري سړي تر غوږو ونيولم او د ځمکي خوا ته يې راکش کړم. پر اوږو مي سپر سو او زما سر ته يې خپل سوکان بند کړه په وهلو بې شروع وکړه...

ما هرڅه چني ورته وهلې چي ته څوک يې او ولي مي وهې؟! سپين ږيري سړي چي ډېر په غصه وو وېل: ته ولي پر هغه اېرو کښناستلې او زموږ يو ځوان دي خپل تر پښو لاندې کړ او په شهادت دي ورسوي؟! ما ورته قسمونه اخيستل چي ما دا کار نه دی کړی! خو سپين ږيري هنې وهلم!

کورنۍ چي مي ډېره وارخطا سوې وه او زما په پلټلو پسې يې ټول خايونه پلټلي وه.

بالاخره يې زه پيدا کړم او ټولو را منډي کړه او راته يې وېل: ته ولي دلته داسي ناست يې راپاسه څو کورته؟! ما ورته وېل: نه سم تللی پر اوږو مي يو سپين ږيري سړي ناست دی نه راڅخه کښه کيږي او وهي مي!

مشر ورور مي د کلي ملا سره اړيکه ونيول او ټوله کيسه يې ورته بيان کړه! ملا ورته وويل: چي د ورور و غوږ ته دي موبایل ونيسه. مشر- ورور مي همداسي وکړل. زما غوږ ته يې موبایل ونيوی او ملا خپل د مونه شروع کړه. بالاخره مي سپين ږيري سړي له اوږو څخه کښته سو. په سبا باندې د هغه ملا خوا ته ورغلو هغه راته ځيني تعويذونه راکړه.

راته يې وويل: چي ته د شپې لخوا پر هغه اېرو بې بسم الله کښناستلی يې کومي چي ستاسي د کور مخ ته پرته دي، چي په دغه وخت کي تا د پيربانو يو ځوان تر پښو لاندې کړی او هغه دي وژلی دی او اوس ته اړين يې چي هر کال يو پښه حلال کړې او په خلکو يې تقسيم کړې، ترڅو زه پيربانو ته قناعت ورکړم.

ما چي د ملا صاحب خبري واورېدې او بيا مي خپل د کور اقتصادي ستونزو ته نظر وکړ، خدای سته په زړه مي د غربت تود باد راغی او ډېر خواشینی سوم. د ملا صاحب د خبرو وروسته دا دی، زه اوس هر کال يو پښه

حلالوم او په خلکو يې تقسيموم.

خو دا اړينه نه ده چې، چې زه پيسې لرم او که يا!

خو بايد يو پسه پيدا کړم او حلال يې کړم.

او بيا يې خپل د ټولني په مېشتو خلکو باندي تقسيم کړم. ترڅو پيريان

خوشاله کړم او ماته د بيا لپاره کوم زيان وانه ږوي.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

موږ تل وايو چې د شپې بايد په هرځای کې چې موږ ناسته ولاړه کوو، بسم الله ووايو. ځکه چې دا نوم انسان له ډېرو بلاوو څخه ساتي. موږ د سترگو ليدلۍ حال وليد چې پر اېرو بې بسم الله کښي ناستل څومره تاوان دغه کس ته واړوي. چې هم مريض سو هم بايد هر کال يو پسه حلال کړي. مهمه نه ده که دی پيسې لري او که نه خو بايد پسه واخلي او حلال يې کړي. نو بايد انسان چې د شپې هرځای وځي بسم الله ووايي؛ او د اېرو څخه ځان ليري وساتي.

په سپين کفن کي پېری!

د توري شېبې ډېره برخه تېره سوې وه د ملا اذانونو ته کابو دوه ساعته پاتي وه!

په گرم کمبل کي پروت وم، پلار مي راغی وېل: بچیه پاسه ورسه ماښام مو هغه کولاغ سهي نه وو تړلی شاید اوبه رايله سوي وي.

زه هم په ماتو بندونو راولاړ سوم او د کولاغ خوا ته مي حرکت وکړ. کله چي ورغلم ومي کتل چي د کولاغ په څنگ کي يو سړی ولاړ دی او سپين کفن يې اغوستی زما خوا ته گوري.

کله چي مي سړی وليد! د بدن ځواک مي له لاسه ورکړ. زړه مي ورپرېږدی. بسم الله ويل مي پيل کړه او شا ته مي رامنډي کړې.

کله چي کورته راوړسېدم رنگ مي تک ژړ سوی وو.

پلار مي راته وېل: هلکه څه کيسه ده، چي دومره وارخطا يې؟! کيسه مي ورته بيان کړه. پلار مي مُسکي سو وېل: د تشویش د وړ خبره نه ده. مه ورخطا کېږه! شاید سترگي دي په کومي ونې لگېدلي وي.

زه پوی سوم چي، پلار مي زما د صحت او د نه بهري لپاره وويل! کنې ونې نو کله سپين کفن اغوندي او که ونې سپيني هم وي نو دا بيا کله امکان لري چي ونه دي د انسان په شکل خان جوړکړي او بيا دي ماته د انسان په شکل کي ودرېږي ما دي وېروي.

خو لنډه دا چي ډېر زيات بېرېدلی وم. د خان سره مي پرېکړه وکړه، چي له دې وروسته به يوازي بيا دغسي ځای ته نه ځم.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

د کيسې اصلي اړخ ته که پام وکړو د غفلت څخه رامنځته سوې ده. ولي بايد انسان دغه ډول دروند او خطرناکه ځای ته د شپې لخوا ولاړ سي؟! که د اوبو رايله کېدو غم وکړو، نو که ټوله شپه اوبه رايله سوې وای نو هغه به چا تړلي وای؟ د هغو درد به چا دوا کړی وای؟ خو مالومه خبره ده چې د کم فکر څخه دغه ډول پدېدې توليدېږي او بيا داسي نتيجې په تمه وي چې د هغه جوړېدل او ښه کېدل خورا ستونزمنه وي. په داسي حال کې که انسان لږ د عقلي پروسې څخه کار واخلي نو هيڅکله به هم دغسي کار رامنځته نه سي او نه به هم د دومره تاوانونو شاهد و اوسي.

لنډې او واړه پېريان!!

په ژوند کې ځينې شيان وي، چې پر ته له هغه ژوند ناشونی وي، چې له هغه جملو څخه يو هم کور ته نفقه برابرول دي! که دي نفقه برابره کړه نو بڼه دی او که دي برابره نه کړه بيا نو مالومه خبره ده چې په پيدا کولو پسې به يې گرځي.

په کلي کې مې روزگار سخت سو، مجبوره سوم چې يو ځای ولاړ سم چې، هلته غريبې يوڅه بڼه وي. يو چا راته يو ځای ونښود چې هلته ډېره بڼه غريبې کېږي. ما هم همداسې وکړل! بالاخره د موخي ځای ته راوړسېدم. کار مې د خښتو په بټۍ کې پيل کړ.

ورځ پای ته ورسېدل. شپه سوه. گورم که نه گورم چې واړه، واړه خلک دي لرگي يې په لاس کې دي او هغه خلک پرې وهي کوم چې يې د ورځي لخوا په بټۍ کې کار کاوه.

ما مې په ناتوانه زړه د دوی تماشه کول. خو لنډې پېريان دومره يې رحمه دي چې نه په ماشومانو درېځ کوي او نه په لويانو او همدغه ورته وايي: تاسې ولي دلته کار کوئ؟! تاسې ولي د شهيدانو په قبرونو پورې ملنډې وهي؟!

لنډې پېريان و يوې څيمې ته ننوتل او هلته يې ماشومان ډېر وو هل وروسته د ماشومانو پلار چې ډېر په غصه سوی وو، و لنډې پېريانو ته يې وويل: که تاسې تران ياست نو ولي ماشومان وهي؟! ماته راسی چې تر او بڼه مو مالومه سي!

ددې خبرې په کولو سره سپين ږيري سړي ته يو غم جوړ سو او لنډې پيريانو ورباندې راکش کړه سپين ږيری سړی يې 'بڼه ووهی'.
بلاخره لنډې پيريانو وويل: چې تر سبا پوري مو دلته ونه وينو! هر څنگه چې کيږي له دې ځای څخه ځانونه ورک کړئ!!

ما چې دا کيې واورېدې ډېر زيات وبېرېدلېم. شپه مو په يو حال تېره کړه. په سبا باندې مو امنيتي ځواکونه په خبر کړه هغوی هم راغلل او خپل د نا ترسو او وحشي وسلو خولې يې لنډې پيريانو ته وربرابري کړې.
کله چې دوی څو ټکان وکړل لنډې پيريان پرې را مخته سول، خو جالبه دا وه چې امنيتي ځواکونو هرڅه ټکان پرې کول، خو پر لنډې پيريانو يې هيڅ اغېزه نه کول. چې زموږ دغه چاره د پيريانو پر وړاندې ناکامه سوه.

په بله ورځ مو ديني عالمان را وغوښتل او هغوی مو ددغې ضوع څخه با خبره کړه هغوی ورغلل د لنډې پيريانو سره يې مناظره پيل کړه.
پيريانو ورته وويل: چې موږ مسلمان پيريان يو او پر دې ځمکه چې ستاسي خلک خښتي جوړوي او بيا هغه خښتي سوځوي دلته يو وخت شهيدان سوي وه، چې ستاسي د خلکو په دغه ډول کار هغه شهيدان زورول کيږي.

خو بلاخره دلته بيا هم پيريانو قناعت ونه کړ! موږ ورپسې بيا د استوگني سيمي يو بل مشهور عالم د مناظرې لپاره واستوی.

. دا ځل يې دومره مراعت کړی وو چې، زموږ سره يې يو سرحد مالوم کړ او يوه لويه کرښه مو وکښل چې نه به دوی له هغې سړې کرښې را اوښتل او نه به موږ له هغې کرښې څخه ور اوښتلو.

ما هم يو څو ورځې تيري کړې او بيرته مې خپل کور ته حرکت راوکړ..
اوس يې مالومات نه لرم چې په هغه سيمه کې به څه شي تيرېږي!
د ليکوال نظر د کيې په تړاو:

د کيې نوعيت بيا هم د فکر په سالم رغښت راڅرخي، انسان نه بايد داسې ځای خپل د سوداگرۍ ډگر وگرځوي چې هلته هم، دده او هم يې د مال خطر وي. لکه د يادې کيې ځای.

او بيا چي دغسي واقعہ پېښېږي نه بايد دومره مناظرو ته انسان دوام ورکړي
چي دا هم يو ناسم کار دی. علت يې دا دی يو ځای چي د دومره خطر شاهد
سو نو بيا به په هغه کي د ښېگني راز له کومه پيدا سي؟!
نو بايد انسان د سوداگري په ټولو چارو کي د اسلام مبارک دين احکامو او
لارښوونو ته پوره توجه وکړي.

په چينه کي پيري!!

د شپې د پای برخه وه او د سهار شپې را لندېدلې. زموږ د کور خوا ته یو چینه ده. غوښتل مي خان هني چينې ته ورسوم او غل وکړم همداسي مي وکړل. له کوره مي حرکت را وکړ. چنه زموږ د کور په پای کي د يوې کوچنۍ غونډۍ لاندې وه. کله چي زه د چينې خوا ته ور نژدې سوم. ورته خبر سوم چي په چينه کي یو بل کس لمبېري!

زه د چينې څخه پناه د يوه توت ساهې ته کښناستم. ترڅو دغه سړی له چينې څخه راووخې.

د انتظار ډېر حد مي تېر کړ د شنه اسمان ستورو ته مي کتل ورو، ورو کمېدل. پوی سوم چي سړي زيات وخت تېر کړ سر مي ور پورته کړ او ومي ټوخل!

څو شپې وروسته سړی د چنې څخه راووتی ما ورته پخپلو سترگو کتل، کله چي سړی راووتی یوخل لوی سو او بيا لنډ سو!! دغي چاري مي د زړه رگونه یو له بله سره ووهل.

ما ددغي وحشي او ډارونکي شپې تماشه کول چي سړی زما د سترگو پر وړاندې ځای پر ځای نادرکه سو! حالت مي نور هم نازک سو!! ددې پر ځای چي چينې ته مخه کړم.

کلېمي مي پر ځان شروع کړې او د کور پر لور مي په یوه ناوړين حالت کي حرکت راوړ. وختونه ډېر ووتل خو تر اوسه مي د هغه وام اغېزه په زړه کي ده.

او هر وخت راته د بې وسۍ احساس راکوي.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

د کيسې د نوعيت اړخ دا دی چې د بې احتياطي څخه پېښه سوې ده. انسان نه بايد په دې ډول حالاتو کې د شپې لخوا وچينې ته راووخې.

په داسې حال کې چې پېړۍ تل په چينو باندې گرځي او را گرځي. نو کله چې په دې پوهېږو چې پېړۍ تل پر چينو او اوبو باندې گرځي، نو ولې دغسې حالاتو کې چينې ته خو؟

نو پايله يې مالومه سوه چې، تاوان يې خپل د لاسه ورپېښ سوې. نو ځکه خو مشرانو هغه متل ويلی چې: خپله لاسه گله لاسه!
ياني اکثره وخت خپل د لاسه انسان ته پېښېږي!

((۹)) کلن هلک او د پيريانو بازار !!

د تنکي او غورېدلې خوانۍ پر دُرشل يې نوې پڼه ايښې وه. موږ وغوښتل چې په دغه گل باندي د مکتب چاپېريال ښايسته کړو. چې بالاخره مو مکتب کي شامل کړو.

ځيني پوهان نظر لري او وايي : چې په ژوند کي په ورځي پسي- شپه سته. په بهار پسي خزان سته. په انسان پسي تاوان سته. ځيني د سترگو نظر لري او ځيني بيا په سترگو کي خنجر لري.

يو ورځ موږ د کور و مخ ته خپل د سوپې سره ناست وو. پر ټولنيز ژوند مو خبري کولې.

او پر يو او بل مو سندري کولې. موږ د خوږ مجلس په دوام کي وو، چې زموږ د کور شهزاده راغی.

هغه شهزاده چې پورته مو لږ تعريف ورڅخه وکړ. موږ مي ورپاڅېدل او وې غوښتل چې ښکل يې کړي چې په يو ځل هلک پورته سو او وځمکي ته بيرته گوزار سو! موږ او زموږ د کورنۍ غړو پرې ورمنډه کړه او چغې يې پرې پيل کړې!

که څه هم دا پېښه موږ ته نوې نه وه خو بيا يې هم ودرېدولو ځکه چې زموږ د کور ماشوم او شهزاده همدغه کس وو. بالاخره مو هلک راپورته کړ او سپين د نور څخه ډک مخ مو له تورو او بدرنگو خاورو څخه ورته پاک کړ.

موږ د تل په څېر پوی سو، چې گزار پيريانو ورته ورکړ. ځکه چې هر وخت به ورته پيريانو دغه ډول يې رحمه گوزار ورکوي. يوه ورځ بل بيا هم

دلچسپي کيښه پېښه سول. مازدبکر وو مور مې ډوډۍ پخول ورور مې ورشې ورنه وېل : موري ! يوڅه ډوډۍ خو راکړه وړې سوي يم !

- مور مې : ودرېږه زويه اوس به دېک پوخ سي ، د خوړو سره به يې يو ځای وخورې !

- ورور مې : موري ډېر وړې يم خداي خبر دېک کله پوخ سي ! بس وجه ډوډۍ راکړه خورم يې .

- مور مې : ودرېږه زويه پر تا باندي څه سره ده چي دومره بېړه کوي !
د مور په دې خبره مې ورور باندي بيا هغه څپه راغله . يو ځل پورته سو او له ځمکي سره ولگېدی . پلار مې مشر ورور ته امر وکړ چي په منډه ولاړ سده او د کلي پير خبر کړه او ورته ووايه : پلار مې درېږي - را استولي يم ، ما ټوله موضوع له وړاندي ورسره شريکه کړې ده .

ورور مې هم پرته له کوم ځنډه د پير صاحب خوا ته ورمناهي کړې . موږ را منډهي کړې ، مظلوم او يې وښه شهزاده مو را پورته کړ . په مظلومو او بورو سترگو کي يې د يې وښي جملې له ورايه ښکارېدلې ! مور مې ورته په ژرغوني اواز وويل : بچيه ستا تر مظلومو او ښکو جار سم ، ما خو ستا څخه ډوډۍ نه وه گرځولې ! خو ماوېل د دېک سره به يې يو ځای وخورې .
زما پر مظلوم ورور چي پيريان حاکمان وه .

زما و مور ته يې وويل : چي ستا زوی نه وو وړې ، بلکي موږ وړي وو .
- مور مې : سمه ده چي تاسي وړي واست خو ما دا بهتره وگڼل چي د دېک سره يو ځای گرمه او پسته ډوډۍ وخورئ .

پيريان : اي سپين سري ښځي ! ستا پکي کار نه وو . موږ چي هر ډول غوښتل تا بايد هغه تر سره کړي وای .

موږ مو د گلالي ورور په بدن کي پټ پيريانو سره په مباحثو کي وو ، چي مشر ورور او پير صاحب يو ځای را ورسېدی .

کله چي پير صاحب را ورسېد ، ورور مو ځای پر ځای سم سو . پير صاحب د حال پوښتنه وکړه چي څه کيښه ده ؟!

موږ ورته د تيرې شېبې کيښه بيان کړه . پير صاحب وويل : تاسي لږ ليري ځای ودرېږئ ! چي زه خپل کار تر سره کړم ! موږ همداسي وکړل

لیري ودرېدو.

پیر صاحب مې ورور ته ور نژدې سو. زما ورور یې د شهادت د گوتي تر سر ونيوی او د مونه یې شروع کړه. چي بس په یو ځل مې بیا ورور ته پیریان راغله!

پیر صاحب خپل په دروند لاس زما ورور په څپړه ووهی. مور پوی سو چي په اصل کي یې پېری ووهی. پیر صاحب زما د ورو په بدن کي پټ پېري څخه پوښتنه وکړه: تاسي څوک یاست او ولي دغه گلالی ماشوم زوروی؟ پیریان: پیر صاحب مور هندوان یو! او دغه هلک مو خوښ سو نو ځکه یې زوروی.

پیر صاحب: نور مو دلته ونه وینم چي، دا هلک بیا و زورئ، کنې کار مو درکوم!

پیریان: سمه ده پیر صاحب بیا به نه کوو. له دې وروسته به له دې هلک سره سر او کار نه لرو.

د پیر صاحب دغه د مونو تر یوې لنډې مودې پوري گټه وکړه. د یوڅه وخت وروسته مې بیا پر ورور باندي پیریان ښکاره سول.

دا ځل یې د پیر سره هم درمل نه وو. یو خوا بل خوا مو منډې ترې وکړې، خو کومه پایله یې ورته کړه. یوه ورځ مې پلار ته چا په غزني ولایت کي یو زیارت ښودلی وو.

پلار مې تر یوڅه وخت وروسته همداسي وکړل. زما ورور یې د غزني هغه زیارت ته راوستی. د غزني ددغه زیارت گټه دا وه چي هغه کسانو چاره به یې کول چي پیریان به یې درلودل.

پلار مې کیسه کوي چي کله چي مې راوست نو په هغه زیارت کي مې د دوو ساعتونو لپاره بندي کړ او وروسته ورغلم را ومي وستی، چي رک روغ دی.

بلاخره یې زما گلالی ورور کور ته راوړسوی. زما یو اکا یې پوښتني ته په هغه ساعت راغی او زما پلار ته یې مبارکي ورکړه. اکا مې و پلار ته وویل: مبارک دي به وروره، وراره خو مې ماشاءالله جوړ دی!

پلار مې: مننه ژوندی اوسې وروره. هو وروره بس دا ځل مې داسي کار

ورکړ چې په ژوند به بيا څه شخړه ونه کړي. ددې سره مې يو ځل بيا ورور په قبر
سو او زما د پلار خوا ته يې وويل : اې سپين ږيري! هيڅکله دا خبره نه کوه.
موږ هيڅکله ستا د زوی څخه نه خو!

موږ پوی سو چې بيا هم هغه پيريان دي او زموږ گزالي رغوي شوي.
ددې خبرې په کولو سره مې د پلار پر مبارک مخ د خپګان ګونځي له
ورابه ښکاره سوې. ځکه چې د نازولي زوی دغه افت ډېر زوروی. د پلار تر
څنګ زموږ نور د کورنۍ غړي هم ډېر پرېشان وه.

تل مو خپل د ورور غمجنه او مظلومه خبره په ذهن کې انځوروله او دغې
جاري به موږ ته ډېر يې درېنه غم راکوی.

د اقتصادي، ټولنيز، طبي، سياسي او فرهنگي ستونزو تر څنګ مو خپل
د دغه ماشوم غم پر اوږو اضافي بار وو.

خو دا ځل د خداي ج فضل وو نسبت و پخوا ته ښه سو! هر کله به چې
پيريان ورباندې راغله موږ به ورسره خپل بانډار کوی.

د دغه بانډار لړۍ تر دې حده اوږده سوه چې زما ورور په ټول جسم او
ګاونډ کې مشوره سو. بس اوس مو هم همدغه ژوند دی تيرېږي.

ځيني وخت مې په ورور باندې خپل ساعت تيروي او ځيني وخت يې يو
ځای بل ځای بيايي.

خو د شکر ځای دا دی چې اوس يې د زيارت څخه راوېستلو وروسته بيا
نه دی په عذاب کړی.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

کيسه مو ولوستل په رښتيا هم د درده ډکه وه. خو پر دې دنيا ځيني داسې
شيان ډېر سته چې و انسان ته د سر دردۍ ستر لامل ګرځېدلي وي.

چې ژوندۍ بيلګه يې د همدغې کيسې د لوبغاړي ورکولۍ سو، خو ددې
هرڅه حل دا بولم چې د اسلام مبارک دين د هر درد دوا دی او د هر درد
وضاحت پکښې سته. چې ددغه درد او کيسې درد هم پکښې دی.

نو لازمه يې بولم چې ددغه هلک درد بايد دده کورنۍ د اسلام مبارک
دين په اړوندو لار ښوونو سره کړی وای!

د غوا په بڼه پېړۍ!!

د سېمه ايز دود او رواج له مخې به چې هر کله چا زموږ په کلي کې د کوز دې وروسته نيم ولور ادا کړ، هغه زوم کولی سوه چې د څر کور ته ازاد تگ را تگ وکړي.

ما هم دغه مرحلې بشپړې کړې وې او د ځوانۍ پر دُرشل مي تازه پڼه ايښې وه.

يوه شپه د څر د کور څخه را روان سوم خپل د کور پر لوري.
يو زوړ بايکل مي پلار راته په ډېر ناز او پياز اخيستی وو. زما د منزل د لاري جوړښت داسې وو چې ټوله لار د انارو باغونو اخيستي وه.

زه هم د ځوانۍ په شپې کې وم د بهرې او خطر احساس مي د سره نه پېژندی. وړاندي له دې چې خپل کور ته ورسېږم، فکر مي وکړ چې شايد بېتره وي چې د کور نه مخکې بايد په کارېز کې ولعبېږم.

بلاخره پرېکړه مي وکړه او د کاريز خوا ته راغلم. بايکل مي د کارېز غاړې ته ودرولی او په اوبو ور گډ سوم.

وخت هم داسې دی چې د شپې ډېره برخه تيره سوې وه.
سپوږمۍ پر شنه او د خالونو ډک اسمان کې خپله او رڼا يې د ځمکې ډېره برخه نيولې وه ماته يې خپل د مينې د ياد تصوير راتازه کوی.

او داسې فکر مي کوی چې زما مينه زما سره خوندي ده رانه ليري نه ده. ددغې شپې سپوږمۍ دومره بڼايسته وه چې د بڼايست انعکاس يې د الله ج تر بنده گانو رسوی.

ما يو څو غوږي/غوټي ووهلې او سر مي را پورته کړ تر څو د سترگو څخه

مې اوبه باکې کړم پام مې سو چې، د کارېز په يوه اړخ کې يو عجيب څيز لمسېږي!!

ټول بدن يې د غوا دې خو سر يې بيا د انسان دې!
کله چې مې دا حالت وليد ډېر زبات يې ووېرولم!
ژر مې پر خان باندې حياءَ کړسې شريفه وويل او جُب مې کړل.
په ډېر بېرې مې د اوبو څخه خان را وويستی او بايسکل مې پرې سوې
جامې، مې را واخيستلې او د کور پر لور مې رامنډه کړه.
کله چې کور ته را ورسېدم وضعت مې ډېر زيات خراب سو مور مې را
وينه کړه او د تيرې سوي صحنې کبه ور واوړول.
هغې راباندې خپل د مېرېانې پورنې وغوړوي او به کمبلونه کې يې پټ
کړم. په سا باندې ورغلم او خپل پاتې سوي بايسکل مې را وېستی.

د لېکوال نظر د کيسې په تړاو:

مور تل وايي چې د خوانۍ مرحله ډېره د نښې مرحله ده.
خو دغه نه بايد د عقل د پروسې څخه نه وي ليرې! ځکه چې هر هغه
څه چې د عقل د پروسې سره اړيکه ونه لري ممکن ډېرې ستونزې را ولاړي
کړي لکه پورتنۍ کيسه!
که چيرې همدغه کس شرم نه وای کړی او راغلی وای خپل کور ته او په
راحتۍ لمبېدلې وای نو دومره وام او بېرته به له کومه کېدل!!
په داسې حال کې چې ده د شرم د سرحد څخه هم بېرته ور واړول. دده د
کورنۍ په شعور يې د ځير کور کورنۍ هم خبرد سول، نو دلته شرم ډېر سو
که کم!

نو بايد هره بريکړه د عقل د پروسې سره ډېره اړيکه ولري! او که ليرې وي
نو مالومه خبره ده چې، ددشې ناوړه کار به ورسره کېږي.
او يوه بله مهمه خبره دا چې ځينې هغه رواجونه چې يې مانا دي او ددې
ملت د هرې کړنې پر خلاف دي بايد له منځه ولاړ سي، ځکه چې تر گټې يې
ناوړانه زيات دي، بيرته له دې چې خلکو ته ستونزې جوړي کړي نه گټه لري
او نه هم د جابه خبر دي، چې ژوندی بيلگه يې پورته کيسه ورکولى سو.

غرور او بې اعتباره ملگری !

ځيني کسان ادعا کوي چې نړۍ بنایسته ده. شاید دا هغه کسان وي چې د ژوند په اصولو پوهه وي، خو ځيني بیا ددې خبرې برعکس فکر لري او وايي چې نړۍ بدرنگه ده! هغوی هم ممکن یو عقلي فکر او دلیل ولري. دوه ملگری وو! یو احمد نومېده او بل محمود نومېده.

احمد او محمود دومره خواږه وه چې د چم او گاوند هم پکښې فکر سو. دوی به چې د ژوند هره کرښه ترسره کول یوله بل څخه به یې سلا او مشوره اخیستل.

آن تر دې چې یو یې ژوند وو او بل یې هم اکسیجن! دوی به جامې، خواږه، کره او وړه ټول یو ډول کول. دغه دوو ناندارو او بې شانو ملگرو د ډېرو خلکو توجه ځانونو ته راجذب کړې وه.

حتی تر دې چې چا به هم انډیوالې کول نو دغه به یې ویل: چې تر سه د احمد او محمود په څېر انډیوالې وکړه!!

ژوند وو تېرېدی یوه ورځ احمد و محمود ته وویل: محموده! که ته چیرې پاچا سوې نو زه به دي لومړی وزیر یم؛ که زه چیرې پاچا سوم نو ته به مې لومړی وزیر یې!

- محمود: سمه ده د زړه سره تر دې خو ښه او بهتره خبره نه سته! ته تل خپل د خان په ډول بنایسته خبرې کوې.

ژوند دی تېرېږي لمر ولوېږي شپه سي او سپوږمۍ پناه سي بیا لمر را پورته سي!

وخت داسې راغی چې احمد او محمود یو او بل سره لا درکه کړل. یو

وخت محمود په ښار کې تيرېږي گوري چې احمد به چيري پيدا کړم! په دغه وخت کې اخبار پلورونکي منډې وهي او همدغه وايي: اي مسلمانانو خبر سئ چې د هيواد نوي پاچا و ټاکل سو.

ما هم د اخبار پلورونکي څخه يو اخبار را نيوی، تر څو وي گورم چې دا اوس کوم بختور سړی دی چې پاچا سوی دی! کله چې مي د اخبار و اولي پاني نه وکتل چې نوی پاچا احمد ټاکل سوی! ددې خبر په کتو سره مي د خوشالي اوبښکي يې اختياره جاري سوې. ما ويل دوې گټې مي وکړې يوه گټه مي داده چې خپل د زړه ټوټه احمد مي پيدا کړ او دوهمه گټه مي داده چې پاچا سوی دی!

د خان سره مي پريکړه وکړه، چې تر هغې به نه ورځم د احمد مبارکۍ ته، تر څو چې هغه د ټول هيواد و پوځ ته امر نه وي کړی چې ورسئ محمود را پيدا کړي!

يوه شېبه را باندي يو کال تيرېږي خو د احمد يو عسکر هم يوه ورځ راته ونه کتل. فکر مي وکړ چې داسي نه وي چې احمد د پاچاهۍ تاج مغروره کړی وي، زه به يې هېر کړی يم!

بيا مي فکر وکړ چې شايد دا وسوسه راته شيطان پيدا کړې وي!! احمد کله کولی سي چې زما غوندي يار هېر کړي!؟

بیرته مي فکر وکړ که احمد زه نه هېرولی اوس به يې ما کوم عکس العمل ليدلی وای.

خو بالاخره مي پريکړه وکړه چې ورځم به او د احمد سپيني ماني مخ ته به کښېم. خپل فکر او زړه ته مي ځکه قناعت ورکړ چې شايد احمد خپل د پاچاهۍ په کارونو کې ډېر بوخت وي نو ځکه به يې زه هېر سوی يم.

د يو څه وخت په تېرېدو سره را ورسېدم د احمد د ارگ هغه سپيني ماني ته چې دی پکښې دی او د سپيني ماني مخ ته يې يو لوی غټ چينار وو. هغه چنار ته مي تکیه وکړل. فکر مي وکړ که احمد په رښتيا هم زه نه وم هېر کړی اوس به مالوم سي.

ځکه چې کله چې احمد تيرېږي نو چينار ته به وگوري او زه به د چينار په پای کې ناست يم. بس به ماته را ږغ او زه به ورته بيا خپل گيلي او

بانې وکړم. خو جالبه دا وه هر کله چې به احمد تېرېدی هېڅ به یې زما خوا ته نه کتل په داسې حال کې چې زما د سترگو پر وړاندې تېرېدی!

خو خبر زه په دې پوره ډاډه سوم چې زه مې احمد هېر کړم!

راغلم خپل غریبي جونگري ته او خپل د ژوند شېبو ته مې دوام ورکړ. یو وخت وو چې وا مې ورېدی چې احمد د پاچاهۍ د تاج څخه کښته سو او بل پاچا کس یې پر خای پاچا سو!!

دغه خبر هم خوشاله کړم هم یې خپه کړم. خوشاله یې ځکه کړم چې اوس به په اسانۍ سره وکولی شم چې د احمد سره ووينم او خپه به دې سوم چې احمد د پاچاهۍ د څوکۍ څخه کښته سو!

په داسې حال کې چې احمد زما سره دوستي ونه پالل. خو ما لا بیا هم دده په اړه د پخوانۍ ملگرتیا شېبې را یادولې.

بلاخره یوه ورځ په ښار کې روان وم چې احمد مې په مخه راغی! د ډېر تعجب څخه مې د خولې څخه اه ووتی! او غاړه په غاړه سوو!

راغلو د ښار په یوې برخې کې کښېناستلو او بیا مو د پخوا په څېر په کیسو پیل وکړ! خو له بده مرغه دا ځل یې هغې خوند نه وو! احمد ته مې وویل: ورورکه جوړ یې؟!

- احمد: شکر دی وروره ښه یم! ته څنگه یې؟

- زه: مننه زه هم ښه یم! اې ظالمة وروره ته دومره وخت چیري وې؟!

- احمد: وروره! زه خو پاچا سوم! داسې مې وکړل او ها سي مې وکړل....

- زه: نو تا ولي زه هېر کړم؟! زه خو ستا هغه نازولی ورور وم!

- احمد: نو ته چیري وې ولي زما مانۍ ته نه راتلې؟! او اې وروره بس کله

چې مې پاچاهي شروع کړه فکر مې ټول و عشق عشرت ته سو، پلار مور ټول راڅخه هېر سول....

- زه: نو زه چې ستا د مانۍ هغه سپین لوی غټ چينار ته هره ورځ درتلم،

تا ولي ماته رغ/غږ نه کوی؟! په داسې حال کې چې ماته لېدلې او زما څنگ ته به تېر سوې!!

- احمد: چينار؟! کوم چينار؟! چينار خو زما د ارگ په سپینې مانۍ کې

نه وو!!

ما چې فکر وکړ چې احمده! د پاچاهۍ تاج دومره غرور تاته در بڅښلی وو چې تا خپل په مانۍ کې د دوه درې سوه ميټره په اندازه لوی چينار نه ليدی نو زه به دې څرنگه ليدلی وای چې زه د هغه چينار په پای کې ناست وم؟؟!! وروسته پوی سوم چې ژوند رښتيا هم بدرنگه دی او د هغه کسانو خبره مې سل په سله ومنل چې ويلي يې وو: ژوند بدرنگه دی!

ځکه چې ما سره چې يو داسې ملگري ناځواني وکړه چې زه هغه ته د سر او مال نه هم ورتېر وم.

پر هغه ځای مې احمد ته مخ ور واړوئ چې ته ملامت نه يې !! ستا سترگې د يوڅو ورځو قدرت دومره ړندې کړې وې چې زه دې هم ونه ليدم ته چې زما د ښې ورځې په کار را نه غلې نو په سختۍ خو مې بېخي په کار نه راځې !!

پر هغه ځای مې د احمد سره د وروستي ځل لپاره لاسونه ورکړه او د دوستۍ مزي مې ورسره د تل لپاره پرې کړل! ځکه چې يو څوک چې ستا د ورورۍ او ملگرتيا محبت د قدرت لپاره هيروي نو سبا به حتمن هغه تا هيروي. چې ددې پايله ما وليدل !!

ژوند بدرنگه دی او په چا باندې په ژوند کې هم تر ډېره اعتبار مه کوي!!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

غرور هغه بد مرغه مرض دی: هر انسان ته چې يو ځل دا مرض پيداسي بيا يې درملنه ډېره سخته ده.

غرور پرته له الله ج د بل هيچا سره خوند نه کوي! ځکه چې انسان که هر څومره وي بيا هم يو او بل ته اړتيا پيدا کوي خو، الله ج هيچا ته اړتيا نه لري. موږ وليدل چې د غرور پايله دا سوه چې احمد د محمود غوندي ملگری له لاسه ورکړ. نو انسان ته په ژوند کې په کار ده چې د يو مېړني پر وړاندې هم غرور ونه کړي!!

نیت صفا؛ منزل اسان !

دیني عالمان تل وايي : چي تاسي هميشه د الله ج څخه خيال په مل کړي، برکت وغواړئ. ځکه چي الله ج خورا مهربانه ذات دی!
پخوا زمانه کي يو پاچا وو، يوه ورځ يې پريکړه وکړه چي د ولس او حاکم احوال مالوم کړي! د غريب جامې يې واغوستلې خان يې، يو ملنگ با خبر جوړ کړ او يو کلي ته راغی.

په کلي کي هر کور ته درېدې خو چا ورته د شپې ځای نه ورکوي، بالاخره د غريب په جامه کي پټ پاچا چي ډېر سترې سو، د يو شريف او غريب سړي کور ته ودرېدې او دروازه يې ورته وتکول.
د کور خاوند راووتی گوري چي په درواز کي يو ملنگ سړی ولاړ دی! د کور صاحب چي محمد نبي نومېدی د ملنگ څخه يې پوښتنه وکړه : مهرباني ملنگه! تا څه ويل چي دروازه دي وتکول!؟

- ملنگ : هو وروره! زه يو ملنگ سړی يم په ټول کلي کي وگرځېدم خو چا راته د شپې ځای رانه کړ! که چيري تاسي راته د شپې ځای را کړئ نو ډېر به مو منندوی سم.

- محمد نبي : هو ولي نه! دا خو دومره لويه خبره نه ده، هر کله راسی!
بلاخره محمد نبي، ملنگ کور ته راوستی او خپل غريبانه ډوډی يې ورته راوړه. ملنگ چي په اصل کي پاچا وو. د محمد نبي سره يې بانډار شروع کړ!
ملنگ د کور د خاوند څخه وپوښتل : وروره که بده نه وي، ستا نوم څه دی؟

- د کور خاوند : ملنگ جان زما نوم محمد نبي دی او ددغه کلي

اوسېدونکي يم!

- ملنگ : ښه ډېر ښه! ډېر ښه! تاسي د ډېرې شريفې کورنۍ خاوند ياست!!

- محمد نبي : مننه ملنگ جان! که تاسي له په تکليف کېږئ، خپل نوم راته

ووايست!

- ملنگ له خان سره مکی سو وېل : وروره په نوم پسي مې مه گرځه! خو

بس دومره چې زه ستاسي د هيواد يو غريب پاچا يم! دا نو تاته ښه مالومات

سته چې ستاسي د هيواد پاچا څه نومېږي!!

محمد نبي چې کله دا خبره واورېده ډېر حيرانه سو چې اوس څه ووایي!!

و پاچا ته يې وويل : تاسي په رښتيا زموږ د هيواد پاچا ياست!! نو بيا ستا

سره ولي ځانگړی پوځ او عسکران نه سته تر څو ستا ساتنه وکړي!! او ولي مو د

ملنگ جامې اغوستي!!

- پاچا : هو! زه پرته له شکه ستاسي د هيواد پاچا يم! ما ځکه خپل د خان

سره پوځ او عسکران راونه ويستل چې زما ساتنه يوازي الله ج کوي! او ما ځکه

دا جامې اغوستي دي چې خپل د هيواد د خلکو د حال او احوال څخه خبر

سم او هغوی را باندې پوی نه سي!!

بلاخره پاچا او محمد نبي د شپې تر ډېره کښېنا ستل او کيسې يې وکړې!

پاچا و محمد نبي ته وويل : ته به سبا ما سره ځې زما ارگ ته! تر څو زه ستا

حق ادا کړی سم! ددې خبرې په کولو سره محمد نبي ډېر خوشاله سو او د

پاچا سره يې ژمنه وکړه چې زه درسره ځم!!

محمد نبي راغی خپلي مېرمنې ته يې ټولي کيسې بيان کړې! مېرمن يې

هم ډېره خوشاله سوه او د محمد نبي پر تگ يې ټينگار وکړ چې د پاچا سره

حتمن ولاړه، ځکه چې له هغې خوا به خدای خبر څومره ډېر زر او زېږور

درکړي!!

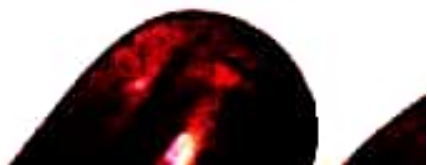
بلاخره ورځ سوه پاچا او محمد نبي يو ځای حرکت را وکړ، تر څو ارگ ته

را ورسېږي! د يوڅه تگ وروسته پاچا او محمد نبي د ارگ سپينې او ښايسته

مانۍ ته را ورسېدل.

کله چې دوی سپينې مانۍ ته را ننوتل. محمد نبي د ارگ د ځانگړي پوځ

و حرکاتو او منظموالي ته چې وکتل هوش يې له سره څخه ليري سو!!

لنډې کيسې

د محمد نبي ښځې چې په کلي کې له خوشالۍ څخه شپېلۍ وهلې. د ټول کلي خلک يې خبر کړه چې زما خاوند پسې پاچا راغلی وو او هغه ته يې مېلمستيا کړې او ورسره ولاړی!

د کلي خلکو چې مالومات وکړه وروسته پوی سول چې د تيري شپې ملنگ په اصل کې پاچا وو، چې موږ يوه هم ورته د شپې کولو ځای ور نه کړ، خو محمد نبي ورته ځای ورکړی، هغه دی هغه يې اوس له ځانه سره د ارگ ماني ته بيولۍ! او خدای خبر چې پاچا به محمد نبي ته څه شي ورکړي وي؟!!

دوی بالاخره پريکړه وکړه چې کله محمد نبي راغی نو يو ځای به ورته پټ کښنو او تماشه به يې وکړو چې پاچا څه شي ورکړي دي!!
محمد نبي د ارگ د سپينې ماني خوند او قند نشه کړی وو.

د دنيا غم او چم ورڅخه هېر وو. ماښام سو. محمد نبي گوري چې پر سترخوان باندي د نړۍ ټول نعمت او محبت پروت دی.

شپه پای ته ورسېدل. سهار سو د ملاد اذانونو وخت سو. د پاچا خدمتگاران راغله او پر ما يې رغ/غږ وکړ، چې محمد نبي پاسه لمونځ وکړه! زه هم را ولاړ سوم. ترڅو لمونځ وکړم.

کله چې مي اودس وکړ غوښتل مي چې لمونځ وکړم د پاچا و څنگ ته ودرېدم او نيت مي وټړی! پاچا لمونځ خلاص کړلاسونه يې د دوعا لپاره لږه کړه.

او داسي دوعا يې وکړه: اي پر کایناتو، انسانانو، پيريانو او دنيا وو واکمن ذاته! زه ستا يو غريب او بې وسه بنده يم، زه پر ته ستا څخه نيمگړی يم، ته راباندي خپل د مهرباني رحم مه سپمومه!!

کله چې مي دا حالت وليد چې پاچا لگيا دی الله ج ته خواست کوي! له سترگو مي اوبښکي يې اختياره رواني سوې! د خان سره مي فکر وکړ چې موږ څومره نا امله! انسانان يو چې هيڅکله د الله ج څخه د يو شي غوښتنه نه کوو او د هغه د يو بنده څخه يې بيا غوښتنه کوو.

د پاچا دغه حالت ډېر وژړولم او د خان سره مي وويل: پاچا لا د الله ج څخه روزي غواړي او له هغه څخه د ژوند د ضرورتونو غوښتنه کوي. په داسي

حال کې چې پاچا د ټول هیواد واکمن دی!

له خان سره مې پریکړه وکړه تر هغې چې خدای ج راته زر او زېږور نه وي راکړي نو د پاچا څخه به کومه ډالۍ نه اخلم.

وخت داسې راغی چې د پاچا څخه را رخصتېدم.

پاچا خپل د خزانې مشر ته وویل: ورته د بیت المال د خزانې څخه و محمد نبي ته ښه ډېرې پیسې او زېږور ورکړه حتی تر هغې چې پخپله محمد نبي ووايي بس دی!

ما و پاچا ته وویل: پاچا صاحب! ډېره مننه. ژوندی اوسې ماته ستاسې هرڅه را ورسېدل بیا هم مننه کوم. خو زه هیڅ ته اړتیا نه لرم.

بلاخره د پاچا صاحب څخه خپل د کلي او کور پر لوري را روان سوم او دغه فکر مې له خانه سره وکړ ترڅو چې الله ج راته خپل په کور کې دننه زر او زېږور نه وي راکړی نو د بنده څخه به یې هیڅکله ونه غواړم.

پر لاري را روان وم ډېر سترې سوم. یو ځای کښېناستم تر څو ډمه وکړم فکر مې په دې کې سو چې کله به کور ته ورسېرم؟ تر څو مې مېرمني ته ټوله کیسه وکړم!

په همدغه فکر کې وم او خپل په لاسونو مې د ځمکې خاوري اخوا دېخوا اړولې؛ گورم چې تر خاورو لاندې د یو طلايي کوزې سر ښکاره سو! خاوري مې نورې هم پر له واپړولې او کوزه مې ترې را وویسته!

د کوزې سر مې خلاص کړ ومې کتل چې د سرو طلاوو څخه ډکه ده!! بیر ته مې کوزه واخیستل او په هغه خاورو کې مې پټه کړه! او ومې ویل: ای د کایناتو خالق! ته په رښتیا هم مهربانه یې! زه ستا څخه ډېره مننه کوم، خو تر هغې چې دې دغه طلاوي ماته خپل په کور کې نه وي راکړي، ستا په سپېڅلي ذات دې مې قسم وي که یې بل هیڅ ځای هم وغواړم.

کوزه مې تر خاورو لاندې پریښودل او د کور پر لور را روان سوم. کله چې کور ته را ورسېدم. مېرمني مې له وخته لا انتظار کوی! بلاخره مې ټوله کیسه خپل مېرمني ته وکړه!

چې داسې ولاړم داسې راغلم او داسې کوزه مې پیدا کړه را وا مې نه خيستل.....!

دا نو مه کوه په دې وخت کي مي د کلي ځينو خلکو لا د وختي څخه زما د کور پر بام ناست وه او غوړ يې نيولی وو، تر څو په دې پوی سي چي ماته پاچا څه شي ورکړي!

هنوی چي زما خبري اورېدلي وې نو ټول په منډه تللي وه هغه ځای ته ؛ چيري چي ما کوزه موندلې وه!

خو بس د خدای ج راکړه ورکړه ده!! چاته يې ورکوي او چاته يې نه ورکوي.

کله چي دوی هغه ځای ته رسېدلي وه ، کوزه يې له خاورو را ايستلي وه، د کوزې سر يې خلاص کړی گوري چي په کوزې کي د طلا وو پر ځای سرې زهر ناکه مچۍ /غالپوزي دي او ټول يې شکولي /وهلي وه.

دوی ته چي ډېره غصه ورغلې وه، پريکړه يې کړې وه چي د مچيو ډکه کوزه به بيرته د محمدنبي کور ته ور وړو او د بام څخه به يې پر کولک ور غورځوو، چي ددې سره به د هغه کورنی هم مچۍ و شکوي. ځکه چي محمد نبي پوهېدی چي، زموږ سره يې دغې لوبه وکړه.

زه مي د مېرمني سره په لانجه کي وم چي د بام د خوا څخه يوه کوزه زما د خوني په منځ کي را ولوبدل او ددې سره شنگ سو! سرې طلا وي د خوني ټولو اړخونو کي خپرې سوې !!

مېرمني ته مي وويل: چي اوس يې نو را ټولي کړه! ما خو درته ويلي وه چي الله ج به يې ماته خپل په کور کي دغه ډالۍ راکوي! هغه دی نن هغه کار وسو!!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

الله ج چي انسان پيدا کوی نو د رزق ورکولو ژمنه يې هم ورسره وکړل. موږ که پورتنۍ کيسې ته وگورو همدغه خبره پکښي رانغښتې ده، خو دلته د رزق تر څنگ بنده ته دا خبره ډېره مهمه ده چي بايد د زړه اخلاص او صداقت د الله ج پر وړاندي ولري.

لکه : د پورتنۍ کيسې لوبغاړي چي درلودل.

پاک، صفا او ايماني کلک هوډ د الله تعالی ج پر وړاندي هغه څه دي

چې، انسان د بريا څوکو او سرحد ته رسوي او الله ج داسي ذات دی چې خورا مهربانه دی او خپل بنده هيڅکله هم نه نا اميده کوي.

هغه د پخواني خلکو يو شعار وو او اوسني خلک بيا د متل په څېر ورځنۍ

استفاده کوي او وايي چې :

راست اوسه ناست اوسه!

شهزاده مزدور!

نوي مي سترگي پرانيستي وې. ددې نړۍ خوند ته مي يوڅه تازه سر ور
بنکاره کړی ؤو!

پلار مي د مرميو او وسلو سوداگري کول.

دومره پيسې به يې گټلې چې حد او سرحد پرې تمام وو. پلار مي د وسلو
پيسو دومره نشه کړ چې بل واده يې وکړ. زه هم د ژوند په اصولو دومره نه وم
پوه څومره چې يې ضرورت وو.

د انقلاب په لمن کي پراته انسانانو به تل د خپلو هغه کورنيو د غرو د کور
ته راتگ شپې شمارلې، چې له کور څخه به د يوڅه روزی د لاسته راوړولو
لپاره وتلی وه.

موږ هم خپل د کور د مشر د راتگ شپې د لاس په گوتو شمارلې ترڅو
روغ او جوړ کور ته را ورسېږي. ځکه چې زما د پلار دومره بې رحمه او بدبخته
دنده وه چې هره شېبه به يې د خطر په ډکه وه.

پلار چې به مو کله کور ته راغی وروسته به مو زړه پر پښتو سو چې بس
شکر روغ دی! ژوند او خوند وو تېرېدی به! ورځ به شپه سوه او شپه به ورځ
سوه!

پلار مي هڅه وکړه چې گټلي پيسې پر يوه سم ځای ولگوي! زموږ د کور
په څنگ کي يې زموږ د يوه گاوندې څخه دوه جريبه ځمکه رانيول.
په بله ورځ يې زما مشر وررو ته کوزده وکړ.

همدغه ژوند مي روان وو خوښ او خوشاله وو. کله به مي خپل د سيمي د
جگړو تماشي کولې کله به مي د تنکيو ځوانانو د جنازو کيسې کولې.
يوه ورځ مي پلار د کوم وسله وال قومندان سره پر کومه خبره لفظي

لنډې کبې

شخړه وکړه. د لفظي شخړې څخه پایله دا سوه چې هغه قومندان زما پلار د خو ورڅو لپاره بندي کړ.

په واسطو، پيسو او د کلي په سړو مو پلار له بند څخه را خلاص کړ. اکا مي و پلار ته وويل: هلکه نور دغه بې رحمه او د وينو د سوداګرۍ دنده پرېږده! ځکه ته چې کوم کار کوي په اصل کې د هيواد د جګړې په وده کې مهم رول لري!

- پلار مي: نه وروره! زه ولي د هيواد د جګړې اوږدېدل غواړم؟! زه خو يوازي وسله پر وسله والو پلورم! او د هغې له لارې روزي لاسته رواړم! اکا: بس وروره! نور درته څه نه وایم، خو ته ماشوم نه يې چې خپل په بد او بڼه پوی نه سې! خدای مه کړه زه سبا د داسې ورځې شاهد ونه اوسم چې ستا اولادونه يوه ورځ يتيمان پاتې سي!

پلار مي دا ټولې خبرې په يوه غوږ واوږېدلې او د بل غوږ څخه يې وويستلې! ويل: زما ورور زما پرمختګ نه سي زغملی، نو ځکه ما ددغې دندې څخه پرېږدي.

د شنه اسمان له نس څخه سپوږمۍ په ډوبېدو وه زموږ د کلي د ملا رغ اغېز مي تر غوږ سو چې اذان يې وکړ.

پلار مي موبایل پر غوږ کړ او له کوم بل چا سره يې خبرې وکړې! د موبایل اړیکه يې پرې کړه زما نوي ميرې ته يې وويل: زه يو ځای ځم کوم! چا راته زنگ وهلی وو چې راسه د لته يوځای وسلې دي هغه رانيسه او زه هغه د هغه کار لپاره ځم!

بلاخره پلار مي له کور څخه دوه لکه افغانۍ واخيستلې پر سور دوه فلکه موټر سايکل يې پښه را واړول او حرکت يې وکړ.

موږ هم د سهار د ډوډۍ لپاره چمتوالی ونيوی او کښېستلو تر څو ډوډۍ وخورو، خو دغې ورځې د پخوا په څېر خوند او شخوند نه درلود. سړه هوا او بې خونده فضاء زموږ د کورنۍ د غړو تر منځ جوړه وه!

=بلاخره ورځ تېره سوه شپه سوه خو پلار مي مالوم نه سو. موږ د تل په څېر د اندېښنو و نړۍ ته بيا فکرونه ور ايله کړه.

شپه هم تېره سوه، سهار سو خو بيا مو هم د کور رهبر مالوم نه سو او نه يې

موبایل کار کوی ترڅو د صحت په اړه یې پوښتنه وکړو.

زه او د کورنۍ غړو مو د پلار د پلټلو لپاره له کور څخه بهر را ووتو. په ښار کې را روان وم رحمت الله کاکا چې زما د پلار سره یو وخت د وسلو په کار کې شریک وو، د ښار په یوه اړخ کې ولاړ وو او د یو دوکان څخه یې سودا اخیستل را باندې رغ/غږ یې وکړ: هلکه! څنګه تېر روان یې، چیرې څې؟! - زه: کاکا د پلار په پلټلو پسې مې نیمه نړۍ وکتل خو لایې درک را مالوم نه سو!

رحمت الله: هلکه دلته چا ویل، چې په پلانکي ښار کې دولت یو دوه مړي را وړي دي!

ناسي یوځل ورسې وې گورئ چې هلته خو به نه وي!!

ما چې دا خبرې واورېدی غوږونه مې یو رقم تاوده غونډي سوه ستونۍ مې د حلق سره ونښتې رنگ مې تک ژر سو!

کور ته په منډه راغلم تر مشر- ورور مې دغه بدرنگه او بد مرغه خبر را ورسوۍ. هغه هم ژر اقدام وکړ- زما د اکا سره یو ځای هغه ټاکلي ځای ته روان سو.

زه او د کورنۍ غړو مو ددغه بدرنگه خبر و پایلې ته تم وو چې اوس به څه کېږي؟! بلاخره ورور او اکا مو د نیمې ورځې وروسته راغلل چې یو سراجچه ډوله موټر کې سپاره دي.

ما ورمنډه کړه چې څه کیسه ده!

کله چې ورغلم ومې کتل چې د ورور او د اکا په سترگو کې مې د لوی غم نښانې احساس کړې.

یوه شپه تېره سوه چې د سراجې څخه یې په سپین کفن کې تړلی کټ را کښه کړ!!

په دې حالت نه یم پوی سوی. یو وخت چې مې سترګې پرانیږلي گورم چې، د پلار د جنازې د کټ و اړخ ته پروت یم. مور مې په غاړه کې لاس راواچوئ او راسره چغې یې کړې!

بس هغه هم یو سات وو تېر سو.

د مرمیو سوداګر پلار مې خپل په نازکو لاسونو کې د لوی الله ج د حسابی

لپاره په خاوره کي پټ کړ.....!
 د پلار د مرگ وروسته مو د کورنۍ اقتصادي ستونزې خپل له حد څخه
 واوښتلې زه او بل تر ما، ماشوم ورور مو، مور او مشر ورور د مزدورۍ کار ته په
 مخه کړو.

دا دی اوس د بل د مېړو مزدوري کوم. داسي مزدور چي په شپه او ورځ
 کي اته ساعته خوب هم ماته پاچاهي ده.
 شپه او ورځ د بل د مزدورۍ ترڅنگ په غلامۍ کي تېروم. ځيني وخت
 مي خپل ژوند ډېر گروي! خو څه وکړم؟ د خدای ج به همدغه ډول ژوند
 خوښ وو چي ماته يې ډالی کړی.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

د بل چا ژوند اخيستل! هغه که په هره لاره وي د خدای ج د نارضاۍ
 سبب گرځي!

ددغه ماشوم پلار هم داسي حساب کړه! د وسلې مانا داده چي د يو چا
 ژوند بايد واخيستل سي، خو بيا ددغه ماشوم پلار د همدغه وسلې کار وبار
 کوی.

نو مالومه خبره ده، چي د ناوړي دندي څخه ناوړي پدېدې منځته راځي.
 لکه: پورتنۍ کيسه! نو انسان بايد په ژوند کي د خير په کارونو کي دندي
 ولټوي!

پټ پريان!

د شپې خو همه برخه وه او د مهربانه خدای ج ټول بنده گان په خوږو خوبونو ویده وه. دا چې ژوند مي د کلي په چوکاټ کي وو.

کلي کي خو نو يا بزگري وي او يا هم مالداري. نو موږ هم غويان درلوده؛ د غويانو د ساتلو يو قانون بيا دا دی چې د شپې که هره برخه وي بايد وساتل سي او ماږه سي.

زه هم را ولاړ سوم ترڅو غويانو ته د خوړولو لپاره يوڅه او شفتل واچوم ترڅو ماږه سي. کله چې د غويانو دننه ځای ته راغلم يو څراغ راسره وو هغه مي په يو انگر کي کېښود ترڅو رڼا سي.

د غويانو و اخور ته مي شفتل واچول او همدا لړۍ دوام درلود چې په يوځل څراغ مړ سو بيا ولگيږي زه يې ډېر حيران کړم او په فکر کي يې کړم. ما هم په ډېرو ستونزو د غويانو ټولو اخورانو ته شفتل واچول، ترڅو هغوی ماږه سي چې په سبا باندي بيا د کورنۍ غړي راته څه ونه وايي چې: ولي دي غويانو ته واښه نه وه اچولي!

زما هم کور ته د تگ شپې وې چې د غويانو د ځای څخه راووځم او د کور پر لور حرکت وکړم.

کله چې د څيراغ خوا ته راغلم ومي کتل چې څيراغ بيا هم بنديږي او بيرته رڼا سي دا چې هغه وخت ژوند ډېر ساده او پياډه وو فکر مي وکړ چې شايد د څيراغ تېل کم سوي وي نو ځکه به دا ډول چمونه کوي.

خو بلاخره مي څيراغ را واخيستی او غوښتل مي چې را ووځم چې د شا لخوا راپسي رغ / غږ سو وايي پلانکيه دې خوا وگوره!!

کله چې مي دا نابيره اواز واورېدی د زړه رگونه مي د عصابو له رگو سره په

لنډې کيسې

ټکر کې سول د بدن ټول غړي مي فلج سوه؛ چي دا وخت وگوره او دلته سړی!!

کله چي مي ورته وکتل چي يو سړی دی کفن يې اغوستی دی او خيراغ يې په لاس کې دی چي نه يې د سړي رنگ او نه يې د پېري!

نور په خان نه يم پوی سوی چي زه په کومي نړی کې يم هملته يې صده سوی وم آن تر سهاره هم څوک نه وه راباندي خبر سوي چي زه چيري يم!

د کورنۍ غړي مي چي سهار خبر سوي وه چي پلانکی چيري دی خو د ډېرو پلټلو وروسته يې هم نه وم پيدا کړی چي بالاخره مي د يو کوچني زوی فکر سوی وو او پيدا يې کړم.

کله چي يې کور ته راوستم بيا يې په ډېرو ملایانو باندي وگرځولم ترڅو جوړ سم خو دغه ويره مي دا دی ۲۴ کاله کيږي لا هم په زړه کې ده.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

دا تجربه سوې خبره ده چي په زړه او تاريخک ځايونو کې د پيريانو تاسيات دي چي هلته ورنگ انسان ته نه ده په کار.

علت يې همدغه دی چي دومره تاوان ور رسولی سي لکه : د کيسې پورتنۍ کس ته! نو نه ده په کار چي دغې- ځای ته انسان ورسې په داسي حال کې که يې غويان مړه هم سي!

که داسي اوس ووايو که چيري دغه کس ته هغه پېري نور هم تاوان ور رسولی وای نو څه فکر کوې چي نه يې سو ور رسولی؟! که مو جواب هو وي! نو څرگنده سوه چي ممکن ددې سړي و ژوند ته يې خاتمه هم ورکړې وای، ځکه چي يوشي ته چي الله ج دومره توان ورکړی وي چي په ليدو يې انسان بې صده کيږي، نو هغه حتمن نور تاوان هم ور رسولی سي.

نو زه ځکه واييم چي تر انسان هيڅ څيز هم ارزښت نه لري نو لازمه نه ده چي خپل ژوند خپل د مال په موخه په خطر کې کړي.

په ځان باور!

په پښتو کې یو متل دی وايي، چې دومره وخوره چې په خوله کې دي
ځای سي کني نو خولې ته به دي اړين تاوان ور رسېږي بابه څيري سي او يا
به هم ژوبل سي.

د نړۍ په کوم ځای کې وايي چې يو سړی وو، بيمار وو او په روغتون کې
ستر هم وو. بيماري يې هم د زړه حمله وه.

د زړه حمله چې څوک ولري په هغه وخت کې پر انسان راځي چې يا ډېر
خوشاله وي او يا هم برعکس ډېر خپه وي.

بیمار سړي چې خپل د ژوند شپې او ورځي د روغتون پر چېرکټ باندې
تېرولې ډاکټرانو يې هم د ژوند شپې شمېرلې چې شايد ډېر ژر له دې
دروغجنې نړۍ څخه وکوچېږي او خپل پور پرې کړي.

څه موده تېره سوه چې د دولت د يوې ځايي موسيسې او برنامې له لوري
و بيمار سړي ته د پنځوس ميليونه ډالرو جايزه راغله! ترڅو همدغه بيمار سړي
نه ورکول سي ځکه چې بيمار سړی يې وړ وو او دده حق بلل کيدلې.

ډاکټران چې کله له دې موضوع څخه خبر سول چې بيمار سړي ته
بنځوس ميليونه ډالر جايزه راغلې.

نو يو گډ مجلس يې جوړ کړ چې که چيرې بيمار سړي ته وويل سي چې
تانه دومره ډېري پيسې جايزه راغلې نو ممکن هغه باندې د خوشالي له کبله د
زړه حمله راسي او خپل ژوند له لاسه ورکړي. چې دا چاره شايد موږ ته ډېره
گرانه تمامه سي، ځکه چې موږ پوهېږو چې بيمار سړی په دې خبرې ډېر
خوشالېږي او خپل ژوند له لاسه ورکوي.

نو ډاکټرانو بريدکړه وکړه چې ددې لپاره بايد يو اروا پوه راوبلو چې هغه په دې چاره بڼه پوهېږي، چې بلاخره همداسې وسول.

اروا پوه يې را وغوښتی او ډاکټرانو هم موضوع له نژدې ورسره شريکه کړه چې دغه کس دومره موده کېږي چې، زموږ سره په روغتون کې بستر دی او د زړه د حملې مريضې لريانس ورته پنځوس ميليونه ډالر جايزه راغلې ده موږ نه سو کولی چې په مخامخ ډول ووايو، ممکن بيا د زړه حمله پرې راسي.

که يې تاته کومه لار در مالومه وي نو بڼه دی ته يې په هغه ډول ورته ووايه چې پر بيمار سړي د زړه حمله را نه سي.

اروا پوه ډاکټرانو ته وويل چې تاسې بېغمه سئ دا دومره سخته موضوع نه ده زه يې حلوم!

اروا پوه راغی او بيمار سړي ته کښناستی د سترې مه سې وروسته يې ورسره نور خوږ بانډار پيل کړ.

بلاخره اروا پوه خپلې موضوع ته په غير مستقيم ډول راغی او بيمار سړي ته يې وويل چې زه به درته يو خبره وکړم!

که تاته سل ډالره جايزه در کړل سي نو ته به څه احساس وکړې؟! -

بیمار سړی : هيڅ! زه به تاته ترې پنځوس ډالره درکړم!

- اروا پوه: ډېر بڼه! که درته پنځه سوه ډالره جايزه راسي نو څه احساس به وکړې؟

- بیمار سړی : هاهاها بيا هم هيڅ! دوه سوه ډالره به تاته ترې درکړم!

د اروا پوه او بيمار سړي همدغه مناظره روانه وه او د پيسو گراف ورو، ورو لوړېدی

بلاخره اروا پوه د پيسو گراف دومره لوړ کړ چې په اخرکي يې بيمار سړی ته وويل چې: که پنځوس ميليونه ډالر جايزه درته راسي نو ته به څه احساس وکړې؟! -

بیمار سړی په ډېرې نرمۍ جواب ورکړ: پنځه وېشت ميليونه ډالره درکوم! اروا پوه سړي چې کله وروستی خبره واورېده د زړه حمله ورباندې راغله! او مړ سو!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

ددې لپاره چې پرچا باور و نه لرو لومړی بايد خپل د خان ارزونه وکړو،
چې خومره قوي يو. بيا به بل ته مخ او د لاسونو گوته ور اړوو. ځکه چې دا
يوه بده خبره ده چې موږ دي خان په ډېرو پيسو خرڅ کړو بل دي په لږ هم
نه رانيسو! په داسي حال کي چې هغه تر موږ ډېر لوړ قيمت لري!
که مو يوه گوته بل ته نيول څلور خان ته ونيسئ!

بد نصيبه او غريبه !

ځينې کسان ډېر لټ وي او هيڅکله هم نه غواړي چې، د ژوند په چارو کې دې د بريا پر لور گام واخلي. خو، برعکس ځينې بيا داسې وي چې خدای ج نه وي ورباندې خوږلې او يا هم خپل د بې عقلۍ څخه ور پېښېږي.

په کوم کلي کې يو ساده گي وو، ساده نو ځکه وو چې خپل په ژوند کې يې ډېر چانسونه له لاسه ورکول. د چا خبره به يې نه منل. د کلي له رواج او عسريتوب سره يې خورا نه وه جوړه.

يوه ورځ څو ملگري ولاړ وه خپل د کلي پر ساده گي يې بانډار جوړ کړی وو، چې پلانکي د خدای ج له نعمت څخه نه ده برخمن، ځکه چې هغه ته خدای ج پيسې ورکوي خو د هغه په نصيب نه وي.

دوی په همدې بانډار لگيا وه چې ساده سړی له اخوا را روان وو. د دوی په منځ کې چې يو هلک ډېر بيداره وو، وېل دا به زه اوس مالومه کړم، چې دی په رښتيا ساده دی که يا. يو بنډل پيسې يې را واخيستې او پر هغه پول يې کښېښولې چې، د ساده سړي لاره وه ورباندې.

وېل که ساده سړي پيسې واخيستې نو زه يې هم نه ترې گرځوم وادي يې خلي. د بانډار ملگرو، خپل ددغه ملگري څخه ژمنه واخيستل که چيرې ساده سړي پيسې واخستلې نو حتمن به ورته هغه پيسې ورکوي!

ساده سړی چې د دوی لور ته را روان وو، وړاندې له دې چې ورته را ورسېږي له ليري څخه يې چغې کړې چې اې هلکانو زه به په پټو سترگو له دغه پله څخه تېر نه سم!!

هلکانو ورباندې وختل چې موږ نو څه خبر يو چې، ته تېرېدلې سې او که

نه ساده سړې هغې وکړل سترگې يې له ليرې څخه پټې کړې او له پله څخه په پټو سترگو تېر سو! هلکانو چې ددې کار تماشه وکړه يو او بل ته يې وځنډل او وې ويل چې په رښتيا هم ځينې کسان ډېر بې نصيبه او بد بخته وي، چې ژوندی مثال يې دغه ساده سړی دی.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

ساده خلک خورا په زړه صادق وي، خو دومره ساده توب هم نه وي چې سړی دي د بې عقلۍ کور ته داخل کړي. پورتنی کس هم له همدغه خلکو څخه شمېرل کېږي. ښه دې ته څه اړتيا وه چې، دی دي پر پله په پټو سترگو تېر سي؟! مهمه هم نه ده چې ده دي پيسې پيدا کړي وای! که دی زغوار سوی وای او ژوبل سوی وای نو د هغه تاوان به څنگه وو؟! نو مالومه سوه چې ډېر ساده توب د لیونټوب سرحد ته اړ کړی وو چې، هم یې ځان ته تاوان اړولی وو او هم د خلکو د خندا وو.

ناوې د پيريانو لومړنۍ هدف

په پېغلتوب کې مې د واده نوې پرلې پرانيستی وو. يوازې مې خپل د خاوند خوانۍ ته توجه کړې وه. نه د ماشوم په فکر کې وم او نه هم د مظلوم! دا چې د کلي او محل رواج مو داسې وو چې، ډېره وړه جينۍ که هم څوک وه حتمن به يې خاوند ته ورکول. چې زه هم يو له هغو څخه شمېرل کېدلېم او نوې واده مې کړی وو.

خاوند مې د ژوند په څو شپو کې راسره وو ما هم فکر کوی چې، دې نړۍ کې بل هيڅوک دومره سرمايه نه لري لکه زه چې يې لرم.

خو دا چې وخت ډېر ساده وو او د شوروي پر وړاندې د جهاد زمانه وه، زما خاوند هم د اسلام سرباز وو، د اونۍ ډېرې شپې به يې د سنگر په خزو کې تېرولې.

بلاخره زما د خاوند د پوستې قومندان يوه ورځ خپل ټولو سربازانو ته ويلي وو، چې د مهماتو او د زياتو وسلو لپاره بايد گاونډي هيواد ته ولاړ سو. زما خاوند ماته راغی او نوموړی خبر يې تر ما پورې را ورسوی.

خدای سته ډېره خپه سوم ځکه چې د واده نوي شپې مې وې د کلي او کور د ټولو دېوالونو سره ناشنا وم. هرڅه راته پرې دي بنکارېدل. بنکاره خبره همداغه چې وايي: ښځه د خاوند په شتون ښځه وي چې، خاوند يې نه وي هغه به څه ژوند ولري.

د ژوند د څو ورځو شپو لپاره مې خاوند راسره وو، خو بلاخره هغه اړين سو چې خپل د قومندان خبره ومنې او له ماسره يې تر نا مالوم وخته پورې د خدای په امانۍ وکړ.

ژوند وو شپې وې او ورځي وې په ډېرو ستونزو مي سبا کولې. دا چې هغه زمانه ډېره پخوانې وه فکرونو دومره رشد نه وو کړي. زه نوې واده کړې بنځه وم خو چا هم را سره خپل د زړه پر اس نه شريکوي.

نه مي کوم لېور يوه شپه خپل مېرمني ته وويل چې ورسه پلانکې يوازې ده ورسره پرېوخه څوک نه سته ورسره په خونه کې يوازې ده ونه وېرېږي.

يوه شپه پرته وم په خونه کې هيڅوک نه وو راسره يوازې هم وم. خوب هم نه راتللو د خونې د سر تيران مي شمېرل حيرانه پاتې وم چې، زه څنگه بد قسمته ناوې يم چې، هيڅوک زړه نه راباندې سوځي چې، ددې خو خاوند هم نه سته بايد يوه بنځه خو ددې لپاره ور واستوو چې ونه وېرېږي!

په همدې فکر کې وم چې د خونې دروازه مي وټکېدل! دا چې زه خپل د پېښتوب په نشې کې وم، د دومره ستونزو سره سره مي بيا هم د بېرې احساس نه کوي. بالاخره ور ولاړه سوم ترڅو وگورم چې څوک ده او څه راته وايي!

کله چې مي د خونې دروازه خلاصه کړه ومي کتل چې هيڅوک هم نه سته لږ مي زړه ته د بېرې احساس ور ولوېدی. اندېښنه راپيدا سوه چې، دا به نو څوک وه!

ددې لپاره چې خان يو څه ډاډه کړم د خونې د دروازې څخه لږ ور ووتلم او ږغ اغېز مي وکړ چې څوک يې؟!!

خو ددې سره بيا هم د چا اواز رانه غی چې له دې سره مي نوره هم بېره زياته سوه، ستونې مي د ژړا ډک سو او تر سترگو مي مړې، مړې اوښکي را روانې سوې او دبېرې ترڅنگ بې وسې او خپل د کور نادانۍ ډېره زورولم.

لږ نوره هم ورپسې مخ ته ورغلم ومي کتل چې پر هغه زېڼو چې زموږ د خونې خوا ته را پورته سوې، يوه بنځه ناسته ده او يو لوی پورنۍ/خادر يې پر خان را تاو کړی. د راسته لاس د شهادت گوته يې خپل تر زڼې لاندې نيولې او زما لوري ته په ډېرې حيرانۍ سره گوري!

ما بيا هم فکر وکړ چې شايد د مشر لېور مېرمن مي پوښتني ته راغلې وي او اوس چې يې زه وليدم غواړي چې ما وېروي.

بيا مي هم ږغ اغېز پرې وکړ او نوم مې واخيست چې پلانکې ته ولي نه را

ولاړې!!

نامالومي بنځي بيا هم راته هيڅ ونه ويل او هغه ډول ناسته ده! دا چې زما حوصله او جذبه نوره خلاصه سوه ور روانه سوم چې، په لاس يې وبنوروم چې، ته ولي راته ږغ اغېز نه کوي خو، ودي وپرولم.

چې ناڅاپه مي په فکر کې راغله چې پخواني خلکو به تل ويل چې پيريان تل د نوي واده سويو او ناويانو سره کار لري نو هغه چا چې نوي واده کړی وي او ناوې وي نو بايد ډېره هڅه وکړي چې د شپې لخوا يوازي را ونه وځي! وروسته ددې خبرې مي نور هم زړه يې کراره سو او ويره مي يو په دوه سوه، ورو، ورو مي هڅه وکړه چې د خوني خوا ته ځان ورسوم چې په ډېرو ستونزو مي ځان تر خوني ورسويو تر سهاره مي بدن لرزه کول.

په سهار مي د څر د کورنۍ غړو ته ټول کيسه وکړه هغوی بنکنځل راته وکړه چې، ولي د شپې هرشي ته راوځي!! نو له هغه وروسته د شپې لخوا بيا يوازي نه يم راوتلې.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

په دې کيسې کې ناوې، خاوند، د څر کورنې ټول ملامت دي. خاوند ځکه ملامت وو، چې خپل مېرمن يې يوازي پرېښودل.

د څر کورنۍ ځکه ملامت وه، چې د ناوي سره يې مرسته نه کول. ناوې ځکه ملامت وه چې، د شپې و هرشي ته راوتل بڼه کار نه دي. په داسې حال کې چې پيريان تر ټولو زيات د ناوي سره کار لري. نو مهمه ده چې، انسان بايد په هر کار کې د عقل څخه کار واخلي.

نابره پېرې!!

د توري شپې څو همه برخه وه، چې د شنه اسمان ستوري خپل منظرې کولې. زه هم د سوچونو او فکرونو په نړۍ کې ډوبه وم، ماشومان مې په شا وخوړاوه.

خونه کې مې د ماشومانو پرته بل څوک نه وه راسره. د توري او زړې خونې و تیرانو ته مې کتل او د خان د حیرانتیا په تماشې کې وم. په همدې فکر کې وم چې د خونې د دروازې سره، مې د کشر لېور بڅي را رغ/غږ کړه او زما نوم یې واخیست.

ما هم غوښتل چې ها ورته وکړم خو، فکر مې وکړ که اواز ورته وکړم ممکن ماشومان را ویني. نو ځکه مې ورته رغ/غږ نه کړ.

ورو را ولاړه سوم ترڅو ورسم چې پلانکې مې څه کوي! کله چې راغلم د خونې دروازه مې خلاصه کړه، چې هیڅوک هم نه سته. حیرانه پاتې سوم چې دا اوس څه سوه؟!

دا چې د کشر لېور حویلي زموږ د خونې انگرې کې وه، ور روانه سوم ترڅو ورسم هلته چې څه کیسه ده؟!

کله چې ورته را ورسېدم د خونې دروازه مې ور وټکول په نوم مې ور ناري کړه چې پلانکې تاڅه راته ویل چې زما خونې ته راغلې وې؟!

هنې هم راته په حیرانه لهجه وویل چې زه نه یم درغلې او څه مې نه ویل، ولې څه کیسه ده؟!

زه نوره هم حیرانه سوم او ورته مې وویل: هیڅ کیسه نه ده، مخکې چا

راته ستا په اواز ږغ/غږ وکړ او زما نوم يې واخيستی!

د کشر لېور ميرمني بيا راته وويل چې نه يم خبر، ما درته څه نه دي ويلې
شايد بل چا درته اواز کړی وي. زما ويره نوره هم يو په دوه سوه، حيرانه پاتې
سوم چې دا ږغ/غږ به چا راته کړی وي!

زه بېرته خپل د خوني پر لور را روانېدم چې د کشر- لېور ږغ/غږ مې
واورېدی چې خپل ميرمني ته يې وېل: خوله دي وچه سه ورته ووايه چې هغه
زه وم چې، در ناري مې کړه کيدای سي هغه وېرېدلې وي ځکه چې په خونه
کې يوازي ده.

وروسته راپسې د کشر لېور بنځي بيا ناري کړه ويل پلانکې هغه زه وم چې
اواز مې درته وکړ ماوېل: ماشومان خو به دي نه ژاړي! او مخکې چې مې ته
پوښتنې ته راغلې زه د خوبه وم ځکه مې درته وويل چې زه نه وم!

زه پوی سومه چې دوی خبره ځکه راته وکړه چې، زه ونه بېرېرم په داسې
حال کې چې زه اول لږ، لږ پوه سومه چې شايد خبره د پېريانو وي. زړه مې
خورا لرزه پيدا کړه حيرانه سوم چې اوس تر خوني څنگه ولاړه سمه او د
ماشومانو به مې څه حال وي ځکه چې هغه مې هم يوازي په خوني کې پرې
اېښي دي.

خو د کلیمو ويلو سره د خوني پر لور را روانه سوم هرڅيز راته څلور څلور
مالومېدل ځکه چې زما سره د بېرې احساس مل وو فکر مې کوی چې اوس به
پر ماباندې يو څيز د بريد هڅه کوي.

خو بلاخره په يو ډول مې ځان تر خوني را ورسوی او د خوني دروازه مې
په ځان پسې کلکه وتړل! ماشومان مې ټول وکتل چې په خواږه خوبونو پراته
دي. زه هم د کمپل او نالۍ پرمخ را کښولو سره د بېرې څخه پټه سوم.

په سهار مې زموږ د کلي ملا صاحب څخه پوښتنه وکړه هغه راته وېل:
هيڅکله و دغسې څيزونو ته د شپې جواب مه ورکوی ځکه چې دا يو ډول
پېری دی که انسان ورته د ها جواب ورکړي نو خورا لوی تاوان ور رسوي. کله
چې مې دا خبرې واورېدی نو پوه سومه چې زما شک پرځای وو او د
راتلونکي لپاره بايد هوښياره و اوسمه.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

کيسه د ناپوهۍ څخه رامنځته سوې ده، چې ښځي د شپې په يو نامالوم
اواز پسي دومره پلټنه کړې ده. په داسي حال کي چې اکثره وخت دغسې-
اوازونه پيريان باسي. نو دغي ميرمنې ته دا په کار وه چې سر يې نه وای
خلاص کړی او پرې وتلې وای او کليمې يې پر ځان ويلي وای او ويده سوې
وای.

بې وفا ملگری؛ بې وفا دنیا!

د نړۍ په ډېرو برخو کې وگرځېدم ومي غوښتل چې يار او ملگری پيدا کړم. داسې ملگری چې د ژوند د هر درد راز او ناز ورسره شریک کړم، چې ددې سره به مې هم ملگری پيدا کړی وي او هم به مې زړه پر کراره وي. د اکا زوی مې په ذهن خورا ښه انسان مالوم سو ومي غوښتل چې ورسره خپل د ژوند د بهترينه ملگری راز او زړه ورکړم. که څه هم هغه ځینې ستونزې درلودې، خو بیا مې هم د زړه د بهترينو ملگرو په کتار کې حساب کړ. د ملگریټیا لړۍ مې ورسره شروع کړه کله خوشاله کله خپه، خو ژوند مو همداسې په دغسې کيسو روان کړی وو. ځینې وخت به مې د اکا زوی یو داسې کار وکړ چې نه به منطق منل او نه به عقل! زه به ورڅخه مرور سوم چې، ته ولي داسې کار کوې؟!

خو د هغه بېچاره دا کار عادت او عبادت سوی وو، زما به یې نه منل. زه به هم ورڅخه د یو څو ورځو لپاره مرور سوم بیا به کله دده لخوا یا هم زما لخوا او یا به هم د درېیم سړي لخوا پخولا سوو او ملگریټیا به نوره هم خوږه او ښایسته سوه.

د ژوند شپې او ورځو مو د ملگریټیا په داسې رنگونو تېرولې، یوازي به خپل د ملگریټیا کيسو حیران کړي وو. د ورځې ډېره برخه به مو یو ځای تېرول او د زړه رازونه به مو شریکول.

خو دا چې زه صادق وم او تل به مې هڅه کول چې په رښتیني ډول ورسره د ملگریټیا اصول مراعت کړم، خو له بده مرغه د اکا زوی مې راسره زما په اندازه صادق نه وو او په ضمناً کې یې نه غوښتل چې زه دي خپل د ژوند په یوه برخه کې هم ودان او روښان ونه اوسم.

ماته به هم ځيني وخت دغه فکر را پيدا سو چي، ولي مي داسي بنايسته او د زړه ملگری داسي ناخواني راسره کوي؟ خو ما به دا هرڅه بيا هم په وړوکي عقل د ذهن څخه و ایستل او فکر به مي کوی چي، ته ناوړه فکر کوي!

دا چي زما د اکا د زوی اقتصادي حالت هم ښه نه وو، هغه سره به مي ځيني وخت د اقتصاد په برخه کي هم مرسته کول. که څه هم يادول يې ښه نه دي خو ځيني څيزونه داسي وي چي حقيقت لري. ته به ښه ورسره کوي خو، بل دي په مقابل کي بد کوي.

چي دغه چاره بيا انسان خپل د ښو او نیکو کارونو څخه باسي او دې ته دي اړ کوي چي، د بيا لپاره د چا سره هم ښه ونه کړي، چي دا کار بيا ددې لامل کېږي چي، ملگرتيا کي د خوند ټکي له منځه ځي.

بيا هم د تل په څېر په داسي ورته کار به ورڅخه مرور سوم، خو بيا به هم ورسره جوړ سوم. بيا به مو تېري کړني او غلطيانې له منځه يوړي. بيا به مو د يارانې او ورورۍ مزي نوي کړه. بيا به رازونه وه، خوندونه وه، نازونه وه.

لکه څرنگه چي يو کار د بريا او پرمختگ راز لري همدارنگه د خنډ او خنډ راز هم لري چي بريا او پرمختگ مخه ډب کوي او خپل هدف ته يې نه پرېږدي.

دا ناخوانه ملگری مي تل بيا هم زما د ښه دوستۍ څخه استفاده کول او خپل غلط ذهن يې تل پر ماباندي تطبيقوی او زه به يې خپل ښو او نيکیو ته زورولم.

بلار او د کورنۍ غړو به مي تل راته ويل چي پرېږده دا په دې نه ارزي چي ته ورسره دومره د انسانيت په اصولو ملگرتيا کوي او هغه دي په کيسه کي هم نه دي.

دا چي ما په سلو کي سل سلنه ښه کول خو، ده راسره پنځوس سلنه هم ښه نه کول پرېکړه مي وکړه چي نور به ورسره دومره ښه نه کوم. نور به ورسره د هغه په کچه او اندازه ملگرتيا کوم ترڅو هغه پوه سي چي ناخواني څومره دردناکه ده.

وروسته مي د ملگرتيا خواږه ورسره کم کړه او دا ځل مي ورته هيڅ اجازه ور نه کړه چي، د ښې استفادې څخه مي خپل د غلط فکر فلسفه راباندي

تطبيق کړي.

فکر کوم دی هم خپل په خان پوی سو چي، څه چي مي کول ښه مي نه کول ځکه چي خپل ضمير ته به تل ملامت و اوسم اوس چي هرڅه هڅه وکړم کيدای سي چي خپل غلطي په اسانۍ سره جبران او اسان نه کړم ځکه چي ډېر چانسونه مي له لاسه ورکړه.

وروسته له دې چي زما او د اکا د زوی ملگرتيا تردې ځايه را ورسېدل ما هم هڅه وکړه چي، خان ورباندي خبر نه کړم او داسي احساس ورکړم چي ما بېخي هېر کړی يې. حتی تردې چي د هغه په اندازه ملگرتيا مي لا ورسره پرې کړه.

دا دی زه اوس خپل کار کوم لگيا يم. هغه راسره د جغرافيا په لحاظ ډېر نژدې دی، خو د زړه په لحاظ راڅخه ليري دی اوس دی هم حيران دی چي کاش يو چانس مي له لاسه هم نه وای ورکړی.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

په ژوند کي اکثره وخت ځيني کړني خنډونه وي چي هغه ددې لامل کيږي چي، ځيني سم کارونه ناسم کړي او د بريا د خنډ لامل سي. پورتنی کيسه د همدې خنډ په لحاظ منځته راغلې ده چي، يوه ورسره وفا کول خو، بل ورسره بې وفايي کول. هيڅکله هم خپل دوست له دوه الی درې څخه زيات چانسونه مه ورکوی.

ځکه چي ترگتې مو تاوان زياتوي. چي ژوندی بيلگه يې پورتنی کيسه ده، چي له يوه څخه زيات چانسونه ورکول سول خو، هغه خپل له حد څخه واوښتی فکر يې وکړ چي دا نه پوهيږي چي له ماسره دومره ښه کوي.

سخت نازولی ؛ سخت خوارېږي

د کوزدې وړاندې مې خورا ښه ژوند وو. د کلي له پره دي رانېولې ان تر پلاره ټولو نازولم. له دوو څخه زيات او له څلورو څخه کم وروڼه مې درلوده. پلار او مور مې شکر ژوندي وه او دي .

دا چې څنگه پر پلار او خپل پر کورنۍ گران وم له هغه څخه لږ د کلي پر مېشتو نر او ښځو هم گران وم. ما مې د گرانست لامل دا بلې چې شايد د مور او پلار کوچنۍ زوی و اوسم. شايد چې د کور يواځيني نازولی و اوسم. شايد پر کلي ځکه گران واو سم چې، هغوی سره ښه سلوک کوم او ددې ځانگړني ترڅنگ ښايسته هم وم!

خو ددې ټولو انسانانو گرانست يو خوا د پلار گرانست بلخوا چې ماته به يې راکوی. ځيني وخت چې به مې پلار زه زورولم نو ماته به يې وويل: ښځه ورته کوم. دا چې زه ددې جملې سره خورا شارپ وم نو ماته بيا له نازه ورته هر ډول خبرې کولې.

د ژوند د ستونزو او کړاهونو سربېره به مې پلار بيا هم زه غمجن او پرې شاته نه پرېښودم. زما ډېر لوی ارمانونه يې هم را پوره کول. حتی زما د خوښي موټر هم!

دا چې زه نوی خپل د ژوند په خوند او پيوند پوی سوی وم، د ځوانۍ په نښه کې ډوب گرځېدم. نه د ليلا په غم کې وم او نه هم د دنيا!

يوازې مې ډېرې شېبې خپل د ملگرو سره تېرولې او د هغوی د بانډار څخه مې خورا خوند اخيست. يوازې خپل د راتلونکي پوهنتون په غم کې وم، نور مې هيڅ څه ته هم دومره توجه نه کول.

خو دا چې ژوند هرځای خپل اصلي څېره نه مالوموي او انسان چاته نه

پېژني ما مي هم د يو عادي کليوال څخه ان تر پلاره هم اصلي څېره نه پېژنده. ځيني وخت به مي فکر وکړ چې هلکه! دا خو به داسي نه وي چې دا هرڅه ته خپل د راتلونکي د خرابوالي لپاره کوي؟!

خو بيا به مي ځان ته په دې موخه جواب ورکړ چې شايد زه نوی ځوان يم نو ځکه به مي کړی فکر خورا غلط وي. خو خير په هر صورت! ژوند او شپې دي رواني وې په ژوند کي هم ترڅې سته او هم خوږې. د چانه به خوږې اوږې د چانه به ترڅې! دا ټولو ته مالومه ده چې دا خو ددې ناوړي او فاني دنيا وېش او تقسيم دی او زه بيا همدې فکر راگير کړی وم.

پوهان تل وايي: ژوند سخت دی په هرچا باور په کار نه دی! ما چې دا خبره تحليل کړه تر ډېره دا خبره استثنا نه لري خو، که يې لري هم بيا نو په کمه کچه ده.

خو خير ما پوهنتون پيل کړ او خپل د گران هيواد افغانستان يوه ليري ولايت ته راغلم ترڅو پوهنتون ته مي ادامه ورکړم او اوس هم پرې لگيا يم. خو دا چې پلار او مور د کورنۍ د رهبرۍ مهم غړي دي تل به يې پر ما دا ټينگار کوی چې، د پوهنتون په جريان کي مي د نوي ژوند خاوند کړي او د ژوند نوي پړاو ته مي داخل کړي.

دا ځل مي هم د تل په څېر هڅه وکړه چې، دوی دې ته اړ کړم چې، نور راته د واده او بنځي نوم وانه خلي ځکه چې زه پوهېدم چې، د پوهنتون ترڅنگ کوزده خورا يو دروند او وزبینه بار دی چې، زه يې پر اوږو اخلم نو ځکه مي زړه نه ورته بڼه کوی.

پلار او د کورنۍ غړو به راته تل ويل: چې موږ هروخت نه يو، ته د پيسو او غمو غم مه کوه چې کوزده درته وکړو هرڅه به خدای ج درته اسانه کړي. خو د پوهنتون په جريان کي مي بيا هم کورنۍ راباندي غالبه سوه د نوي ژوند و دې عجب پړاو ته يې شامل کړم او کوزده يې راته وکړه. خو وړاندي

له دې چې کوزده راته وکړي په ما يې هم د افغانستان د هغو شهيدانو او ټپيانو کانه وکړه کومو کسانو چې په سردار محمد داود خان باندي کړې وه. زه يې په ډېر جالب او دردناک حالت کي راگير کړم. ټولي هغه وعدي او ژمني چې مي پلار راسره کړي وې هغه ټولي داسي

ناقصي او خونسوې لکه د افغانستان د پارلمان وکیلانو چې خپل د ټاکنو پر مهال خلکو ته کړي وې.

زه هم ډېر حیرانه سوم فکر کي مي د ژوند ډېر نوي شيان ور اضافه سول د نا اُمېدی او بې وسی حس مي په بدن کي ډېر زیات سو. هر څوک بې گانه راته مالوم سوه پلار به مي یو اړین کار هم نه راته کوی حتی تر دې چې هغه کار که مي پلار نه وای راته کړی ممکن د خسر کورته مي سر د تل لپاره تېټ وای.

اوس مي هم دا دی ژوند ډېر کلونه شاته ولاړی او خپل تېر ژوند ته خورا حیران او گوته په خوله ناست يم! دا مي تردې پوري درته وویل: ژوند کي د یوچا پېژندنه او تشخیص خورا سخته ده.

د لیکوال نظر د کيسې په تړاو:

په ژوند کي تر ډېره پرچا باندي تکیه مه کوئ، ممکن هغه یوه ورځ ليري سي او تاسي ولوېږئ. هڅه وکړئ یو څوک تشخیص کړئ وروسته ورباندي خپل د کار د بریا راز ترسره کړئ.

هرڅوک ستاسي لاسنیوی نه سي کولی، ځکه چې هغوی ددې نړۍ د ناوړو کارونو قرباني سوي دي او فکرونه یې خورا خراب سوي دیاو یو بل لوی لامل دا هم شاید و اوسي چې، هغوی بېسیواده هم دي.

مرگ په وعده دي!

د کلي د غربت په چوکاټ کې مې خپل د ژوند شپې او ورځې سبا کولې، کلي مو داسې وو چې د دوو حکومتونو نظام پرې جوړ او حاکم وو. چې د دوی لانجو زموږ غریبي او بې وسي نوره هم بیاوړې کړې وه.

د کلي د مشرانو په مشوره مې یو تېنوس موټر واخیست ترڅو خپل د کور نفقه او یو ګوله ډوډۍ پرې پیدا کړم چې، بچي مې وړي نه سي. د معمول له مخې مې خپل نوي دندې ته ادامه ورکړل. له کلي به مې د ولسوالۍ بازار ته او، له هغه ځای څخه به مې کلي ته پیرودونکي وړل او راوړل.

د ژوند شپې او ورځې مې په خوند او پیوند تېرولې. چې دا شپې او ورځې ډېرې جالبې هم وې.

یوه ورځ داسې وه چې یوڅو پیرودونکي/سپاریان راته راغله وېل خو د ولسوالۍ بازار ته. ما هم خپل په زاړه تېنوس کې کښنول د بازار پر لور مې حرکت وکړ.

د انقلاب رنگ او زمان داسې وو چې، دواړه دولتونه په کمین کې سره ناست وه. زموږ سفر هم په دغه وخت کې روان وو او د انقلاب د خطر شپې مې شمېرلې.

وړاندې له دې چې، موږ خپل د هدف ځای ته ورسېږو په لار کې راته یو بله لویه فاجعه پېښه سوه!!

کیسه داسې وه چې: زه د موټر چلولو په حالت کې وم سپاریان مې هم په موټر کې راسره وه چې څو بنځي او نارینه وه، زه هم په خامه لاره کې روان

وم چې په يو ځل مي يو نابيره دغ/غږ تر غوږ سو!

نور نه يم پوى سوى يو وخت خپل د ملا په درد پوى سوم نور مي وکتل چې تېنوس موټر مي دوه ځايه دى چې د سېټ خوا يې يوځاى ده او په هغه کې زه هغه ډول روغ پاتې وم او د بادى خوا يې بله خوا ته ده چې، په هغه کې سپاريان وه چې يو مي هم ونه ليدى چې دا څه سوه!

دا نومه کوه چې اصله کيسه دا وه چې، زه د سرک د غاړې په هغه ماين کې ختلى وم چې، څو ورځې وړاندې چا خپل د دښمن لپاره ايښى وو. که څه هم خپل د خان د دردونو په تماشي کې وم، حيران پاتې وم چې څه راباندې وسوه.

ځکه چې انسان طبيعي ډول همداسې دى چې، خپل د ژوند د غټو خطرونو پېښېدولو ته حيران وي او ژر يې دماغ د عقل د پروسې سره نه يو ځاى کېږي چې، دغه چاره په ما هم وسوه تر ډېره حيران پاتې وم.

وروسته خلک د پېښې ځاى ته راغله او په ورکو شهيدانو پسې يې پلټنه پيل کړه. خو بيا هم تر ډېرې پلټنې وروسته ونه توانېدل چې، ورک سپاري شهيدان پيدا کړي او له خان سره يې يو سي.

ددې ترڅنگ ماته هم د سيمي راغلي خلک ډېر حيران پاتې وه چې، څرنگه روغ رمټ پاتې سوى يم! هغوى په څو ځلي دغه جملې د خان سره تکرارولې چې مرگ په وعده دى! مرگ په وعده دى! مرگ په وعده دى! وروسته د څو ورځو بيا د سيمي خلکو د ورکو سوريو د بدن ځينې غړي پيدا کړه!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

که څه هم افغاني ټولنه تر ډېره د بېسيوادی لخوا تاوانونه وينې او يو لوى علت هم دغه دى چې، خلک يې هره ورځ تاوان پرې کوي.

ښه نو که د کيسې د پېښېدو علت او معلول ته نظر وکړو بيا هم دغه ستره فاجعه د بېسيوادی څخه سرچينه اخلي. که داسې نه وي ولي يو موټروان وړاندې له دې چې، په داسې خطري ځايونو کې چې سفر وکړي د لارو او بانډو پوښتنه نه کوي چې، ايا کوم خطر خو به نه وي؟! همدغه پوښتنه د ډېرو

پوښتنو جواب دی!

نو مالومه سوه چې د پېښې د رامنځته کېدو علت ناپوهي ده چې ناپوهي
اکثره وخت د بېسيوادی څخه سرچينه اخلي.

کمزوري بلا!

د شوروي اتحاد پر وړاندې د مقدس او روا جهاد وخت وو. مجاهدين به خلکو خورا نازول ځکه چې هغوی د اسلام د سپېڅلي جهاد عسکر بلل کېدل. ما او پلار مې د همدې جگړې د خطرونو لیکو ته نژدې د انگورو پر باغ اوبه رايله کړې وې.

دا چې وخت او زمان ډېر کړکېچن او ويرجن وو نو هڅه مو وکړه چې اوبه د انگورو پر باغ ور ډېرې کړم ترڅو ژر اوبه سي او بيا کور ته ولاړ سو. موږ د توري شپې په تورو تبارو کې لگيا وو انگور باغ مو خړوبوی چې، په يوځل باندې د شنو او تورو باروتو مقابلې او جنگ شروع سو!

دا چې زه دومره نه پوهېدم، خو پلار مې د ژوند په ټولو کړاهونو بلد او ولد وو نو هغه راته ويل: بچیه خان و وېالې ته واچوه او در وځغله!

زه چې هم ډېر بېرېدلی وم خپل له وامه مې بېلچه پرېښودل يوازي د خان د ژغورولو په فکر کې سوم او په پلار پسې مې ور وځناستم.

د شنه اسمان، توري شپې او سپين ستورو په شتون کې مو د ظلم او وحشت له بېرې ځانونه په ډېرې ځغاستي ستړې کړه.

خو الله رب العزت داسې ذات دی چې، د يوه غم د خلاصون او ژغورولو دوعا دي ورته وکړه هغه يې درته حلوي او اسانه کوي.

خو برعکس! که دي چيرې له يوه مصيبت څخه د خلاصون په موخه د الله ج نافرمانې وکړه او پر هغه دي شکر ونه ويستی او يا دي هم الله ج څخه د هغه غم د خلاصون دوعا ونه غوښتل نو حتمن به درته الله ج بل غم په مخه

درکوي.

دا ځکه چې، د الله ج د ابر څخه انسان نافرمانې وکړه او نافرمانې بيا الله ج نه خوښوي.

کيسه مې کول!

موږ خپل د منډو په حالت کې وو چې يوځل مې د پلار په مخه يو سړی راغی چې پروت دی او پکښې وختی! ځکه چې شپه وه توره تباره وه او بل لوی لامل دا وو چې موږ وام هم مخته کړي وو.

کله چې سړی راپاڅېدو ما او پلار ورته وکتل چې، نه انسان دی نه پېړی دی او نه هم حيوان!

لوی ناولی بدن، غټې سترگې، لوی لوی نوکان ځیني ځایونه برېښ او ځیني ځایونه یې پټ وه. څو کله چې ډېر ورته خبر سوو چې بلا ده!

ما او پلار چې مو کله دا ناشنا خبره ولیده وام مو نور هم پسي-زیات سو. هغې هم زما پر پلار راتوب کړل او غېږه په غېږه سوه جنگ یې شروع کړو. دا چې زما پلار هم د وخت ملا وو هڅه یې وکړه چې د بلا د شا د کمځیو څخه یوڅه کمځی راپرې کړي!

چې بالاخره پلار مې په دې وتوانېدی چې، د شا د کمځیو څخه یې خبر وېسته راپرې کړه. زه هم د همدې جالبې او د وام ډکې صحنې تماشه کوم. کله چې مې پلار د بلا د شا د کمځیو وېسته په لاس کې رابېل کړه بلا هم کراره سوه او خبرې یې شروع کړې.

په داسې حال کې چې خبرې یې بیا د انسان په ډول وې. زه د دوی دې جالبې او د وام ډکې مناظرې ته گوته په غاښ پاتې وم چې دا هرڅه څه وینم!!

پلار مې ورته وویل: ته دلته څه کوې چې، راغلې یې، نه شرمېږې چې په لارو کې پرته یې او خلک زورې!! په داسې حال کې چې څوک زورل به کار نه دی.

- بلا: تاسې نه شرمېږئ چې له ماسره کار لرئ او اوس مو زما وېسته وکتل! هبله کوم زما کښلي وېسته بیرته راکړئ!

- پلار مې: نه! هیڅکله به یې هم ډرته درنه کړم ځکه چې زه پوهېږم چې

ته له دې وروسته زما د بچو او د کورنۍ د غړو سره بيا کار لرې!
- بلا: نه قسم دي مي په خداي وي که ورته هيڅ هم ووايم بس ته يوازې
زما وېسته راکړه.

پلار مي ورسره خبرې بس کړې او بلا ته يې وويل چې مخکي سه او خه!
هرځای چې موږ څو هلته به ته هم راسره ځې. پلار مي بالاخره بلا کور ته
راوسته او په کور کې يې تينگه وتړل! په سهار چې مو کله د کورنۍ هر غړی
راولارېږي گوري چې، يو ناشنا بلا ده او په کور کې تړل سوې ده او له خولې
څخه يې ټول مُرداري وتلې وه چې حويلې يې ډېره بوينه کړې هم وه. نور نو
خداي ج خبر چې دې به نو څه خوړلي وه!!

پلار مي راغی بيا يې ورسره خبرې شروع کړې او ورته يې وويل: نور دي
ونه وينم په دې سيمو او علاکو کې! بس څه ځان دي ورک کړه!!
- بلا: سمه ده زه ځم بس ته يوازې هغه زما پرې سوي وېسته بېرته په لاس
راکړه، بيا هيڅ نه را گرځم دې کلي ته!

- پلار مي: نه! نه! نه! نه يوازې دا چې ته به دلته په دې کلي او بانډو کې
گرځې بلکې له دې چم او غم څخه به وځې او ځې به غرونو ته او يوه بله مهمه
خبره داده چې، زما د اولادونو او کورنۍ غړو سره به کار نه لرې!
- بلا: سمه ده زه بيا هم درته قسم خورم چې، کار نه لرم ورسره خو په يو
شرط هغه دا چې زما وېسته بېرته راکړه!

بالاخره پلار مي مجبوره سو او کښلي وېسته يې بلا ته ورکړه. بلا چې کله
خپل وېسته وليد ورته وې خندل او ډېر خوند يې ورکړ او پلار مي رخصت
ورکړ. بلا ولاړه موږ مو د پلار څخه ددې جالبه او وام د کيسې پوښتنه وکړه
چې، ولي دي وېسته نه ورکول!

هغه راته وېل: دا ډول بلاگانې په اول ځل هغه کسانې وي چې تازه
ناويانې وي او ودونه يې کړي وي کله چې دغه ناوې د څلوېښتو ورځو څخه د
مخه د کورنه يوازې راوځي بيا چې ووېرېږي نو بيا داسې شيانې بيا په
تدريجې شکل ورته جوړېږي. خو کله چې غواړې ورباندې غالبه سې بيا يې د
سر وېسته وباسه!

وروسته موږ ټولو وويل چې رښتيا هم نړۍ کې ډېر افتونه شتون لري!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

هر کله چې مو چاته غصه راسي هغه ته وايو چې، بلا دي ووهه! بلا هغه څه ده چې، له ليري يې ناوړه اغېز پر انسانانو پروت دی د هغې لمسول او وهل خو ډېره ليري خبره ده.

بلا سره داسي کار کول لکه پورتنۍ کيسې کي چې ذکر سوه ښه کار نه بولم. علت يې دا دی چې، ممکن ډېر تاوان انسان ته ورسوي.

د پيريانو مولوي!!

د اسلام مقدس دين داسي دی چي، د نړۍ په بېلابېلو برخو کي يې انسانان او پيريان پيروي کوي. چي ددې جملې څخه چي زيات خپل دين ته ژمن پاتي سوي هغه پيريان دي.

په يوه ديني مدرسه کي مو ديني زده کړي پيل کړې. په دغه مدرسه کي خورا لوړي زده کړي کېدلې چي له هغو څخه يو هم د احادثو دوره وه چي خورا زيات زده کوونکي يې لرل. زه هم په همدې دوره کي وم او زده کړي مي پکښي کولې.

هره ورځ به مو د ورځي په سر کي خپل درسونو ته ادامه ورکول بيا به مو د احادثو دورې استاد راته اجازه را کول موږ به هم خپل د مدرسې و کنجونو ته ننوتلو او راکړل سوی درس به مو له ځان سره تکراروی، ترڅو درس مو زده سي او استاد راته بيا په غصه نه سي!

د درسونو لړۍ مو روانه وه کله به سخت او به هم راته اسانه سوه. ملگرو سره به مو د مسافري شپې او ورځي تېرولې.

د درس تگلاره مو داسي وه چي د ورځي له سر څخه به مو پيل کړ بيا به استاد زموږ په يوه اړخ کي کښېناستی او موږ به ورباندي د دايرې په بڼه راتاو سوو.

بيا به مو د استاد د حکم سره سم د درس تگلاره اختيارول او خپل درسونو ته مو په داسي شکل ادامه ورکول.

جالبه دا وه هرکله به چي موږ ته استاد درس راکوي يو کس به زموږ استاد ته راغی او د هغه په انگړ کي به ناست وو او خپل درس به يې ورباندي وويی.

شکل يې انسان ته ورته وو خو، د انسان خوند او رنگ دومره نه وو پکښي لکه څرنگه چې نور عادي انسان دي. زموږ ذهنونه هم دغه ناشنا کس ته واوښتل چې دا به نو اوس څوک وي او ولې يې زموږ فکرونه د ځان خوا ته جذب کړي دي؟!

يوه ورځ د درس څخه وروسته زموږ استاد ماته دنده را وسپارل چې ته دغه ناشنا کس تعقيب او رقيب کړه ترڅو موږ پوی سو چې دا څوک او څه کاره دی؟!

ما همداسي وکړه ناشنا کس پي- تعقيب سوم او تل به ورسره يو ځای گرځېدم په داسي حال کي چې دا کس زموږ سره په مدرسې کي د شپې او ورځي يو ځای وو!!

يوه شپه موږ په مدرسه کي دننه خپل د خوب ځايونو ته ولاړو ترڅو بیده سو او بيا سهار پروخت را ولاړ سوو. موږ د خوب خونې ته ولاړو ټول خپل پر چپرکتونو پرې وتلو او په سر مو تلکتونه راکش کړه.

ماته چې مي استاد دنده سپارلې وه چې زه بايد دا ناشنا کس وپېژنم چې دا څوک دی! نو پر سر مي ورو تلک راکش کړ او سترگي مي د ناشنا کس خواته ور واړولې او فکر مي ټول همدې کس ته کړ او ورناري مي کړ چې هلکه گروپ مړ کړه موږ بيدېږو!

ناشنا کس راته ويل : سمه ده زه يې وژنم ته پرې وځه! زما چې په سر تلک کش وو خو نور مي ټول فکر و ده ته وو ده هم لاس ور اووووووووږد کړ او گروپ يې مړ کړ په داسي حال کي چې له ده څخه د گروپ بټن درې متره ليري وو!

زه پوی سوم چې ناشنا کس انسان نه دی بلکي پېری دی!! او زما د استاد شک پر ځای وو ځکه چې، هغه په همدې خاطر ماته دنده راکړې وه چې ددې کس رنگ او خوند د انسان نه دی ممکن پېری وي. پېری چې کله زه وليدم نه يم بیده او دی تعقيوم ورو له خپل ځای څخه ولاړ سو او حرکت يې وکړ. ځکه چې دی پوی سوو چې اوس به ټول کسان راباندي خبر ته کړي چې زه انسان نه يم بلکي پېری يم!!

دا نو داسي وخت وو چې په سبا باندي زموږ د احادثو د دورې دستار

بندې وه چې، په دې دستاربندي کې همدغه پېړۍ هم شامل وو کوم چې زموږ سره يو ځای زده کړې کولې.

سهار سو استاد ته مې ټوله کيسه وکړه هغه هم خپل په مبارکو برېښو کې مېکې سو او وې خندل. زه پوی سوم چې استاد مې له وختي څخه پوهېدی چې دا کس پېړۍ وو خو ددې لپاره چې ډېر باوري سي نو زه يې ورپسې. په تعقيب کړی وم.

استاد مې راته وويل: هيڅوک ددې موضوع څخه خبر نه کړې کني موږ ته به ډېر تاوان ورسېږي!

بلاخره د دستار بندي مراسم راوړسېدل ومې ليدل چې، هغه پېړۍ د دستاربندي د مراسمو په سر کې ناست دی. زه چې يې وليدم راته يې وخنډل او زما خواته راغی.

پېړي راته وېل: پلانکيه جوړ يې؟!

- زه: هو شکر دی فضل د پاک رب ج دی ښه يم! ستا څه حال دی؟!
- پېړۍ: زه هم شکر دی ښه يم! زه مابښام پوی سوم چې ته زما په تعقيب کې وې خو ژمنه راسره وکړه چې هيچا ته به هم ياده موضوع نه وايي!
- زه: نه بې غمه سه وروره! هيچا ته به هم نه وایم

- پېړۍ: سمه ده گرانه! خو زه درسره مينه لرم په همدې خاطر د دستاربندي د مراسمو وروسته تازه خپل د پيريانو کلي ته بيا يم خو، شرط دا دی چې له استاد څخه رانېولې تربل چاپوړي هيچا ته به هم نه وايي!!
ما چې کله خپل د دورې پېړي خبري واورېدې او مينه مې وکتل چې زما سره يې کچي مينه لري ورسره مې ژمنه وکړه چې څم درسره او هيچا ته به هم نه وایم!!

د دستار بندي د فضليت مراسم ختم سول او د پېړي ټولگيوال سره مې پر تورو غرونو حرکت وکړ.

کله چې تريو ځايه ورسره ورسېدلې پېړي مخ زما خواته را واړوی او د جېب څخه يې يوه گوتمه را وايستل او ماته يې وېل: دا په گوته کړه! او يوه خبره ياد ساته کله چې مې ته زموږ کلي ته ورسولې هلته به بسم الله نه وايي! که دي وويل موږ ته به ډېر تاوان را واړوي! ځکه چې په دې سره موږ

دوښمنۍ ته مجبوره کېږو!

ما چي کله گوتمه په گوته کړه د دنيا رنگ او خوند بېخي بل ډول سوه.
هرڅه مي تر سترگو نابلد مالوم سوه. د نړۍ د هيڅ خطر احساس مي نه کاوه!!
او ورسره ژمنه مي وکړه چي سمه ده بسم الله به نه وایم!!

دا چي شپه وه زه او پېړۍ ټولگيوال مو يو ځای په تورو غرونو کي روان
وو ډېر سترې سوي هم وم ورته مي وويل: هلکه دا ستاسي ځای ولي نه را
رسېږي!!

- پېړۍ: حوصله وکړه يار ډېر ژر به زموږ کلی را ورسېږي او وبه وينې چي
خومره خلک زما مراسمو ته راغلي دي!

يوڅه تگ مو نور هم وکړ ومي ليدل چي د يوه غره په پای کي يو کلی
دی ټول سره څراغونه دي چي په کورونو کي لگېږي او خلک را ټول دي!!
بلاخره را ورسېدو ومي کتل چي خلک را روان دي تر او بنځي دي چي
زما د ملگري و غاړي ته گلان ور اچوي! او مبارکۍ ورکوي. کله چي مي دا
حالت وليد ډېر حيران سوم چي دومره مينه چي پيريان خپل د دين او علما
وو سره لري د هغې په لږ اندازه يې انسان نه لري!!

پيريانو نه يوازي دا چي خپل د فارغه سړي قدر يې وکړ زما يې هم ډېر
قدر وکړ او ډوډۍ يې را واخيستل! ددې پرځای چي زه د هغوی د قدر په
مقابل کي صبر وکړم او حق يې ادا کړم برعکس! نور مي هم درېدره کړه!
کيسه داسي وه!

کله چي دوی ماته ډوډې راوخيستل زما فکر نه وو بسم الله مي وويل!
زما د بسم الله ويلو سره سم توره شپه سوه اخ و ډب شروع سو! تر او
توريالی کس هغه وو چي چرې يې په لاس ورغلي وای او يو او بل يې قتل
کړي وای.

زه چي پوی سوم چي ټوله درېدرې ما خپله وکړه او په غلطۍ کي رانه
بسم الله وويل سوه. ځکه چي ماته خو مي ملگري پر لاري ويلي وه چي بسم
الله به نه وایي!

لار رانه ورکه سوه او پر يو خوا مي مخه ونيول او را منډه مي کړه. هله هله
هله هله

له حساب څخه ورکي شپې او ورځي مي پر لاري تېري کړې!
 تنده، بې خوابي، گرمي، يخني، وړتيا، تړتيا، لېوښت او درېدري هغه
 څه وه چې پر لاري مي تېر کړه.

يو ځای راغلم يوڅه د باران اوبه وې د مُردارۍ څخه ډکې وې هغه مي
 وځنلې وروسته د يوې مياشتې تگ څخه په يوه ځنگل کي يو کلی وو هغه ته
 مي ځان را ورسوي.

کله چې کلي ته راغلم ومي کتل چې، خلک راته حيران حيران گوري او
 زما څخه هم د انسانيت توقع او احساس تر ډېره ليري سوي وو. په کلي کي به
 مي چې هر انسان وليدی ډوډې به چې ورسره وه هغه به مي په زوره ترې
 واخيسته او خوړل به مي. جامې مي د ډېري ککړتيا څخه کلکې سوي وې چې
 لږ به مي لاس ور وړ فکر به مي کوي چې کلک سوي سمېت دي.

بلاخره مي په همدې کلي کي د شريفو مسلمانانو په مرسته د انسانيت پر
 اخلاقو ټېک گام کېښوي او د انسان په درد مي بېرته ځان خبر کړ.
 دا چې زما پر بدن څومره دردونه تېر سوي وه او زما په غياب کي څه تېر
 سوي وه زه هم نه وم ورباندې خبر!

ځکه چې زه کله د پېري ملگري سره تلم هغه وخت زما تگ يو څو شپې
 خو کله چې زه د هغې خوا په داسي ويرجن او غمجن حالت کي راغلم د
 يوې شپې لار له يوې مياشتې څخه هم ډېره سوه.

بلاخره زه بېرته د پخوا پر حالت سوم او د استاد خوا ته مي راغلم هغه ته
 مي ټوله کيسه بيان کړه. استاد مي په ډېرو ستونزو خوشاله کړ، په داسي حال
 کي چې هغه زما څخه په داسي کار ډېر خپه سوي وو او راته يې وويل: ته
 ولي زما د اجازې پرته تللی وې په داسي حال کي چې زه ستا استاد وم؟!
 دا دی کلونه کلونه کېږي خو زما له ذهن څخه دا کيسه نه ده وتلې او تل
 مي خپل وجدان ته ملامتوي!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

کيسه د جالب حالت څخه نور هم ور اوښتې ده.

زه ددې کيسې د پېښېدو علت په دې کي بولم چې، بيا هم د فکر او عقل

څخه ليري پريکړه سوې ده. ځکه چې هيچا ته هم نه بنايي چې دغسي-يو
لوی کار ته دي لاس واچوي او بيا دي خپل پر ژمني وفا هم ونه کړي.
په راتلونکي يو الله ج پوهېږي که دغه انسان هلته بسم الله هم نه وای
ويلې، نو څوک ددې خبرې ډاډ ورکولی سي چې ووايي دې انسان ته هلته
کوم خطر چا نه رسوی؟!

د پيريانو سره مناظره!

کور کلی داسې شی دی چې هلته پېری تل شتون لري ځکه چې د پېري کار د انسانانو او یا هم د هغوی د خوړو سره وي او د پېري د خوړولو څېز بیا هډوکي دی چې تل ورباندې گرځي او را گرځي.

زما مور هم د پېري د شکل سره اشنا وه ځکه چې هغوی تل ورسره کار وو او تل به یې زورول!

یوه ورځ مې مور په کور کې په یو کار ډېره خپه او خواشېنې سوه په یو ځل ورباندې بیا د پيريانو څپه ورباندې راغله او چغې یې شروع کړې موږ ټول د کورنۍ غړي ورباندې راټول سو او ټينګه مو ونيول، ځکه چې کله به مې هم په مور دغه څپه راتله که مو نه وای نېولې منډې به یې وهلې. نو موږ هم ځکه ټينګه نیول چې منډې نه کړي او ځان ته کوم تاوان وانه ږوي!

مور مې ډېره بې تابه او بې حاله سوه. که څه هم دا صحنه موږ ته نوې نه وه او موږ ورسره عادي سوي وو خو، ډېره دردونکې به هم وه ځکه چې هیڅ اولاد هم نه غواړي چې مور دې د هغوی په مخ کې وزورېږي.

د مور حال او احوال مې ورو، ورو خرابېدی. پيريانو په یوځل زما د مور په خوله خبرې شروع کړې. ما هم ورسره مناظره شروع کړه ترڅو د مور درد مې ورباندې را کم کړم.

پيريانو ته مې وویل: څنگه یاست یارانو؟!

- پیریان: ښه یو سور ډیرې خپل حال وایه؟!

- زه: گورئ تاسې ولي زما مبارکه مور تل په عذابوی تاسې له خدای ج څخه نه وېرېږئ؟!

- پیریان: تاسې انسانان شرم نه لرئ! موږ ستاسې مور نه په عذابوو خو کله

چې تاسي مو مور خپه کوي او يا هم ورسره جنگ کوي او بيا هغه خپه کېږي بيا په هغه حالت کې موږ ورباندې راځو!

زه : سمه ده خو اکثره وخت يې موږ نه په عذابوو خو تاسي يې بيا هم نه پرېږدي او دومره يې په عذابه کړي چې، د هغې پر مبارک مخ د اوبکو سېلابونه را مات سي.

- پيريان : نو چې تاسي يې په عذابوي نو زموږ څخه څه گيله ده!!

- زه : گوري زه پوهېږم چې، يوازي دا علت نه دی چې موږ مي کله خپه سي نو تاسي ورباندې راځئ اصل کې حتمن تاسي کوم بله گټه لري چې، زما کعبه موږ په عذابوي.

- پيريان : ته رښتيا وايې! اصل کيسه داسي ده چې، يوه ورځ ستاسي موږ د شپې لخوا پر اېرو کښناستلې وه. په هغه اېرو کې زموږ يو کور وو او موږ نه وو په هغه شپه باندې تللي وو بل ځای ترڅو خپل وږي اولادونو ته يو گوله حلاله نفقه راوړو!

يوازي زموږ په کور کې زموږ څو ماشومان پاتي وه هغوی چې ستاسي موږ ليدلې وه ورسره حرکت يې کړی وو او ستاسي کور ته ورسره راغلي وه. موږ چې کله کور ته راغلو ومو کتل چې په کور کې ماشومان نه سته ډېر مو ورپسې پلټنه وکړه ترڅو پيدا يې کړو خو بريالي نه سوو.

وروسته د ډېره وخته مالومات راته وسو چې ماشومان مو ستاسي په کور کې دي او ستاسي د مور سره راغلي دي!

له هغه وروسته موږ ستاسي کور ته درغلو او خپل ماشومان مو راوستل په داسي حال کې چې ماشومان ستاسي له مور څخه نه راتلل او هغه يې ډېره خوبه سوې وه. نو په همدې خاطر مو بيا ستاسي موږ سره اړيکه پيدا سوه او هروخت يې په عذابوو.

او دا هغه وخت وو چې، تاسي ټول د بيدېدو په حال کې واست او موږ ستاسي موږ و وېرول تاسي ټول راغلاست خپل پر مور مو چغې او بغاري شروخ کړې.

نو اوس چې هرکله زموږ ماشومان ستاسي د مور خواته راځي بيا موږ ستاسي موږ په عذابوو ځکه چې زموږ کار اوس دا گرځېدلی دی!

- زه : ښه ! ښه ! ښه ! نو کيسه داسې ده ! خو تاسې ولي خپل ماشومان نه در گرځوي چې هغوی زما د مور خوا ته راځي او بيا په هغه خاطر زما مور په عذابوي؟!

- پيريان : مور ډېره هڅه وکړه چې خپل ماشومان پرې نه ږدو چې دلته راسي خو هغوی ته ستاسې مور خوند ورکړی نو ځکه نه ورڅخه گرځي !
- زه : سمه ده ! دا راته ووايست چې تاسې مسلمانان ياست او که نه؟!
- پيريان : هو شکر الحمد لله مور مسلمانان يو ! که غواړي کليمه درته ووايو !

- زه : نه بس زه پوی سوم چې تاسې په رښتيا مسلمانان ياست !
د څو خبرو وروسته مي مور پر حال راغله او پيريان ورنه ولاړل او خبره خلاصه سوه. خو بيا هم ځيني وخت ورته راځي او په عذابوي يې !

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

که منطق ته څېر سو نو وبه پوهېږو چې ځيني وخت د پيريانو منطق ډېر قوي وي د کيسې نوعيت که وڅېړو د پېښېدو علت يې دا وو چې د کيسې مور پر اېرو کښناستلې وه ، په داسې حال کې چې د پيريانو اصلي کورونه پر اېرو وي. نو انسان ته نه ښايي چې په دغسې خطرناکه ځای کې دي کښېني. ځکه چې دومره لوی غم به ورته پېښ سي لکه د پورتنۍ کيسې و اشخاصو ته !

شوځ پېړۍ!!

يوه شپه په خونه کې پرې وتم د خونې گروپ مي بند کړ او پر سر مي تلتک راکش کړ. ومي کتل چې د خونې گروپ ولگېدی!
سترگي مي وموړلې او را پورته سوم ږغ/غږ مي وکړ چې څوک يې څه وايي؟!

خو هيڅوک هم مالوم نه سوو!

حيران پاتي سوم چې دابه څوک وي په داسي حال کې چې په خونه کې يوازي يم!! فکر مي وکړ چې شايد د کورنۍ کوم غړی به دي وي اوس غواړي چې په عذاب مي کړي او شوخي راسره وکړي!

ورغلم د خونې گروپ مي بيا بند کړ او ورته مي وويل چې هرڅوک يې خداي ته وگوره مه مي په عذابوه پرې مي ږده چې ويده سم!

بيا راغلم او پرېوتم. يوه شپه نه وه تېره سوې چې بيا گروپ ولگېدی!
له سر څخه مي تلتک ليري کړ ورته ومي کتل چې هيڅوک هم نه ست ددې پرځای چې ور ولاړ سم گروپ بېرته بند سو!

دا ځل مي په زړه کې لږ بېره زياته سوه او پوی سوم چې کار د انسان نه دی بلکې بل څېز دی. ور ږغ/غږ مي کړه چې، پوی يم ياره چې ماما يې نور مي پرېږده چې يوڅه خوب وکړم!

خو همدا لږی روانه وه ټوله شپه مي خوب ورڅخه ونه کړ. ان تر دې چې د ملا تر اذانونو پورې يې گروپ بندوی او بيا يې بېرته لگوی!

کله چې ملا اذان شروع کړ ورته مي وويل: که د خداي ج د نوم څخه بېره لرې نور مي خوب ته پرېږده! يوازي دومره يې ږغ/غږ وکړ چې، لمونځ

دي وکړه بيا ویده سه زه هم را ولاړ سوم لمونځ مي وکړ بيا ویده سوم.
که څه هم دا کيسه نوې نه وه ما ته ځکه دردناکه وه چې زموږ ټوله کورنۍ
د داسي کړنو سره بلده وه. خو زه يې په دغه شپه له خوب څخه و ایستلم.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

ځيني کورنه په داسي جغرافيه کې موقعيت لري چې، هلته د پيريانو بازار
او انگار وي.

د کيسې د پېښېدو په علت کې پورتنی کس نه دی ملامت ځکه چې،
هغوی د کورنۍ غړي ټول په دې کارونو بلل دي او دا هرڅه ورته جالب نه
ښکاري په داسي حال کې چې، هغوی ورسره عادي دي. خو انسان بايد د
ځينو حالاتو سره په حوصله گام کېږدي!

که د حوصلې څخه کار وانه خلي ممکن د کوم لوی تاوان شاهد و اوسي

د بدو مينه!

مينه داسي خيز دی چې د زړه څخه سرچينه اخلي. زړه بيا د اوبو څخه سرچينه اخلي. د زړه اوبه هغه وخت کمېږي چې، انسان باندي مسلسل غمون وي. کله چې زړه وچ سي مينه هم ختمه سي او خپل مقاومت له لاسه ورکړي. که څه هم ماشوم نه وم د بلوغ مرحلې ته رسېدلی وم. خو د واده او کوزدې له لفظونو سره مي خورا تعصب درلود او نه مي غوښتل چې دغه مرحلې ته داخل شم.

د پلار مور او کورنۍ د غړو په ډېر ټينگار يې راته يو ځای انتخاب کړ چې دلته به درته کوزده وکړو او ته هم له دغه ځای څخه مه تېرېږه!

زه هم د ننۍ پېړۍ له عقل او تفکر څخه خورا اغېزمن سوی وم او تل مي فکر کاوه چې بايد خپل د خوبني مطابق گام او نېټان واخلم.

ځکه چې بنځه داسي جامه ده چې په ټول ژوند کي به يې له غاړې نه باسې ان تر هغه چې کله څوک مړ سي بيا دغه جامه ترې ليري کېږي. سپنه جامه چې د کفن په نوم ده هغه ور اغوستل کېږي.

که څه هم په ډېرو ستونزو مي د مور او پلار دغه وړانديز ومنی چې ما ده ستاسي ټاکلي ځای باندي به سوچ وکړم خو بيا هم حالاتو راڅخه خپل بدل او اجل واخيستل. زه يې دومره وټکولم چې تر اوسه مي اندامونه رېږدي او خوږېږي!

پلار او مور مي خورا خوبن خوشاله وه پلار به مي چې کله زه په فکر او سوچ کي ولیدم

ماته به يې ويل : زويه ته خو تر اوسه ماشوم نه يې چې دومره فکر کوي

لنډې کيږي

او خان دي په داسي سوچونو وخورې! که ته د پيسو او غمو غم لرې هغه دي ټول پر پلار دي، ته نور د څه شي غم کوي؟!

- زه : پلاره زه پوهېږم چې زه به يوه ورځ حتمن د نوي ژوند مرحلې ته داخلېږم او کوزده به کوم خو، ددې سره، سره چې زه دغه مرحلې ته داخلېږم ماسره ډېر فکرونه مل دي! ما چې خپل د ژوند دوه ويشت سپرلي تېر کړه! هغه ددې لپاره چې يوه سمه کورنۍ مي په نظر راسي بيا به تاسي ته ووايم! - پلار مي : گوره زويه! زه دا پنځه لس کاله کېږي چې تاته د همدې کورنۍ وړانديز کوم چې مه ورڅخه تېرېږه بهترين انتخاب دی ستا د بڼه ژوند لپاره!

- زه : سمه ده پلاره! خپل په ژوند کي مي ستاسي يوه خبره هم پر ځمکي نه ده غورځولې دغه پريکړه به دي هم ومنم. خو دلته ځيني نور مسايل دي پلاره! تا چې کومه کورنۍ انتخاب کړېده، د هغوی رواج او باج بل ډول دی! هغوی ممکن ډېري پيسې درڅخه مصرف کړي!

- پلار مي : بس زويه! زه نه پوهېدم چې ته دومره سوچونه د څه شي لپاره وهې! اوس پوی سوم چې ستا فکر ټول د پيسو خوا ته تللی وو! هغه هرڅه پر ما دي ته نور له هرڅه خلاص یې.

د پلار دا خبري چې مي واورېدي خدای سته زړه مي يوڅه نور هم ډاډه سوو فکر مي وکړ چې زه اوس د نړۍ پاچا يم!

يوازي په دې فکر او ذکر کي سوم چې اوس بايد خپل راتلونکي او جوړېدونکي مېرمن په سم ډول ووينم او ترې وپوښتم چې، ايا زه دي خوښ يم؟!

لکه څرنگه چې هره مينه لېونتوب او ساده توب لري همداسي دغه مرحلې هم زما پر زړه خورا تېري بېري سوې! ډېر خوند يې هم راکړ خو برعکس! له حد څخه زيات يې ودردولم هم!

بلاخره ما په ډېرو ستونزو او کړاهونو خپل د راتلونکي ليلا سره اړيکه پيدا سوه زموږ ترمنځ ورکي او نادركي ميني دومره پېاوړتيا پيدا کړه چې د مجنون او د ليلا مثال يې ودرک کړ!

موږ يې خپل په زړونو کي دومره گران کړو چې خپل د مثال کس مونه

ليدل! خپل اصلي نومان مو له ډېره نازه ورک کړه په يو او بل نامه مو د ډېري ميني سره ږغ/غږ کوی.

د ميني تارونه مو تر دې حالته اوږده سوه چي ان د دواړو خواوو د کورنۍ غړي مو هم خبر سوه. هغوی چي زموږ د ميني تماشه او مېله وکتل چي له جغرافيه څخه ليري خو په زړه کي دومره نږدې مينه موږ خپل په ژوند کي هم نه وه ليدلې نو ډېر حيران هم سوه.

موږ هڅه وکړه چي مينه مو د اسلام مقدس دين په چوکاټ کي ثبت کړو او کورنۍ ته مو ووايو چي موږ خوښ يو د دواړو په يو ځای کېدلو کي هيڅ ستونزه نه لرو!

بلاخره ما خپل د کورنۍ غړو ته وړانديز وکړ چي سمه ده هغه ستاسي کړې خبره زما قبوله ده هيڅ ستونزه نه سته پکي. يوازي تاسي بسم الله وکړئ او کورنۍ ته يې ورسئ زما لپاره يې وغواړئ.

کورنۍ مي په ظاهري ډول راته د خوښۍ سر وښورئ چي سمه ده زويه موږ ورڅو درته غواړو يې ته هيڅ فکر مه کوه!

دا چي زما د پوهنتون د رخصتۍ لړۍ هم ختمې سوي وې بايد پوهنتون ته راغلی وای او درسونه مي پيل کړي وای خو مخه مي خپل د نوي ژوند نوي پړاو ونيول او ونه توانېدم چي پوهنتون ته راسم په همدې موخه مي کورنۍ ته وويل: تاسي لږ بېره وکړئ دغه کار خلاص کړئ چي زه بيا خم پوهنتون ته مي!

د کورنۍ غړي مي چپه خوله پاتي وه هيڅ يې هم راته نه ويل. زه به هره شېبه خپل د ژوند ددغي نوي ميني په سره انکار کي پروت وم او ځمکي هم له هيڅ کرار نه راکوی.

ليلا مي يوه ورځ په تليفون کي په ژړا راته وويل: گرانه نن مي يو ملگري راته وويل چي کيدای سي د پلانکي اکا زوی درته په مرکه درسي او تا ستاسي له کورنۍ څخه وغواړي! هيله کوم زړگيه کورنۍ دي په بېره را واستوه کنې خدای مه کړه د ټوله ژوند لپاره به سره بېل سوو.

ما چي مي کله خپل او خپل د ليلا معصومه خبره د ذهن په انځور کي راوسته خپل يې وسی يې نهايته وژړولم چي، زه څومره بد قسمت وم لومړی

خو د مينې په اور نه وم گډ سوی بيا چي کله خپل د کورنۍ د غرو په غوښتنه ورگډ سوم اوس هغوی مي هم له دغه اور څخه نه باسي!

د پوهنتون درسونه يو خوا د ليلا دا خبره مي بل خوا او د کورنۍ جفا هم بل خوا د ژوند ټول خواږه راته ترخه کړه. د کورنۍ هر غړی مي وپېژندی چي اصلي خبره يې څه ده؟ زه پرې گران وم که پيسه؟ هغوی زما غم کوي که د پيسو؟!

بلاخره درد مي دومره مجبوره کړم چي سترگي سپينې کړم او ورغلم ټولي کورنۍ ته مي مخامخ وويل: اي ظالمانو! اي د بل په درد نا خبرو! تاسي دي په خدای ج قسم وي چي خپل ضمير ته نه ياست خجالته؟! زه مو ولي د مينې په دغه سره اور کښنولم او اوس مي نه ورڅخه باسي!

هغوی به هم تل د منطق څخه ليري خبري کولې کله به يې راته ويل چي دا کورنۍ سمه نه ده! کله به يې راته ويل د هغوی رواج او باج سخت دی موږ يې نه سو ادا کولی! او کله به يې راته ويل چي صبر کوه خدای ج به هرڅه خبر کړي څه خبره نه ده موږ ورڅو درته غواړو يې!

د کورنۍ دغه خبرو به سخت درد راکوی فکر به مي کوی چي زه ددې کورنۍ غړی نه بلکي يو اضافه کس يم! دومره به يې ودردولم چي سمې خبري به يې هم رانه ورکي کړلې. دومره به يې ودردولم چي، زما ناز او ساز يې هم راڅخه هېر کړی وو!

فکر مي کوی چي پر دې دنيا يواځينی بدبخته کس زه يم! کورنۍ به مي احساس نه سو کولی او ما به ټينگار نه سو ورباندي کولی دا هغه څه وه چي زه به يې خوړلم!

او همدا لړۍ تر هغه روانه وه چي زما وزن يې ډېر کم کړ. بلاخره مي خدای ج ناره واورېده او زما ليلا يې تر ما پوري را ورسول! د کورنۍ غړي مي ورغلل او هغه يې ماته وغوښتل هغوی هم د هو جواب ورکړ او ليلا زما په نامه سوه!

د کوزدې وروسته ژوند هم ډېر عجيب روان وو کله به درد وو کله به خوند وو کله به مي له همدې خوږې ليلا سره جنگ کوی او کله به مو بيا نازونه کول!

خدای ج مهربانه دی! دغه مبارک لفظ مي هغه وخت بڼه تحليل کړ، کله چې مي د کوزدې وروسته واده هم وکړ. دا چې د کوزدې او واده په جريان کي راباندي کومي خوارۍ خپل کورنۍ تېري کړې هغه نه درته وایم. خو لنډه دا چې د پلار هغه خبرې مي په سلو کي لس سلنه هم رښتيا ونه ختلې چې ويل به يې زويه ته را باندي د پياز امر وکړه زه به يې په مقابل کي ناز درکړم.

د ژوند لړۍ مو همداسي روانه وه په داسي ټولنه کي مي ژوند وو چې يو زه او يو مېرمن مي پکښي با سيواده وو! موږ غوښتل چې د اسلام مبارک دين او د حضرت محمد مصطفی (ص) د احادو په رڼا کي ژوند وکړو خو بيا مي هم نامردي کورنۍ خپل د ژوند خوند ته نه پرې ښودم. هغه کار چې به زما په نظر صحي وو هغه به ددوی په نظر غلط وو!

ځيني کارونه به چې ما د کورنۍ په خوښه کول هغه به مي د ليلا نه وه خوښه. ما مي هم ليلا نه سوه خپه کولی ځکه چې له يوې خوا پر حق وه او له بلې خوا يواځينی ښځه وه چې زموږ په کلي کي يې د خېښ په نوم هيڅوک نه پېژندی ځکه چې له ليري ځای څخه مي را وېستې وه. زه دغې نامردۍ تر دې حالت ته را وستم چې د زړه اوبه يې راوچي کړې.

د ځوانۍ رنگ او خند مي وبایللی خو سره ددې هرڅه مي بيا هم نه خپل د کورنۍ زړه خپل کړ او نه مي هم. ځکه چې زه حيران پاتې وم چې د چا خبره ومنم.

د ژوند پنځه ويشتم سپړلی مي دی خو په ږيره کي مي سپين له ليري ښکاري مېرمن مي دا هرڅه ونه زغمل او پر ځوانۍ را ږنگه سوه او خپل ژوند يې له لاسه ورکړ!! زه هم لکه لېونۍ پر دې نړۍ اوس يوازي د الله ج څخه راضي يم نور بس له هيچا څخه هم نه يم راضي.

سرې سترگي، بېر سر، څيري گرېوان، شکېدلي جامې ږنگه بنگه ځواني هغه څه دي چې زما پر وجود بار دي! ددې هرڅه سره هم بيا هم خاندنم چې څوک مي په درد پوی نه سي او څوک مي بيا کورنۍ ته څه ونه وايي!

خو دا هرڅه يوې خوا ته دا خبره بلې خوا ته چې کورنۍ مي راته وايي ته پر څه شي باندي دومره ځان خوړې؟ بله ښځه به درته وکړو! اففففف زه

پوهېږم چې زما کورنۍ نه پوهېږي چې مينه اخيستل کېږي نه بلکې ورکول کېږي!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

مينه اخيستل کېږي نه بلکې ورکول کېږي! دا جمله بايد هر څوک خپل په ژوند کې تحليل کړي او بيا د هغې په رڼا کې ژوند تر سره کړي. کنې پورتنۍ کيسه به هم بيا د همدې کس سره تکرارېږي چې دا خبره نه تحليل کوي. خو دومره وايي درته چې خدای ته وگورئ پر هيڅ چا هم دومره باور مه کوئ کنې پر ملا به مو دوه ځايه کړي، چې بيا به په ټوله ژوند کې روغ نه سئ.

ويرجنه او غمجنه مينه!

د واده يې څلورمه ورځ وه. د پالنگ د ميز هنداري ته ودرېده او د وېښتو برس يې راواخيست خپل وېښته يې شا ته پرې واړول. له ځان سره يې ورو، ورو د عجايبو تپې زمزمه پيل کړې.

ورته مي وويل: وه مېرمني بدرنگه يې! دومره په ناز او نخرو دي وېښته مه ږمنځوه. خير که زما زړه ته نژدې يې!

مخ يې را واړوی او مسکۍ سوه وېل: شين سترگې زه پوهېږم چي، ته راسره ټوکې کوې. زه چي ستا د زړه په کور کي و اوسم بل چا ته اړتيا نه وينم او هغه ورځ دي مي د مرگ هم سي چي، ستا د زړه د کور څخه و ايستل سم!

د خوبه هم وم را ولاړ سوم وېښته مې ښکل کړه او پر سر مې لاس تېر کړ ډاډ مي ورکړ چي بدرنگي بدرنگي مينه درسره لرم! يوازي په همدې خبري ژوندۍ يم!

خدای ج مو پر ژوند ورځ په ورځ رحمتونه ښندل زموږ ترمنځ يې د مينې سرحد دومره اوږد کړ چي څوک مو په مثال نه وه. يوازي مو د مينې د خوږو لحظو څخه خوند اخيست.

کيدای سي دا نړۍ به د ازمويني وي نو ځکه الله ج خپل پر بنده ځيني وخت د ازمويني پارچه وېشي ترڅو خپل په ازموينه کي ترې حساب وغواړي. د نړۍ هيڅ ازموينه هم تر دغي ازمويني سخته او کمبخته نه ده.

د ازمويني ترڅنگ په نړۍ کي چي ژوند ورباندي را تاو دی هغه مينه ده مينه داسي سپېڅلې نوم دی چي، انسان د ترڅو ترڅنگ په خوږو هم پوهوي

او د نړۍ سخت ترينه حالتونه په خوږوالي بدلوي.
ما هم خپل د ملگرو او کورنۍ د غړو ترڅنگ د مېرمنې سره خورا بې
سرحدو او بې حده مينه لرل، نه يوازې دا چې ما مينه ورسره درلوده بلکې
هنې هم راسره تر دې دوه ځلي زياته مينه درلوده.
خدای سته يوه شېبه به مې هم له چا سره نه سواى تېرولى ځکه چې د
پنځه د قيقو بېلتون مې په ډېرو ستونزو تېروى.

د ناز او ساز ژوند مې يوه ورځ عجبته کار راباندې وکړ چې زه يې هم
حيرانه کړم چې دا اوس څه وسوه!

مېرمنه مې ناڅاپه مريضه سوه ما هم په بېرې سره ډاکټر ته ورسول ډاکټر
معينات وکړه او د يوڅه ځنډ وروسته يې يوڅه درمل راکړه رخصت يې کړو!
پوښتنه مې ترې وکړه: ډاکټر صېب زما د مېرمنې څه ناروغتيا وه چې په
يو ځل را ولوبدل او بې هوشه سوه؟ خو تا بيا ورته دوه پاکټه درمل ورکړه او
رخصت دي کړو.

- ډاکټر: ځوانه که يې د ناروغتيا د څرنگوالي پوښتنه کوې او بيا د هغه د
اورېدو توان لرې درته وبه وایم

کله چې د ډاکټر دا خبرې واورېدې په زړه کې مې داسې درد احساس کړ
لکه څوک چې په تېره خنجر ووهي! په تک ژړ رنگ او درېدلي اواز مې
ډاکټر ته اجازه ورکړه چې راته ووايه!

- ډاکټر: ښه! ستاسې مېرمن د سرطان ناروغي لري هغه د ډېرې مودې را
هيسي په زړه کې غمونو ته کور جوړ کړی او هغه غمونه يې خوري! چې اوس
ددې لامل سوي چې خپل ژوند ته ډېر ژر د پای ټکي کېږدي!

د ډاکټر دا بې رحمه خبره چې مې واورېده نور په دې نړۍ نه يم پوی
سوی چې په ما څه تېر سوي! يو وخت مې سترگې لې کړې چې د کورنۍ
غړي او ښايسته بې وسه مېرمن مې سرته ناسته ده او زه د روغتون پر يو
چېرکټ پروت يم!

د مېرمنې سترگو ته چې مې وکتل پر مبارکو سترگو يې د بې وسې اوښکو
داسې ټوپونه وهل لکه د اباسين درياب!

بلاخره له هغه ځايه راغلو خپل کورته! زما د فکر ميلان ټول خپل د

بنايستې مېرمني ژوند ته وو. په داسې حال کې چې په دې نړۍ کې یو زه او یو هغه ډاکټر پوی وو چې مېرمن مې د سرطان ناروغې لري.

شاید مېرمن مې دومره درد نه احساس کوی لکه څومره درد چې ما احساس کوی ځکه چې زه د هغې په ناروغۍ له هغې څخه زیات زورېدم! تل به مې الله ج ته لاس لپه کوی او ویل به مې: پاکه خدایه ته خورا مهربان ذات یې نن زه ستا یو گنهاره بنده تاته لاس لپه کوم چې یا مې مېرمني ته ژوند ورکړې او یا ما هم در واخله!

زه به هم د کور کلي په کوم انگر کې به چې کښناستم پر ژړا به مې زړه خورا ستړی کړ. دومره به مې وژړل چې ان هرڅوک له لیرې راباندې پوهېدی چې ژړلي مې دي.

تل به مې زړه په دې دردوی چې، مېرمن مې له لاسه ورکوم. لکه ماشوم خپل د ژوند مسیر مې نه سوو ټاکلی!

د نیمې شپې نیمه برخه وه مېرمني مې لاسونه راباندې را تاو کړه او پر غاړه یې بڼکل کړم!

سترگي یې د ژړا څخه ډکې وې او ډېر درد دې ته مجبوره کړې وه چې خوله څخه یې یې کنټروله اواز وتی! ماته یې په ژړا کې خپل د ناز انداز وړاندې کړ او راته لگیا سوه: گرانه زه څومره بختوره مېرمن یم چې نن خپل د خاوند پر مبارک مړوند ژوند له لاسه ورکوم!

زړه مې یې حاله سو هڅه مې وکړه چې مېرمني ته مې ډاډ ورکړم چې هیڅ خبره نه سته ته ولي داسې یې حاله لگیا یې!

پر خوله یې لاس راته کښېښوی او راته یې وویل: جانانه! ما په هغه ورځ ستا او د ډاکټر خبرې واورېدې چې زما د ناروغتیا په اړه یې درته وکړې! ما تر اوسه ځکه دا خبرې نه درته کولې چې ستا درد نور هم سپوا نه سي.

پر مخ مې د اوبڼکو سېلابونه را مات سوه او په ننولي اواز مې بیا د تېرې مینې اظهار ورته وکړ ترڅو دغه ترخه شېبه یې له فکر څخه وباسم. لاسونه مې ترې تاو کړه او پر وېښتو مې بڼکل کړه.

هڅه مې ډېره وکړه چې د مستي مینې شېبې نورې هم مستي کړم خو د زړه ویني مې ودرېدلې هیڅ مې خپل سلگۍ کراري نه کړې! یو وخت چې

لنډې کيسې

مي خپل د بنايستي مېرمنې منور مخ ته وکتل چې د ژوند د پای اخري شېبې يې وې.

کله چې مي مخ ته ورته وکتل پر سر مي تندر رايله سوه هڅه مي وکړه چې مور ته مي اواز وکړم او د يو دروند، صبرناک خاوند دنده سرته ورسوم خو ترخولې مي يو لوی اواز ووتی چې ددې سره مي د کورنۍ ټول غړي له خوبه راويښ سوه! کله چې مي مور راغله هغې زما د عاجزو سترگو د اوبښکو دريابونه وليدل راباندي چغې يې کړې او په ژړا يې پيل وکړ.

د شېبې برخه پای ته ورسول ورځ سوه ټولو د جنازې مراسم سرته ورسول!
د جنازې غم يو خوا خو زما خيرې گړېوان بل خوا ټول و همدې ته حيران وه!!

ډېر بد خوب راغلی وو مېرمني مي راباندي ډېرې چغې وهلې وې چې پورته سه خوب دي پوره سوو. اخر يې مازغه راته خراب سوه اوبه يې راباندي وشېندلې ژر را ولاړ سوم ومي کتل چې هرڅه يو خوب وو! مېرمن مي په غېږ کي ونيول او په ناز مي ورته کيسه بيان کړه او اخر مي شکر و ايستی چې ربه ستا ډېر شکر کوم چې دا هرڅه خوب وو کنې زه به مړ وای.

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

د مينې خوږوالی او لذت په دې نړۍ کي په بل هيڅ څېز کي هم نه سته.

ژوند په مينې ښکلی دی چې مينه نه وي د ژوند خوږوالی په ترخو اوږي که چيرې هرڅوک خپل د مېرمني سره مينه ولري نو د هغه ژوند به خورا په محبت او عبادت کي تېرسي او که برعکس څوک ورسره مينه ونه لري د ژوند شېبې او ورځي به يې خورا په سختيو کي تېري سي.

خونکاهه سپړی!

د غربت شمال وهلی مسافر وم د گاونډي هیواد په یوه لوی ښار کې مې ددې لپاره شپې او ورځې سبا کولې ترڅو خپل اولادونو او کورنۍ ته یو گوله ډوډې پیدا کړم.

ژوند مې خورا سخت او اسانه وو!

سختوالی یې په دې کې وو چې له کور او اولادونو څخه مې لیرې وم تل به مې بې وسي احساسول او چا به راته د اتانې ارزښت هم نه راکوی! اسانوالی په دې کې وو چې هرکار چې به مې کوی څوک هم نه وو چې راته یې ویلي وای چې داسې مه کوه! داسې وکړه. ځکه چې مسافري خورا سخت کار دی که په دغه کار کې څوک درباندي قیودات او بندیزونه ولگوي سختوالی یې دوه چنده نور هم زیاتېږي.

د جسمي ستړیا ترڅنگ به مې ذهني ستړیا هم ځینې وخت احساسول. خدای سته درد به یې زیات وو خو، له بلي خوا مجبوري هم خورا زوروره وه ځکه چې د کور غربت او د مینې محبت مې اصلي هدفونه وه چې باید لاس ته مې را وړي وای!

د مزدورۍ له زړې خونې به په کم زړه راووتم ترڅو د مېشت هیواد پولیس مې ونه نیسي او راته ونه وايي چې، ته مهاجر یې ستا د ګرځېدو حق زموږ په هیواد کې نه سته!

خو افغاني غیرت مې هیڅکله اجازه نه راکول چې بهرې ته مې سر تیت کړم.

کله به چې د سړک څنگ ته ودرېدم کوم مالدار سړی به راغی او د پیسو په مقابل کې به یې کار ته بوتلم. همدا د ژوند او مزدوری لړۍ مې روانې وې! ځینې وخت د غربت په ژوند کې هم خورا ډېرې ناولدې پېښې او جالب پړاونه په ژوند کې سړي ته پیدا سي چې چا یې فکر او ذکر هم نه وي کړی.

یوه ورځ په بدن پند سړی راغی او راته یې وویل: زه یوڅه کار لرم که راسره ولاړ سې ښه پیسې به درته درکړم!
- زه: سمه ده خان جي درسره څم! خو کولی سئ راته ووايست چې څه کار دی؟!

- پند سړی: هو! په د کور په حویلي کې مو یوڅه کثافت او خاوره پرته ده هغه به له حویلي څخه وباسي!

خبره مې ورسره ومنل او د ټاکلو پیسو په مقابل کې مې ورسره حرکت وکړ! د ښار په یوه پېچلي ځای کې یې خورا لوړه حویلي جوړه کړې وه. زه ورسره کور ته دننه ورغلم خو پوره بنگله یې وه!

کله چې یې د بنگلې لومړي پوړ ته ورننوتلم گورم چې اکثره دېوالونه په وینو سره دي! زړه کې مې بېره احساس کړه او حیران سوم چې خدای دا څه کیه ده؟! بیا مې فکر وکړ چې شاید کوم پسه به یې حلال کړی وي، د هغه ویني به ترې په دېوالونو پاشل سوي وي!

دوهم پوړ ته یې ورغلم ومې کتل چې له شمار څخه وتلي انسانان دي د ټولو لاسونه او پښې تړلي دي کله چې یې ماته وکتل هغوی هم حیران سوه چې زموږ په قطار کې یې بل هم ور اضافه کړ!

ددې سره مې په زړه کې بېره څو چنده ډېره سوه بدن مې لرزې واخیست او بې واکه سوم!

درېیم پوړ ته یې پورته کړم هلته هم گورم چې، یو لوی پند جاغ سړی پر جوکي ناست دی او سگریټ یې لگولی دی!

کله چې یې ماته وکتل په برېتو کې مکی سو وېل: واه واه ډېر ښه! ډېر، ښه سړی مو راوستی! سترگې یې ډېرې قیمتي خرڅېږي!!!
ددې یې ترسره بنده دا خبرې چې مې واورېدې پوی سوم چې دا خلک

په اصل کې هغه خلک دي چې د انسانانو د بدن ځينې غړي پرې کوي او بيا يې په ډېرو پيسو پلوري.

پنډ او چاغ سړي امر وکړ چې د مېلمه قدر وکړئ! اول ښه ډوډې ورکړئ بيا ترې حساب واخلي!

زه پوی سوم چې سترگي مي وباسي او د ژوند اخري شېبې مي دي، فکر مي وکړ چې بايد يو چم وکړم او له دې بلا څخه ځان وژغورم، ورغلم پنډ او چاغ سړي ته مي ځان خورا ساده معرفي کړ چې ما خو نو هيڅ څېز نه دی لېدلی!

ورته مي وويل: ځان جي ډېره مننه زه پوهېږم چې تاسي خورا ښه مهربانه شخص ياست زه به لومړی ځان تر تشابه ورسوم بيا به ډوډې ته راسم او وبه يې خورم وروسته به بيا خپل د مزدورۍ کار ترسره کړم.

پنډ سړي چې زما ساده گۍ ته وکتل زړه يې ډاډه سو چې زه د دوی په کار نه يم پوی سوی! خپل کوم کس ته يې رغ/غږ وکړ چې دا مېلمه ته د تشاب لارښونه وکړه!

زما قمست دومره ښه وو چې هغه تشابونو ته يې راوستم چې د حويلۍ د دروازې په وروستۍ برخه کې موقعيت درلود ځکه چې هغوی نه غوښتل چې په ما باندې هغه کسان وويني چې دوی عمليات پرې کړي وو. په داسې حال کې چې زه له وخته پوی سوی وم چې دوی ډېر کسان دلته د مرگ تر تېغ ايستلي دي!

تشاب ته راغلم ومي کتل چې د تشاب کړکۍ هم خلاصه ده ورو مي سر دباندې ترې را وايستی ومي کتل چې په کوڅه کې يو څو ماشومان د لوبې په حالت کې دي خپل سات تېروي!

بلاخره مي په ډېرو ستونزو ځان د تشاب تر کړکۍ را وايستی او د بازار پر لور مي رامنډه کړه!

نور زه نه يم خبر سوی چې زما شا ته به څه تېر سوي وي او هغه ظالمانو به څه کړي وي.

زړې خونې ته مي ځان را ورسوی او په همدې ورځ مي هغه ځای پرېښودی او خپل د گران هيواد افغانستان پر لور مي حرکت را وکړ.

خدای ج روزي انسان ته ورکوي، په هغه شرط چي انسان حرکت وکړي. کله چي افغانستان ته راغلم د ژوند اقتصادي اړخ مي له پخوا څخه ډېر لوړ سو او توبه مي وکړه چي بيا به په ژوند داسي بد ځای ته سفر ونه کړم لکه ما چي پکي ژوند تېر کړی وو!!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

د نړۍ په هره برخه کي چي انسان اوسېږي د مزدورۍ څخه نه دی پاتي سوی او دغه نوم هر ځای سته! د کيسې علت ته که پام وکړو د مزدور سړي گنا نه سته! علت يې دا دی چي مزدور هغه کس دی چي په پيسو پسي-ځي او پيسې د اشخاصو سره دي! کله چي اشخاص راځي مزدور بيا يې نو بايد مزدور ورسره ولاړ سي ځکه چي دا د مزدور مکلفيت دی چي پيسې لاس ته راوړي. خو مزدور هم بايد د پيسو ترڅنگ و هغه کس ته هم پام وکړي چي دی د مزدورۍ لپاره له ځان سره بيايي!

بې وسه کونډه!

دروازه وټکېدل وړې لور ته مې وېل : خديجې په منډه ورسه د حويلې
دروازه ټکېږي وگوره چې څوک دي!

خديجه هم په منډه ورغله دروازه يې خلاصه کړه د خوشالۍ چغه يې کړه
چې شکر پلار جان مې راغی!

په زړه کې وغوړېدم خو سترگې مې غټې کړې او په غصه مې ورته وويل :
د پلار جان سره دي ورکه سې، څوک دومره چغې وهي!!

پلار يې وخنډل وېل : نن بيا زما بدرۍ جماله په غصه ده خدای ج دي
خير کړي!!

پلار يې خوني ته راننوتی د سر پر وېستيانو يې لاس راتېر کړ پر تندي بنگل
کړم وېل : نن ډېر سترې سوي يم که مې ستا وېسته نه وای بنگل کړي اوس به
مړ وای!

پر خوله مې لاس ونيوی او پر مخ مې د ناز خپېره ورکړه او بيا مې د
خپېږي پر ځای بنگل کړ ورته مې وويل : ټوله ورځ د کور کار کوم سترېا
غمونه او بې خوبۍ تېروم خو، هغه هرڅه مې دومره نه سترې کوي لکه ستا دا
خبره چې و دي کړه!

د خديجې پلار مسکې سو وېل : لېونی نو خو تا هم راته مخکې بېرا
وکړه، خديجې ته دي وويل چې د پلار سره دي ورکه سې.

د گردونو پر نازک مخ مې لاس ورتېر کړ ورته مې وويل : لېونیه! ته څه فکر
کوي زه چې ځيني وخت کومي بېراوي درته کوم هغه د زړه له تله کوم!!
نه هيڅکله هم نه!

لنډې کيسې

د بنځي ژوند په خاوند بڼايسته وي؛ خاوند چې نه وي بڼځه دي هم نه وي.

ماښام سو ټول و ډوډۍ ته راټول وو تلوېزون مو چالند کړ چې د خبرونو په سر ټکو کې وايي، په کابل کې چادونه سوې ده چې گڼ شمېر ملکي وگړي يې شهيدان کړي دي.

د خديجې پلار موبایل را واخيست خپل د تلوېزون همکار ته يې زنگ ووهی

وېل: همکار صاحب بڼه ياست؟! دا چادونه کله سوې په کابل کې؟! زه خو چې تر مازديگره هلته په دفتر کې درسره وم هيڅ شی هم نه وو! همکار يې ورته وويل: بلې هو گرانه! ته چې د کور خواته ولاړې هغه وخت چاودنه وسوه!

ما او خواښي مي ورته کتل د خديجې پلار چمتو کړې گوله بېرته سترخوان ته کښته کړه او له سترخوان څخه په شا سو. ډېر ټينگار مو ورته وکړ چې، د خديجې پلاره ډوډې دي وخوره خو، د ډېرو سوچونو څخه يې پر مبارک مخ د اوښکو سپلابونه رامات سوه.

د خوب خوني کې مي د خديجې پلار ته وويل: تاوولي د ماښام ډوډې ونه خوړل؟! ته څه خبر يې چې زما او ستا د مور پر زړه هغه مهال څه تېر سوه؟! - خاوند مي: نه گراني مانه غوښتل چې تاسي خپه کړم خو، زړه مي پر دې درد کوي چې نن به يوه داسي ناوې ناسته وي لکه ته چې ماته ناسته يې خپل د لالي سر به په سپين کفن کې اړوي او را اړوي!

ايا ته د هغې درد احساس کولی سې؟! زه چې هروخت کومي خطرناکي سيمي ته ځم يوازي ستا او خپل د کورنۍ غم راسره وي، په داسي حال کې چې خپل خوږ بدن راڅخه هېر وي!

په زړه کې مي درد را ولاړ سو د خديجې د پلار پر خوله مي لاس کښېږی چې، بس دی خدای ته وگوره په دې اړه نور څه مه وايه زړه مي جوي!

د خديجې پلار راته وخنډل زما سر يې خپل په زړه پسې ونيوی او راته يې وويل: گراني ژوند او مرگ دواړه يو له بل سره نژدې اړيکي لري ما او تا بيا له هغو څخه هم نژدې يو که ژوندی وم ته به هم ژوندې يې که شهيد سوم ته به

هم راسره شهیده کېږي.

سهار سو لمونځ مي خلاص کړ غوښتل مي د سهار ډوډۍ چمتو کړم ومي کتل چې شاته مي د خديجې پلار ولاړ دی ورته مي وويل : جانانه رښتيا چې خبريال يې دومره وختي را ولاړ سوی يې چې، ما د سهار لمونځ هم نه دی خلاص کړی! درځه هغه بلي خوني ته چې د سهار ډوډۍ وخورو!

د خديجې پلار راته وويل : نه د زړه سره! ما ته مي ملگرو زنگ ووهی چې، نن د فتر ته وختي راسه چې کار مو ډېر دی هغه خلاص کړو. ډېر ټينگار مي ورته وکړ خو د خديجې پلار هغسي ټينگ وو! وېل : د زړه سره د مور جاني او نور ټولي کورنۍ سره مي د خداي په ماني وکړ.

يوازي ته پاتي يې ته هم را تر غاړي وځه او د خداي په ماني راسره وکړه! زړه نا زړه مي غاړه ورکړه پر تندي يې بنگل کړم او ژمنه يې راسره وکړه چې نن درته د خيره د بناره يوه بنکلې ډالۍ راوړم چې خوند در کړي! او حرکت يې را څخه وکړ. تر دروازي ورسره ولاړم تر هغه مي پسې- کتل ترڅو چې مي له سترگو څخه پنا کېدی.

راغلم کور ته کښناستم خداي سته تر ټولو ورځو په دغه ورځ ډېره خواشېنې وم حيرانه پاتي وم چې، زه ولي نن دومره خپه يم! د کور په کارونو لگيا وم چې په کور کي دننه د خديجې چغې او ژړا مي تر غوږ سوه ورځا سوم فکر مي وکړ چې بربښا ونيول او که کوم ضررناکه څيز وخوره!

په منډه ورغلم ورته مي وکتل چې تلویزون ته گوري او ژاړي پوښتنه مي ترې وکړه چې ولي ژاړې!!

په نيولي اواز يې راته وويل : په تلویزون کي خبر راغی چې پر خبريالانو په ښارکي چادونه سوې ده!!

ددې خبري په اورېدو سره مي پر سر يو بلا را نازله سوه سر مي وگرځېد ومي کتل چې خوابي مي راغله هغه هم په ژړا سوه!

دومره توان رانه الله ج واخيست ترڅو موبایل را وباسم او د خديجې پلار ته زنگ ووهم چې، چيري يې! ته خوبه جوړ يې!

بلاخره مي موبایل را واخيست او زنگ مي ورته ووهی خو د موبایل

شمېرې يې کار نه کوي. زړه مي نور هم وارخطا سو ژر راولاړه سوم د کور
شيان مي سره سم کړه او غوښتل مي چې د خاوند دفتر ته مي ورسم چې د
صحت په اړه يې ځان ډاډه کړم.

د لږ ځنډ وروسته مي هرڅه چمتو کړه خوابي ته مي وويل : زه ځمه د
خديجې د پلار پوښتني ته کور ته پام کوه! وړاندي له دې چې زه د هغه
پوښتني ته ورسم چې د امبولانس ږغ/غږ مي تر غوږ سو فکر مي وکړ چې
شايد کوم گاونډي د کور ناروغ به وي اوس به يې په امبولانس کي را وړي
وي ورته!

د دروازې زولفي چې مي را خلاصه کړه له هغې خوا بل سړي د دروازې
په خلاصه کړه وېل : ورينداري زه ستاسي د خاوند همکار يم که ستاسي په
کور کي کوم نارينه وي ورته ووايه چې را ووځي زموږ کار دی ورسره!
زه پوی سوم چې د اسمان تندر چې يو ځل په چا راولوېږي هغه بېرته نه
پورته کېږي له خولې مي يوه لويه چيغه پورته سوه د امبولانس خواته مي ور
منډه کړه ومي کتل چې جانان مي د امبولانس په منځ کي په بدرنگه تابوت
کي پروت دی او سپينه په وينو لړلې جامه يې اغوستې! کله چې مي دا حالت
وليد نوره پوی نه سوم! يو وخت چې را پورته سوم ومي کتل چې د ښځو په
منځ کي ناسته يم او کونډه سوې يم!

زړه مي په هيڅ ډول کرار نه راکوی ځان مي له ځمکي، ځمکي څخه
وهی خو ټولو نېولې وم.

جانان ته مي وويل : زما لېونيه تا خو ويل چې زه ماښام راځم تاته ډالۍ
راوړم، ستا ډالۍ دغه ده چې په سپين کفن کي يې راته رواړې؟! ماڅو درته
وويل کنه چې نن مه څه خو تا زما خبره نه اورېدل، خو زما بې وفا جانان
ماسره يوه خبره هم نه کول!

زما د سترگو پر وړاندي يې زما جانان د تابوت پرکت پورته کړ او زه يې
ترلاسونو ونيولم نه يې پرېښودم چې زه له هغه سره ناز او خبري وکړم. ددې
نړۍ دا بې ترسه خلک دي چې زه يې خپل د خاوند سره د وروستۍ خبرو ته
هم پرې نه ښودم.

دا څو همه ورځ ده چې په کور کي د خوړو څه نه لرو حيران پاتي يو

چې څه شي وخورو. د واده مي درې کاله کيږي چې زه له هغه سره يو ځای سوې يم، خو زه دومره نه يم پوه سوې چې درې دقيقې سوي؛ خو په دې څو ورځو کې د نړۍ د هر غم څخه خبره سوې يم!

الله ج دي مېرمنې ته د خاوند پرته يوه شېبه هم ژوند نه ورکوي اوس يوازي هغه کونډه زما احساس کولی سي چې زما غوندي څوک يې له لاسه ورکړي وي!!

زما جانان چې ژوندی وو هرچا به مي لور نازول خو اوس چې هغه شهيد سوی هيچا هم زموږ پوښتنه نه ده کړې! زما د خاوند گناه دا وه چې هغه يو خبريال وو او ددې بيچاره ملت ږغ/غږ يې تر بې غيړتو چارواکو رسوی! خو اوس نه سته په هغه پسي نن يوه نړۍ پاتې ده!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو :

ځيني دردونه داسي وي چې انسان په بدن کې دننه سوځوي خو اعلاج يې څوک نه سي کولی. ځيني دردونه د بيان ژبه لري خو څوک يې نه سي عيان کولی.

زه ددې پېښې په تړاو دوه کلمې هم نه سم ليکلی ځکه چې همدا اوس مي له سترگو داسي اوبښکي څاڅي چې د کمپيوټر کېبورډ يې لوند کړ!!

بې شکره مالدار!

زموږ د کلي پر هغه لاري روان وم چې د بازار ته غزېدلې ده زما سره يوڅو ملگري هم وه. زه ددوی سره د خبرو په حال کې وم چې زما تر سترگو يو څيز مالوم سو ورمونده مي کړه ترڅو ترلاسه يې کړم. کله چې مي را واخيست ومي کتل چې يو پلاستیک دی په هغه کې له حد څخه زياتي د وخت پيسې دي. ملگرو مخ ته مي د خوشالي احساسات را وپارېدل او چغې مي کړې!

ملگرو راته وويل: پيسې زموږ سره نيمې کړه ځکه چې موږ هم پر لاره در سره وو

ملگرو ته مي وويل: نه يارانو نه سم کولی چې، پيسې درسره نيمې کړم! بالاخره مي ددوی سره پر پيسو لانجه پورته سوه او ملگرتيا مي ورسره پرې بنودل.

که څه هم د پيسو د پيدا کولو وړاندي خورا غريب وم خو، د پيسو په پيدا کولو سره مي خورا طبيعت د عش عشرت لور ته واوښتی. کور، ملگرياو ټول خپلوان مي هېر کړه.

د عشرت يوې نړۍ ته مي سفر وکړ. له ذهن څخه مي د اسلام خوږ دين ليري سو او فکري نړۍ مي خورا ډېره تبديله سوه.

يوه داسې هيواد ته مي سفر وکړ چې، هلته د جنسي خواهشاتو ځايونه په عامه کچه خلاص وه. څه چې مي زړه غوښتل هغه مي د فکر په خوله نه کول تل به مي غير مغرضانه عملونه ترسره کول.

سرې سترگي به د پره دي هيواد په بناړونو او واټونو کې گرځېدم. يوه ورځ خپل د استوگنځای څخه د جنسي خواهشاتو د کلب پر لوري روان وم موټر ووهلم او ژوند مي له لاسه ورکړ.

لنډې کبې

زما سترگو او زړه هرڅه څارل د هغه هیواد خلکو خپل گران هیواد افغانستان ته په یوه تابوت کې راواستولم. دلته خپل خپلوانو راباندې خورا غمښتیزې وکړه او بالاخره د جنازې د مراسمو وروسته یې خاورو ته وسپارلم. دوی زه په خاورو کې کښېښودم هرڅه چغې مې ورته وکړې چې ما یوازې مه پرېږدی خو، هغوی زما اواز وانه ورېدی او زه یې د گور تورو تیارو کې یوازې پرېښودم.

خو شېبې تیرې نه سوې ومې کتل چې، دوی بد شکلي فرېښتې راغلې او لوی لوی د گوزارونو د اور مزي ورسره دي او زما سر ته ودرېږي! ژبه مې بنده سوه هیڅ مې ونه سوه کړای چې، ترخولې مې خبرې وباسم او ددې هرڅه پوښتنه وکړم!

فرېښتې چې ډېرې په غصه هم وې راته یې وویل: ای بد عمله بنده! ته نن زموږ په واک کې یې او موږ درڅخه د تېر ژوند پوښتنه کوو! - زه: سمه ده! راته وویاست.

- فرېښتې: تا په دنیا کې ولې گناوې کولې؟! په داسې حال کې چې ته الله ج څارلې!

- زه: ما گناوې نه دي کړي!

- فرېښتې: موږ تاته دروغ وایو؟! تاجې پیسې پیدا کړې ولې دي پر غلطه لار مصرف کړې؟ په داسې حال کې چې هغه د بل چا حق وې! - زه: هغه ما پیدا کړې! بیا به نه کوم خیر دی ومې بخښئ.

- فرېښتې: بخښنه پر دنیا ډېره گټه لري هلته یوازې کتاب دی دلته یې حساب غوښتل کېږي.

- زه: ؟؟؟؟؟؟؟

- فرېښتې: ته د الله ج هغه بدبخته بنده یې چې، خپل په ژوند کې دي تل غلط فکر کړی او د پیسو شوق درڅخه ابدې نړۍ هم خرابه کړې ده! ته به اوس دومره وزهېږې چې تا یې فکر هم نه وو کړی او په دې به پوی سې چې، د انسان ابدې نړۍ څومره سخته ده!

زما چې خوله بنده وه هیڅ مې نه سوای ورته ویلې په سپین کفن کې مې ددغې بهرې تماشه کول او ځان مې د نړۍ تر ټولو بد انسان احساسوی.

لنډې کيسې

له خان سره مي وويل : کاش چي مي په ژوند کي يوڅه سم عمل کړي
واي ترڅو په قبر کي مي نن سترگي نه وای ټيټي او د دوزخ بد نوم ته به نه
لوېدلی!

زه د همدې بد حالت په وخت کي راگير وم هيڅ مي هم نه سواي کولی!
چي مېرمني مي ږغ/غږ راباندي وکړ چي پورته سه د سهار لمونځ دي قضا
کړ!!

کله چي را پورته سوم ومي کتل چي، هرڅه يو خوب وو او هغه خوب
چي زما شونډي يې هم له ډېري بېري پرې کړي وې. شکر ومي وباسی په
منډه را ولاړ سوم اودس مي وکړ او ورپسې مي لمونځ وکړ.

رب ج تر پر سجده پرې وتم او زاری مي ورته شروع کړې چي پاکه
خدایه ته يو مهربانه ذات يې ته مي وبخښه زه بيا به هيڅکله هم گنا او خطا ونه
کړم، ما هرڅه خپل په سترگو وليدل!

د ليکوال نظر د کيسې په تړاو:

د اسلام مبارک دين خورا واضح او څرگند دين دی چي دروغ پکښي
ځای نه لري او بد کړه وړه يې له ځان څخه ليري کړي دي. د گنا لار خطا ده
او د خطا لار ښه راتلونکی نه لري هغه که يې هر انسان کوي او سنی نړی د انسان
د ازمويني نړی ده چي انسان بايد په نوموړې ازموينه کي بريالی سي، که
ناکامه سو مرگ به يې د پورتنی شخص د خوب په څېر وي.

د زور مينه!

د خوانی په خوند او رنگ مي تازه پنبه ايښې وه. د پېغلو سره مي د چم گاونډ پر چاپېريال خبرې كولې. د مينې په نوم مي څه نه پېژندل يوازي مي خپل د انجونو ملگرو څخه دغه لفظ ځيني وخت اورېدی.

په کلي کي مو قانون داسي وو چي څوک به د خوانی خامي مرحلې ته داخل سوه که هلک وو بنځه به يې ورته کول؛ که انجلۍ وای خاوند ته به يې ورکول!

زه دومره پوهه سوې وم چي، د کلي د خلکو شعور مو دومره ټيټ دی چي يوازي د انجونو ورکولو په نوم څه پېژني دې ته نه گوري چي د انجلۍ او هلک خوښه ده که يا! دا بد رواج دومره ډېره وده کړې وه چي، ټول خلک يې قرباني کړي وه.

په کلي کي به چي ځيني وخت په کومه ښادی کي خپل د ملگرو سره مخ سوم بيا به مو د کلي پر دې ناوړه رواج خبرې کولې، څوک به چي يې پلار ناخوښه کوم هلک ته ورکړې وه بيا به مو د هغې سره د زړه راز کوی، هغې به هم خپل د زړه د غم غوټي زموږ مخ ته خلاصې کړې او فريادونه به يې کول! دغه ناوړه رواج زما د ډېرو ملگرو ارمانونه د خاورو سره خاوري کړي وو، خوښ به يې يو ځای وو خو ورکړې به يې بل ځای وه.

د ډېرو نورو بې وسو انجونو شاهد به هم وم چي، پلار به يې خاوند ته ورکړې يا به هغوی خپل ژوند په ژړا تېر کړ او يا به يې د غمونو د نه توان له لاسه خپل ژوند ته د پای ټکی کېښود.

يوه ورځ داسې وه چې زموږ د گاونډي يوه لور وه هغه يې داسې ځای ته ورکړه چې د هغې ناخوښه و، انجلۍ خپل مور او پلار ته وويل: پلار او موري که مو زه دغه بد عمله کس ته ورکړم ځان وژنم!

پلار او مور يې د لور خبره جدي ونه گڼل فکر يې وکړ چې انجلۍ ده، يو خبره يې د زړه له درده وکړه دومره د اندېښنې خبره نه ده، ځکه چې دلته هرڅوک دا خبرې کوي! خو هغوی دومره نه پوهېدل څوک چې، له کومه درده خبره کوي هغه حتمن بله ناوړه پدیده رامخته کوي.

خو ورځې تيرې سوې د انجلۍ واده شروع سو خلکو ويل: انجلۍ هسې- خپل د زړه درد پلار ته بيان کړی وو، هيڅ يې زړه درد نه وو کړی ځکه چې هيڅ يې هم ونه کړه چې خلک يې وويني. په داسې حال کې چې انجلۍ ويلي وه که زه مو دغه کس ته ورکړم ځان به مړ کړم!

د واده ورځ پيل سوه دواړې غاړې کورنۍ راټولې سوې. د دواړو مراسمو هم خورا گرم سوه د واده گډونوال هم خورا په خوشالۍ کې ډوب وه. يوه شېبه نه وه تېره سوې چې، د هغې خونې څخه د توپنچې رغ/غږ راغی چې ناوې پکښې وه!

د واده بنځو چغې کړې چې ناوې خپل ځان وويستی! موږ هم ور منډې کړې چې د پېښې حالت وگورو کله چې ورغلو ومو کتل چې د ناوې سپين شال په سرو وينو کې لت پت دی! ژر مخ يې لاسونه لکه اوبه وېسته يې د فاني نړۍ پر خيرني ځمکې پراته وه!

له بڼايسته سترگو يې د اوبښکو غوټ، غوټ څاڅکي داسې بهېدلې فکر به دي کوی چې، د جنت ويالې دي.

د واده مسته فضا په داسې بدبختۍ او گرده هوا واوښتل چې نه د نر او نه د بنځي نه د ماشوم او نه د مظلوم په سترگو کې اوبښکي پاتې سي بلکې ټولو داسې ژړل چې ناوې دوی قتل کړې وي.

هغې ناتواني ناوې داسې عالمونه وژړول چې ټول يې خپل د ضمير قاضي ته ملامت کړه.

د ټولو گډونوالو زړه ته هغه خبره ولوېدل چې، ناوې خپل په ژوندوني خپل کورنۍ ته کړې وه چې زما دغه کس نه دی خوښ کوم ته مې چې

تاسي ودوئ!

د واده د گډونوالو حالت به نه درته وایم ځکه چې د هغوی حال ډېر دردونکی وو ځکه چې، د انسانانو ترڅنګ اسمان او ځمکي هم ژړل. د څو بدو شېبو وروسته د ناوي د سرې ډولۍ پر ځای یې د جنازې څو لرگیو کي جسد وپېچي او د ابدې کور پر لور یې حرکت ورکړ. دا د بېسيوادي او ناپوهي ټولني یو ښکاره بېلګه وه، چې د یوې ښایستي پېغلې ژوند یې په لوی لاس واخیست! اوس هم زموږ ټولني کي دغه ناوړه رواج له منځه نه دی تللی خلک بیا هم په هغسي مړه غوږونو خپل لورګاني و خاوند ته ورکوي، دې ته نه گوري چې خونه یې ده او که یا! یوازي پیسو او د خلکو واسطو ته گوري.

د لیکوال نظر د کيسې په تړاو:

واده کول داسي نوم دی چې بشري تسلسل پر همدې ټکي ولاړ دی که دغه نوم د ژوند له چوکاټ کي څخه وباسو ممکن د ژوند تسلسل او نسل بند سي!

دا بیا بېله موضوع ده چې، څوک له دې سپېڅلي نوم څخه ناوړه ګټه پورته کوي. هغوی چې ناوړه ګټه ترې پورته کوي پورتنۍ کيسه یې د عبرت لپاره تر ټولو اغېزمنه لار ده. تر او ښځه دواړه داسي مبارک نومونه دي چې بشري نړۍ پرې ولاړه ده. مهمه داده کله چې دا دوه نومونه یو ځای کېږي، بهتره او ښه داده چې د اسلام مبارک دين په رڼا کي یې د ژوند مزي وټرل سي، چې دا تړون بیا هيڅکله هم نه پرې کېږي او نه څوک پرې خپه کېږي.

ناچاپ اثار:

پوند گور کبن (ناول)

نږدلي کور (ناول)

نږدلي گور (ناول)

ويشتلي مينه (ناول)

د کلي ملا (ناول)

وړيا زړه (شعري ټولگه)

شهباز خپرونډويه ټولنه

برېښنا ليک: shahbazpublications@gmail.com

اړيکشمېرې: 0787868816 - 0776920008 - 0797920008

پته: د پسرلي عالي لېسې ترڅنگ، حاجي عظيم مارکېټ، حاجي زمان کوڅه